DÜZCE ÜNİVERSİTESİ | LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

TASARIM BECERİ ATÖLYE UYGULAMALARININ DEĞERLENDİRİLMESİNE VE ATÖLYELERİN GELİŞTİRİLMESİNE İLİŞKİN ÖĞRETMEN VE ÖĞRENCİ GÖRÜŞLERİ

PELİN PEHLİVAN

YÜKSEK LİSANS TEZİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ANABİLİM DALI

DANIŞMAN
PROF. DR. ABDULLAH ADIGÜZEL

DÜZCE, 2023

T.C.
DÜZCE ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

TASARIM BECERİ ATÖLYE UYGULAMALARININ DEĞERLENDİRİLMESİNE VE ATÖLYELERİN GELİŞTİRİLMESİNE İLİŞKİN ÖĞRETMEN VE ÖĞRENCİ GÖRÜŞLERİ

Pelin PEHLİVAN tarafından hazırlanan tez çalışması aşağıdaki jüri tarafından Düzce Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı'nda **YÜKSEK LİSANS TEZİ** olarak kabul edilmiştir.

Tez Danışmanı

Prof. Dr. Abdullah ADIGÜZEL

Düzce Üniversitesi

Jüri Üyeleri

Prof. Dr. Abdullah ADIGÜZEL
Düzce Üniversitesi _____

Dr. Öğr. Üyesi İbrahim DUMAN
Düzce Üniversitesi _____

Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Fatih KAYAN
Harran Üniversitesi _____

Tez Savunma Tarihi: 20/10/2023

BEYAN

Bu tez çalışmasının kendi çalışmam olduğunu, tezin planlanmasından yazımına kadar bütün aşamalarda etik dışı davranışımın olmadığını, bu tezdeki bütün bilgileri akademik ve etik kurallar içinde elde ettiğimi, bu tez çalışmasıyla elde edilmeyen bütün bilgi ve yorumlara kaynak gösterdiğimi ve bu kaynakları da kaynaklar listesine aldığımı, yine bu tezin çalışılması ve yazımı sırasında patent ve telif haklarını ihlal edici bir davranışımın olmadığını beyan ederim.

20 Ekim 2023

Pelin PEHLİVAN

TEŞEKKÜR

Yüksek lisans öğrenimimde ve bu tezin hazırlanmasında gösterdiği her türlü destek ve yardımdan dolayı değerli hocam Prof. Dr. Abdullah ADIGÜZEL'e en içten dileklerimle teşekkür ederim.

Hayatım boyunca sevgilerini ve desteklerini esirgemeyen sevgili aileme ve çalışma arkadaşlarıma sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

20 Ekim 2023 **Pelin PEHLİVAN**

İÇİNDEKİLER

Sayfa No

ŞEKİL LİSTESİ vii
ÇİZELGE LİSTESİ viii
KISALTMALAR ix
ÖZET x
ABSTRACT xi
1. GİRİŞ 1
1.1. PROBLEM CÜMLESİ 1
1.2. AMAÇ 2
1.3. ARAŞTIRMANIN ÖNEMİ 2
1.3.1. Araştırmanın Varsayımları 3
1.3.2. Sınırlılıklar 3
2. KURAMSAL ÇERÇEVE 4
2.1. EĞİTİMİN AMACI VE ÖNEMİ 4
2.1.1. 2023 Eğitim Vizyonu 4
2.2. TASARIM BECERİ ATÖLYELERİNİN TÜRKİYE'DEKİ GELİŞİMİ 5
2.3. TASARIM BECERİ ATÖLYELERİNİN TÜRKİYE'DEKİ DURUMU 6
2.4. TASARIM BECERİ ATÖLYELERİNİN DÜZCE'DEKİ DURUMU 8
3. YÖNTEM 11
3.1. YÖNTEM 11
3.1.1. Araştırmanın Modeli 11
3.2. EVREN-ÖRNEKLEM 12
3.3. VERİ TOPLAMA ARAÇLARI 13
3.3.1. Veri Toplama Araçlarının Geçerlilik ve Güvenirliği 13
3.4. ÇALIŞMA PLANI 14
3.5. VERİLERİN TOPLANMASI 14
4. BULGULAR 16
4.1. NİCEL VERİLERİN ANALİZİ 16
4.2. NİTEL VERİLERİN ANALİZİ 25
4.2.1. Tematik Analiz ve İçerik Analizi 26
4.3. ATÖLYE 27
4.4. TEKNOLOJİYE ERİŞİM 28
4.5. MALZEME ERİŞİMİ 29
4.6. TERCİH EDİLEN ATÖLYELER 31
4.7. VERİLEN EĞİTİM 31
4.8. ÖĞRENCİYE KATKILARI 33
4.9. OKULDA GEÇİRİLEN ZAMANDA DEĞİŞİM 33
4.10. ÖĞRENCİYE KATKI 35
4.10.1. Akademik Katkı 36
4.11. ATÖLYE DERSLERİNİN HAZIRLANMASI 38

4.12. DERS İÇERİĞİ ÖNERİSİ 39
4.13. PLANLAMA 41
4.14. FAYDALANILAN KAYNAKLAR 42
4.15. PROGRAM İÇERİKLERİ 44
4.16. ÖĞRETMEN 46
4.17. Katılınan Eğitimler 47
4.18. ÖĞRETMENİN KONUMU 48
4.19. ATÖLYE EĞİTİMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ 50
4.20. SORUNLAR 50
4.21. İHTİYAÇLAR 53
4.22. ÖNERİLER 55

5. TARTIŞMA VE SONUÇ 60

5.1. ÖNERİLER 62
5.1.1. İlgili – yetkili Makamlara Yönelik Öneriler 62
5.1.2. Araştırmacılara Yönelik Öneriler 63

6. KAYNAKÇA 64

7. EKLER 66

7.1. EK 1: ARAŞTIRMA İZNİ 66
7.2. EK 2: UYGULAMA FORMU 68
7.3. EK 3: TUTUM ÖÇLEĞİ 74

ÖZGEÇMİŞ 77

ŞEKİL LİSTESİ

Sayfa No

Şekil 4.1. Atölye temasına ait hiyerarşik kod-alt kod gösterimi. 28
Şekil 4.2. Tercih edilen atölyeler. 31
Şekil 4.3. Verilen eğitim 32
Şekil 4.4. Katılımcılara göre atölye 32
Şekil 4.5. Öğrenciye katkıları temasına ait hiyerarşik kod-alt kod gösterimi. 33
Şekil 4.6. Katılımcılara göre öğrenciye katkıları. 38
Şekil 4.7. Atölye derslerinin hazırlanması temasına ait hiyerarşik kod-alt kod gösterimi. 39
Şekil 4.8. Katılımcılara göre atölye derslerinin hazırlanması. 46
Şekil 4.9. Öğretmen temasına ait hiyerarşik kod-alt kod gösterimi 47
Şekil 4.10. Katılımcılara göre öğretmen. 49
Şekil 4.11. Atölye eğitiminin değerlendirilmesi temasına ait hiyerarşik kod-alt kod gösterimi. 50
Şekil 4.12. Katılımcılara göre atölye eğitiminin değerlendirilmesi. 57
Şekil 4.13. Katılımcılara göre atölye eğitiminin değerlendirilmesi kod bulutu 58
Şekil 4.14. Katılımcılara göre atölye eğitiminin değerlendirilmesi kod haritası 58

ÇİZELGE LİSTESİ

Sayfa No

Çizelge 2.1. Düzce ilinde kullanıma açılan atölye listesi, 2022. 9
Çizelge 2.2. Düzce il geneli okul-atölye karşılaştırma verileri, 2022..... 9
Çizelge 3.1. Öğretmen çalışma grubuna ait cinsiyet bilgileri..... 12
Çizelge 3.2. Öğretmen çalışma grubuna ait demografik bilgiler..... 12
Çizelge 3.3. Öğrenci anket çalışma grubuna ait cinsiyet bilgileri. 13
Çizelge 4.1. Tasarım beceri atölyelerine ilişkin tutum ölçeğinde yer alan maddeler.... 17
Çizelge 4.2. Tasarım beceri atölyelerine ilişkin tutum ölçeğine ait KMO ve Bartlett Testi sonuçları. 17
Çizelge 4.3. Tasarım beceri atölyelerine ilişkin tutum ölçeğine ait açımlayıcı faktör analizi sonuçları. 18
Çizelge 4.4 Tasarım beceri atölyelerine ilişkin tutum ölçeğine ait istatistikler..... 19
Çizelge 4.5. Katılımcılara ait demografik veriler. 19
Çizelge 4.6. Katılımcıların sosyal aktivitelerine ait bilgiler. 20
Çizelge 4.7. Tasarım beceri atölye uygulamalarına ilişkin öğrenci tutum ölçeği ile demografik veriler arasındaki farklılığın analizi. 21
Çizelge 4.8. Tasarım beceri atölye uygulamalarına ilişkin öğrenci tutum ölçeği ile anne baba eğitim düzeyi ve gelir durumu arasındaki farklılığın analizi.... 21
Çizelge 4.9. Tasarım beceri atölye uygulamalarına ilişkin öğrenci tutum ölçeği ile katılımcıların sosyal aktiviteleri arasındaki farklılığın analizi. 22
Çizelge 4.10. Tasarım beceri atölye uygulamalarına ilişkin öğrenci tutum ölçeği ile katılımcıların günlük teknoloji kullanım süreleri ile günlük kitap okuma süreleri arasındaki farklılığın analizi. 23
Çizelge 4.11. Cinsiyet ile teknoloji günlük kullanım süresi arasındaki farklılığın analizi. 23
Çizelge 4.12. Yaş ile günlük kitap okuma süresi arasındaki farklılığın analizi..... 24
Çizelge 4.13. Anne eğitim düzeyi ile teknoloji kullanımı arasındaki farklılığın analizi. 24
Çizelge 4.14. Resim kursuna gitme durumu ile günlük kitap okuma süresi arasındaki farklılığın analizi. 25
Çizelge 4.15. Veri analiz sürecinde kodlama örneği. 27

KISALTMALAR

İEGM	İnşaat Emlak Genel Müdürlüğü
MEB	Milli Eğitim Bakanlığı
MEM	Milli Eğitim Müdürlüğü
TBA	Tasarım Beceri Atölyeleri

ÖZET

TASARIM BECERİ ATÖLYE UYGULAMALARININ DEĞERLENDİRİLMESİNE VE ATÖLYELERİN GELİŞTİRİLMESİNE İLİŞKİN ÖĞRETMEN VE ÖĞRENCİ GÖRÜŞLERİ

Pelin PEHLİVAN

Düzce Üniversitesi
Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı
Yüksek Lisans Tezi
Danışman: Prof. Dr. Abdullah ADIGÜZEL

Ekim 2023, 76 sayfa

Bu çalışmada 2018 yılının Ekim ayında Milli Eğitim Bakanlığı tarafından yayımlanan 2023 Eğitim Vizyonu hedefleri doğrultusunda ilkokul, ortaokul ve liselerde kurulan Tasarım Beceri Atölyelerinin değerlendirilmesine ve atölyelerin geliştirilmesine ilişkin öğretmen ve öğrenci görüşleri araştırılmıştır. 2019 yılından itibaren kurulmaya başlanan atölyelerin mevcut durumlarının değerlendirilmesinin ve eğitimde verimliliğe katkısına dair bilgilere ulaşılmasının, bu atölyelerin verimliliğine ve sürekliliğine katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Bu amaçla Düzce ilinde mevcut olan Tasarım Beceri Atölyelerinde 2021-2022 eğitim-öğretim yılında görev alan öğretmenlerden görüşme tekniği kullanılarak, bu atölyelerde eğitim-öğretim sürecine dahil olan öğrencilerden tutum ölçeği kullanılarak veriler toplanmıştır. Nitel ve nicel araştırma yöntemlerinin bir arada kullanıldığı çalışmada, yarı yapılandırılmış görüşme tekniği ve 5'li likert tipi 32 sorudan oluşan "Tasarım Beceri Atölye Uygulamalarına İlişkin Öğrenci Tutum Ölçeği" kullanılmıştır. Gerçekleştirilen bu çalışmadan elde edilen veriler doğrultusunda atölyelerin 3 yıllık sürecine dair bilgiler derlenmiştir. Çalışma sonucunda öğrencilerin TBA uygulamalarını sevdiği ve devam ettirilmesini istediği, öğretmenlerin de bu uygulamaların eğitim-öğretim faaliyetlerine olumlu katkı sağladığını düşündüğü ancak öğretmenler ve atölyeler için teknik ve eğitici desteğe ihtiyaç duyulduğu bilgisine ulaşılmıştır.

Anahtar Sözcükler: 2023 Eğitim Vizyonu, Eğitim, Tasarım Beceri Atölyeleri

ABSTRACT

EVALUATION OF DESIGN SKILLS WORKSHOP PRACTICES AND VIEWS OF TEACHERS AND STUDENTS ON THE DEVELOPMENT OF WORKSHOPS

Pelin PEHLİVAN

Düzce University
Graduate School of Natural and Applied Sciences, Department of Educational Sciences
Master's Thesis
Supervisor: Prof. Dr. Abdullah ADIGÜZEL

Oct 2023, 76 pages

In this study, the views of teachers and students on the evaluation and development of Design Skills Workshops established in primary, secondary and high schools in line with the 2023 Education Vision published by the Ministry of National Education in October 2018 were investigated. It is thought that the evaluation of the current situation of the workshops that have been established since 2019 and the access to information on their contribution to efficiency in education will contribute to the efficiency and continuity of these workshops. For this purpose, data were collected from the teachers working in the Design Skills Workshops in Düzce in the 2021-2022 academic year by using the interview technique and from the students involved in the education-teaching process in these workshops by using the attitude scale. In the study, in which qualitative and quantitative research methods were used together, semi-structured interview technique and the "Student Attitude Scale towards Design Skills Workshop Practices" consisting of 32 5-point Likert type questions were used. In line with the data obtained from this study, it is aimed to contribute to the development of the workshops by compiling information about the 3-year process. As a result of the study, it was found that students liked Design Skills Workshop Practices and wanted them to be continued, and teachers thought that these practices contributed positively to educational activities, but technical and educational support was needed for teachers and workshops.

Keywords: 2023 Education Vision, Design Skills Workshops, Education

1. GİRİŞ

Eğitim tüm insanlık için en önemli konuların başında gelmektedir. Eğitim kelimesi hayatımız boyunca hemen her alanda en sık kullanılan kelimelerden biridir. Öyle ki eğitim ile tanışmamızın anne karnında başladığı düşünülmektedir (Çankırılı, 2007). Eğitim literatürde en bilinen şekliyle "bireyin davranışlarında kendi yaşantısı yoluyla ve kasıtlı olarak bir değişme meydana getirme sürecidir" olarak tanımlanmaktadır (Ertürk, 2018). Eğitim ve eğitim süreci bu tanımdan çok daha derin anlamlar taşımakta ve tarih boyunca önemli görevler üstlenmektedir. Bir toplumun oluşması, gelişmesi ve varlığını sürdürebilmesi için köklü eğitim reformlarına ve hedeflenen kazanımlara yönelik işlevsel eğitim hedeflerine ihtiyaç duyulmaktadır. Bu açıdan bakıldığında da eğitimin bir başka tanımı olarak Fidan'ın "eğitim, insanları belli amaçlara göre yetiştirme sürecidir" tanımına burada yer vermek doğru olacaktır (Fidan, 2012). Böyle bakıldığında günümüzde eğitimin amaçları arasında, içinde bulunduğumuz dönemin, gerek teknolojik, gerek akademik, gerekse günlük yaşam becerileri konularında ortaya çıkan ihtiyaçlarını karşılamak bulunmaktadır (Yıldız, 2022). Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) bu amaçlar doğrultusunda 2018 yılında yenilikçi bir adım atarak 2023 Eğitim Vizyon Belgesini yayınlamıştır. Bu belge ile Türk eğitim sisteminin birçok alanında güncellemeler yapılması amaçlanmıştır. Amaçlanan bu değişiklikler doğrultusunda çalışmalarına başlayan ilgili kurumların, değişim ve gelişim durumlarını incelemek önem arz etmektedir. Bu araştırmada, 2023 eğitim vizyonunda yer alan ve eğitim sistemi içerinde yenilikçi, uygulama temelli ve önemli bir alan yaratan Tasarım Beceri Atölyelerine ait süreç, öğretmen ve öğrencilerin gözünden değerlendirilecektir.

1.1. PROBLEM CÜMLESİ

Tasarım beceri atölye uygulamalarının mevcut durumu ve atölyelerin geliştirilmesine ilişkin öğretmen ve öğrenci görüşleri nelerdir?

1.2. AMAÇ

Bu çalışma ile Tasarım Beceri Atölyelerinin mevcut durumlarını değerlendirmek üzere veriler toplanacaktır. Bu araştırmada atölyelerin mevcut durumları değerlendirilerek elde edilen veriler doğrultusunda atölyelerin 3 yıllık sürecine dair bilgiler derlenip, atölyelerin gelişmesine katkı sağlanması hedeflenmektedir. Elde edilen verilerin, atölyelerin verimliliğine ve sürekliliğine katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Bu araştırmanın genel amacı;

TBA'ların mevcut durumlarını değerlendirmek ve buna ilişkin öğretmen görüşlerinin ve öğrenci tutumlarının düzeylerini belirlemektir.

Bu genel amaca dayalı olarak aşağıdaki soruların cevapları araştırılmıştır.

1. Öğrencilerin TBA'lara ilişkin tutum düzeyleri nedir?
2. Öğrencilerin TBA'lara ilişkin tutum düzeyleri onların kişisel özelliklerine (cinsiyet, yaş) göre farklılık gösteriyor mu?

Tasarım Beceri Atölyelerinde aktif olarak görev alan öğretmenlerin ve yine bu atölyelerde eğitim- öğretim sürecine dahil olan öğrencilerin tasarım beceri atölyelerinin mevcut durumlarına ilişkin görüşleri alınarak aşağıdaki sorulara yanıt aranmaktadır:

1. Öğretmenlerin Tasarım Beceri Atölyelerine yönelik görüşleri nelerdir?
2. Öğrencilerin Tasarım Beceri Atölyelerinde sürdürülen çalışmalara yönelik tutumları nelerdir?
3. Tasarım Beceri Atölyelerinde görev alan öğretmenlerin karşılaştığı sorunlar nelerdir?
4. Öğretmenlerin Tasarım Beceri Atölyelerinin geliştirilmesine yönelik önerileri nelerdir?

Yukarıdaki sorular doğrultusunda araştırmanın temel amacı, Düzce ilinde bulunan Tasarım Beceri Atölyelerinin mevcut durumlarını, bu atölyelerde görev alan öğretmenler ve bu atölyelerde eğitim- öğretim sürecine dahil olan öğrenciler ile yapılan çalışmalardan elde edilen veriler ile açıklamak ve atölyelerin geliştirilmesine katkı sağlamaktır.

1.3. ARAŞTIRMANIN ÖNEMİ

2018 yılında Milli Eğitim Bakanlığı tarafından açılması hedeflenen Tasarım Beceri Atölyeleri eğitim sistemine yeni bir alan kazandırmıştır. MEB tarafından yayınlanan TBA

kılavuzlarında sunulan içerikler dikkat çekmektedir. Atölye çalışmaları ile öğrencilerin edinmesi hedeflenen kazanımların sadece akademik olmaması, aynı zamanda günlük hayatlarında kullanabilecekleri teknolojik ve sanatsal beceriler olması, atölyelerin eğitime etkilerine yönelik merak uyandırmaktadır.

Türkiye'de 2019 yılından itibaren kurulmaya başlanan Tasarım Beceri Atölyelerinin, henüz çok yeni sayılabilecek bir oluşum olması, mevcut öğretmenlerin lisans döneminde atölye eğitimine yönelik bir eğitim almamış olması ve atölyelerin kurulmasından çok kısa bir süre sonra, 2020 mart ayında, Türkiye genelinde uzaktan eğitim sistemine geçilmiş olması, atölyelerin kullanımına ara verilmesine sebep olmuştur. Bu çalışma, bütün bunlar göz önünde bulundurulduğunda atölyelerin yayınlanan vizyon belgesindeki hedefler doğrultusunda eğitimdeki yerinin ve eğitim-öğretim sürecine etkisinin araştırılması ve geliştirilmesi adına önem arz etmektedir.

1.3.1. Araştırmanın Varsayımları

Bu araştırmada varsayımlar aşağıdaki gibidir;

1. Araştırmaya katılan öğretmenlerin verdiği bilgilerin gerçeği yansıttığı,
2. Araştırmaya katılan öğrencilerin verdiği bilgilerin gerçeği yansıttığı,
3. Araştırmaya katılan öğretmenlerin gönüllülük esası ile katılım sağladığı,
4. Araştırmaya katılan öğrencilerin gönüllülük esası ile katılım sağladığı,
5. Katılımcı öğretmenler tarafından soruların içtenlikle ve objektif bir şekilde yanıtlandığı
6. Katılımcı öğrenciler tarafından soruların içtenlikle ve objektif bir şekilde yanıtlandığı varsayılmaktadır.

1.3.2. Sınırlılıklar

Bu araştırmada sınırlılıklar aşağıdaki gibidir;

1. 2021-2022 eğitim-öğretim yılı ile sınırlıdır.
2. Araştırmada kullanılacak veri toplama aracı ile sınırlıdır.
3. Bu araştırma Düzce ilinde gerçekleştirilmiş olup, ülke genelinin sosyoekonomik ve kültürel farklılıkları düşünüldüğünde, araştırmanın ülkenin farklı illerindeki okullarda yapılmaması bir sınırlılık olarak değerlendirilmekte ve hedef kitle bakımından bir sınırlılık oluşmaktadır.

2. KURAMSAL ÇERÇEVE

Bu bölümde eğitimin amacı ve önemi, 2023 eğitim vizyon belgesi, araştırmaya konu olan Tasarım Beceri Atölyelerinin Türkiye'deki gelişimi ve önemi ve atölyelerin Düzce'deki durumu ele alınmıştır.

2.1. EĞİTİMİN AMACI VE ÖNEMİ

Eğitimin amacı, toplumun varlığını devam ettirmesini sağlayacak değerler üretmek, var olan değerlerini korumak, kalkınmasını sağlamak, toplumun geçmişi ve geleceği arasında köprü kurmak gibi sorumluluklar taşıyarak; kişide, eğitim aracılığıyla bireyin toplum ile sağlıklı bir uyum kurmasına yardımcı olacak değişiklikler meydana getirmektir (Varış, 1987).

Eğitimin toplumda üstlendiği bu sorumluluğu ile paralel olarak, bireylere bilgi edinmenin yanı sıra bilgiye ulaşmayı sağlayacak araştırma yollarının da öğretilmesi gerekmektedir (Varış, 1987). TBA'ların okullarda üstlendiği görev de bu düşünceyle aynı doğrultudadır. Öğrencilerin atölyelerde birçok alanda çalışma yapmalarına imkan sağlanmaktadır. TBA'lar bu noktada öğrencilerin bilgiye kendi deneyimleri ile ulaşmalarını ve bu süreçte de bilgiye ulaşmanın çeşitli yolları olduğunu, bu yolların neler olabileceğini öğrenmeleri gibi amaçlar üstlenmektedir.

2.1.1. 2023 Eğitim Vizyonu

Milli Eğitim Bakanlığı tarafından 2018 yılında Türkiye'deki eğitim ve öğretim süreçlerinin yeniden düzenlenmesi adına 2023 Eğitim Vizyonu belgesi hazırlanmıştır. Bu çalışma ile mevcut eğitim ve öğretim faaliyetlerinin, yenilikçi bir yaklaşım ile güncellenmesi hedeflenmiştir. Bu hedeflerin temelinde, üreten bir nesil yetiştirmek amacıyla deneyimleyerek öğreten, kabiliyet kazanımını önemseyen, beceri odaklı ve bunları çağın ihtiyacına yetecek şekilde teknoloji ile harmanlayan bir eğitim-öğretim sistemine ulaşmak bulunmaktadır (Solak ve Karataş, 2020). Dönemin Milli Eğitim Bakanı tarafından öncülüğü yapılan, Milli Eğitim Bakanlığının tüm kademelerini ilgilendiren konulara değinen vizyon belgesinin hazırlanmasında eğitim-öğretim

faaliyetlerinin kalitesini arttırma ve ülke genelindeki okullarda başarı seviyesinde eşitliği sağlama ihtiyacı etkili olmuştur (Köç ve Ünal, 2018). Bir diğer önemli etken de teknolojik ve bilimsel gelişmelerin çağın ihtiyaçlarına uygun bireyler yetiştirme zorunluluğunu ortaya çıkarmasıdır (Baltacı ve Coşkun, 2019). Vizyon belgesi detaylıca incelendiğinde ölçme değerlendirme süreçleri, öğretim programları, ders saatleri, ders çeşitliliği, sınıf ve okul ortamları başta olmak üzere birçok alanda düzenlemeler hedeflendiği görülmektedir. Bu düzenlemelerin bir kısmı yenilikçi yaklaşımla hazırlanırken, bir kısmı da Ertürk'e (2020) göre mevcut sorunların çözümüne yönelik olarak planlanmıştır. Bunların yanında tasarım beceri atölyeleri gibi eğitim sistemimizde mevcut olmayan yeni oluşumların da eğitim vizyonunda yer aldığı görülmektedir. Atölyelerin kurulumu, okullarda öncelikle doğru bilgilendirilme ihtiyacını, fiziki ve maddi gereklilikleri beraberinde getirmiştir. Bu gerekliliklerin çözümü ve atölye kurulumunun başlaması için bilgilendirme amaçlı proje katalogları hazırlanmış ve kamuoyu ile paylaşılmıştır.

Yayınlanan vizyon belgesi ile gerek atölye çalışmalarının başlaması ve sürdürülmesi, gerek ölçme değerlendirme ve müfredat konularındaki değişiklikler gibi yenilikler olsun, tüm bu değişim ve gelişim sürecinde öğretmene büyük bir görev yüklendiği görülmektedir (Duran ve Kurt, 2019). Bu durum, 2023 Eğitim Vizyonunun hedeflediği başarıya ulaşabilmesi için öğretmen eğitimlerinin, hizmet içi eğitimlerin, öğretmen adayı eğitimlerinin de vizyon planına uygun bir şekilde planlanması ihtiyacını doğurmuştur. Türk Dil Kurumuna göre görünüm, ülkü ve mecaz anlamı ile birlikte öngörü anlamını taşıyan vizyon kelimesinden yola çıkarak 2023 Eğitim Vizyonun öne sürdüğü yeniliklerin ve düzenlemelerin fiili olarak amacına ulaşması, değişim sürecinin başlaması ve uygulamaların faaliyete geçmesi için okullara 2018 yılından 2023 yılına kadar uzanan 5 yıllık bir süre tanınmıştır.

2.2. TASARIM BECERİ ATÖLYELERİNİN TÜRKİYE'DEKİ GELİŞİMİ

Okul, hedeflenen toplumu oluşturmak üzere, kişilerin geliştirildiği ve eğitildiği bir atölye olarak düşünülebilmektedir. Geçmişte bireylerin öğrenmesi istenen bilgiler sınırlı iken, okul bu sorumluluğunu başarı ile yerine getirmekteydi. Ancak dünya zerinde artan bilgi birikimi nedeniyle, kişilerin edinmesi gereken bilgi ve becerilerde de artış olduğu görülmektedir (Varış, 1987). 2018 yılında yayınlanan eğitim vizyonu doğrultusunda mevcut kullanımda olan öğretim programlarında bazı yenilikler eklenerek güncellemeler yapılmıştır. Bu değişiklikler incelendiğinde programın daha çok beceri temelli bir

altyapıya sahip olduğu görülmektedir. Okullarda beceri öğretimi, resmi merciler tarafından hazırlanan, öğretim faaliyetlerinin tümünün nasıl sürdürüleceğini planlayan bir program aracılığıyla gerçekleştirilmektedir (Aydın, 2022). Bu program doğrultusunda, okullarda beceri öğretiminin amacına ulaşmasını sağlamak ve beceri temelli çalışma ortamı oluşturmak adına 2023 eğitim vizyonu önderliğinde okullarda Tasarım Beceri Atölyeleri kurulması hedeflenmiştir. Bu atölyeler öncelikle Milli Eğitim Bakanlığı tarafından desteklenen pilot okullarda kurulmuştur. Ardından pilot okullar ve Tasarım Beceri Atölyeleri Proje Kataloğu örnek alınarak, fiziki imkanı olan okullarda oluşumlar sağlanmaya başlamıştır. Buradan hareketle 2018 yılından itibaren ülkemizde kurulmakta olan Tasarım Beceri Atölyeleri de çağın gereği olarak ihtiyaç duyulan bilgi, beceri ve değer eğitimin gelişmiş bir parçası olarak görülebilmektedir.

MEB Tasarım Beceri Atölyelerinin kullanımı ile salt bilgi edinmenin ötesinde, bilgiye en güvenli şekilde ulaşmanın önem kazandığı 21. Yy'da, öğrencilerin ihtiyaç duyduğu becerileri kazandırmayı hedeflemektedir. Bu doğrultuda atölyelerin temel amacı öğrencilere birlikte çalışma, üretim sürecine dahil olma, karşılaşılabilecek sorunlara çözüm üretme, sorgulayabilme ve disiplinler arası çalışabilme imkânı sunmaktır.

Türk Milli Eğitim Sisteminde son 15 yılda benimsenmeye başlayan yapılandırmacı yaklaşım, öğrencinin yeni bilgi edinmesini, öğrencinin mevcut bilgileri ile yeni karşılaştığı bilgileri, araştırma yaparak, neden-sonuç ilişki kurarak, öğrenme sürecine dahil olarak ilişkilendirmesine bağlamaktadır. Öğrencinin bu yaklaşım ile daha aktif olacağı, eleştiri yeteneğinin gelişeceği ve kalıcı bilgiye ulaşacağı düşünülmektedir (Balım, Kesercioğlu, Evrekli, İnel, 2009). Bu açıdan bakıldığında MEB'in TBA'lar ile ulaşmayı hedeflediği kazanımların yapılandırmacı yaklaşım ile uyuştuğu görülmektedir.

2.3. TASARIM BECERİ ATÖLYELERİNİN TÜRKİYE'DEKİ DURUMU

Milli Eğitim Bakanlığı tarafından 2018 yılının Ekim ayında yayımlanan 2023 Eğitim Vizyonu hedefleri doğrultusunda ilk ve orta okullarda 2019 yılından itibaren Tasarım Beceri Atölyeleri kurulmaya başlanmıştır. Bu atölyeler ile öğrencilerin eğitim-öğretim süreçlerine yeni bir yaklaşım getirilmesi hedeflenmektedir. Farklı branşlarda kurulan atölyelerde öğrencilerin bilgi edinmesinin yanında tasarım yaparak, üretim sürecinde bulunarak aktif olmanın avantajını elde etmesi amaçlanmaktadır (Öztürk, 2019).

TBA'ların açılma kararı alınmasını takiben atölyeleşmeyi sağlamak adına MEB ve anlaşmalı kurumlar iş birliği ile açılması ön görülen atölyeler ve içerikleri hakkında bilgilerin derlendiği "Tasarım Beceri Atölyeleri Proje Kataloğu", mevcut okulların, yeni açılacak okulların ve atölye kurulum alanı kısıtlı olan okulların nasıl bir süreç izleyeceğine yönelik açıklamaların bulunduğu "Tasarım Beceri Atölyeleri Kurulum Kılavuzu" ve öğretmenleri bilgilendirmek ve atölye kullanımına hazırlamak amacıyla hazırlanan "TBA Öğretmen El Kitabı" yayınlanmıştır.

Milli eğitim bakanlığı adına İnşaat Emlak Genel Müdürlüğü aracılığıyla Tasarım Beceri Atölyeleri Proje Kataloğu yayınlanmıştır. Bu katalog ile atölyelerin sahip olması beklenen nitelik ve nicelikler tanımlanmış, okullara fiziksel alan için rehber oluşturulmuştur. Bu belgeye (İEGM, 2018) göre;

MEB'in ilkokul kademesinde açılmasını öngördüğü atölyeler aşağıdaki gibidir:

1. Açık Hava Sporları Tasarım Beceri Atölyesi

Öğrencilerin, açık havada kurulmuş alanlarda çeşitli spor branşlarını tanımalarını ve deneyimlemelerini hedeflemektedir.

2. Ahşap ve Metal Tasarım Beceri Atölyesi

Öğrencilere ahşabın ve ahşap ürünlerin tanıtılmasını, öğrencilerin ahşabın ve metalin işlenme yöntemlerine dair fikir sahibi olmalarını hedeflemektedir.

3. Akıl ve Zekâ Oyunları Tasarım Beceri Atölyesi

Öğrencilerin, çeşitli akıl oyunları ile analitik düşünme becerilerinin geliştirilmesini ve eğlenceli vakit geçirmeleri hedeflenmektedir.

4. Drama/Eleştirel Düşünme Tasarım Beceri Atölyesi

Öğrencilerin sahne sanatlarını tanıması ve deneyimlemesine imkan sunmayı hedeflemektedir.

5. Fen Teknoloji, Matematik ve Mühendislik (FETEMM) Tasarım Beceri Atölyesi

Modüler sistemler kullanılarak öğrencilerin ilgili alanlarda çalışmasını sağlamayı hedeflemektedir.

6. Görsel Sanatlar Tasarım Beceri Atölyesi

Öğrencilerin görsel sanatları tanımalarını, kendi çalışmalarını hazırlayabilmelerini ve kolayca sergileyebilmelerini hedeflemektedir.

7. Müzik Tasarım Beceri Atölyesi

Öğrencilerin evrensel ve geleneksel müzik kültürlerini ve müzik aletlerini tanımalarını hedeflemektedir.

8. Salon Sporları Tasarım Beceri Atölyesi

Öğrencilerin, maksimum güvenlik önlemleri alınarak jimnastik prensiplerine uygun bir şekilde hazırlanmış atölyelerde sporu benimsemelerini hedeflemektedir.

9. Tabiat ve Hayvan Bakımı Tasarım Beceri Atölyesi

Öğrencilerin, yaşadıkları bölgenin iklim koşullarına uygun tarım ürünlerini tanımalarını, tarım faaliyetlerine katılmalarını ve hayvan türlerini tanımalarını hedeflemektedir.

10. Yaşam Becerileri Tasarım Beceri Atölyesi

Öğrencilerin, evlerinde kullandıkları mutfak, banyo, oturma odası vb. kullanım alanlarının güvenlik önlemleri alınarak hazırlanmış simülasyon alanlarında, günlük hayatta kullanabileceği becerileri ve alışkanlıkları kazanması hedeflenmektedir.

11. Yazılım ve Tasarım Beceri Atölyesi

Öğrencilerin robotik kodlama öğrenmelerini ve deneyimlemelerini hedeflemektedir.

Lise Kademesinde açılması öngörülen okullar aşağıdaki gibidir:

12. Bilim ve Kültür Sanat Tasarım Beceri Atölyesi (Bu atölye okulların tercihine göre Bilim Atölyesi ve Kültür Sanat Atölyesi olmak üzere 2 farklı şekilde de açılabilmektedir.)

Öğrencilerin, öğretim programlarıyla ilişkilendirilen atölye çalışmaları ile pekiştirilmiş bir eğitim almalarını hedeflemektedir.

2.4. TASARIM BECERİ ATÖLYELERİNİN DÜZCE'DEKİ DURUMU

Düzce il milli eğitim müdürlüğü (MEM) istatistik biriminden (2022) ocak ayında alınan resmi verilere göre Düzce MEM'e bağlı olan tasarım beceri atölyesi bulunan okul sayısı şehir merkezinde 40 okul, ilçelerde 49 okul olmak üzere toplam 89 okuldur. Bu okullarda toplamda 235 adet atölye vardır. Okullar sahip oldukları fiziksel imkanlar doğrultusunda seçtikleri atölyelerin kurulumunu gerçekleştirmiş ve kullanıma sunmuştur. Kullanıma açılan okullarda bulunan atölyeler alfabetik sıralama ile aşağıdaki gibidir:

Çizelge 2.1. Düzce ilinde kullanıma açılan atölye listesi, 2022.

Açılan Atölye Türleri	ADET
Açık Hava Sporları Tasarım Beceri Atölyesi	10 Adet
Ahşap ve Metal Tasarım Beceri Atölyesi	9 Adet
Akıl ve Zekâ Oyunları Tasarım Beceri Atölyesi	54 Adet
Bilim ve Kültür Sanat Tasarım Beceri Atölyesi	6 Adet
Drama/Eleştirel Düşünme Tasarım Beceri Atölyesi	22 Adet
FETEMM Tasarım Beceri Atölyesi	6 Adet
Görsel Sanatlar Tasarım Beceri Atölyesi	32 Adet
Müzik Tasarım Beceri Atölyesi	16 Adet
Salon Sporları Tasarım Beceri Atölyesi	15 Adet
Tabiat ve Hayvan Bakımı Tasarım Beceri Atölyesi	16 Adet
Yaşam Becerileri Tasarım Beceri Atölyesi	22 Adet
Yazılım ve Tasarım Beceri Atölyesi	27 Adet
Toplam	**235 Adet**

Kaynak: Düzce MEM İstatistik Birimi, 2022.

Yukarıdaki tabloyu değerlendirdiğimizde Düzce il genelinde 54 adet atölye sayısı ile en çok açılan atölye Akıl ve Zekâ Oyunları Tasarım Beceri Atölyesi, en az tercih edilen iki atölye de FETEMM Tasarım Beceri Atölyesi ve lise kademesinde açılan Bilim ve Kültür Sanat Tasarım Beceri Atölyesi olduğu görülmektedir.

Düzce il genelinde bulunan atölye sayıları ile ilgili detaylı bilgi aşağıdaki tabloda gösterilmektedir.

Çizelge 2.2. Düzce il geneli okul-atölye karşılaştırma verileri, 2022.

Kademe	Düzce İlinde Bulunan Okul Sayısı	Düzce İlinde Atölye Bulunan Okul Sayısı	Okulda Bulunan Atölye Sayısı
İlkokul	109	53	128
Ortaokul	103	24	80
Lise	63	12	27
Toplam	**275**	**89**	**235**

Kaynak: Düzce MEM İstatistik Birimi, 2022.

Yukarıdaki tabloda verilen bilgilere bakıldığında okullardaki atölyeleşme oranı ilkokullarda yüzde 51 olmak üzere en çok ilkokul kademesinde gerçekleşmiştir. Ardından yüzde 25'lik oranla ortaokul ve lise kademesi gelmektedir. Yine tabloya bakıldığında en çok atölye bulunan kademe ilkokul kademesidir.

* Bu veriler 2022 ocak ayının verileri olmakla birlikte yıl içerisinde değişiklik gösterebilmektedir.

MEM'den alınan veriler doğrultusunda atölye çalışması yapan okullara gerçekleştirilen ziyaret ve okulda görev alan öğretmenler ile yapılan görüşmeler sonucunda Düzce'de atölye çalışmaları farklı şekillerde sürdürülmektedir. Bazı okullarda çalışmalar resmi ders saati ve planı içerisine yerleştirilmişken, bazı okullarda da okul saatleri öncesinde/sonrasında gerçekleştirilmektedir. Ders saatleri içinde gerçekleştirilen çalışmalarda öğrencilerin katılımı zorunluyken, okul saati dışında gerçekleştirilen çalışmalara katılım gönüllülük esasına dayanmaktadır. Bu durumda öğrencilerin sunulan imkanlardan eşit miktarda faydalanamaması söz konusu olmaktadır. Yine ders saati içinde TBA çalışması sürdüren okullar da kendi içerisinde farklı uygulamalar gerçekleştirmektedirler.

Yukarıda söz edilen uygulama farklılıklarını, TBA çalışmalarının sürdürülebilirliğini olumsuz etkileyeceği ve öğrencilerin hedeflenen kazanımlara eşit bir şekilde erişememesine sebep olabileceği düşünülmektedir. Bu farklılıkların ortaya çıkmasında en belirgin etmenin TBA'larda görev yapacak öğretmenlere ve okul idarecilerine yeterince açık yönergelerin sunulmamış olması ve yayınlanan kitapçıklardaki bilgilerin uygulayıcılar tarafından farklı yorumlanmasına açık olmasından kaynaklandığı düşünülmektedir. Öğretmen eğitimlerinin planlanması, TBA'larda uygulanabilecek, sınıf seviyelerine uygun, ekonomik ve erişilebilir malzemeler ile planlanan etkinlikler tercih edilerek eğitim- öğretim programının hazırlanması ve seçimlik değil, genel geçer bir uygulamanın planlanması TBA çalışmalarının geleceği ve sürdürülebilirliği açısından faydalı olacağı düşünülmektedir.

3. YÖNTEM

3.1. YÖNTEM

3.1.1. Araştırmanın Modeli

Bir araştırmada, araştırmanın amaçlar bölümünde belirtilen soruların cevaplarına ulaşmada izlenecek yolun ve araştırma boyunca takip edilecek sürecin hangi doğrultuda ilerleyeceğini belirleyen model araştırma modeli olarak tanımlanmaktadır (Karadağ, 2010).

Tasarım Beceri Atölye uygulamalarının değerlendirilmesine ve atölyelerin geliştirilmesine ilişkin öğretmen ve öğrenci görüşlerini almaya yönelik olan bu çalışmada araştırma modeli olarak nitel ve nicel araştırma yöntemleri bir arada kullanılarak karma araştırma modeli tercih edilmiştir. Karma araştırma modeli, nitel ve nicel yöntemlerin bir araştırma içerisinde kullanılması ile daha detaylı veriye ulaşılmasını sağlayarak ve araştırmacıya farklı yöntemleri bir arada kullanma fırsatı vererek, araştırmacının ulaştığı verileri desteklemesine imkan sunmaktadır (Baki ve Gökçek, 2012). Veri toplama tekniği olarak yarı yapılandırılmış görüşme tekniği ve anket çalışması birlikte kullanılmıştır.

Görüşme tekniği, araştırmalarda gerek tek teknik olarak gerekse başka tekniklerle birlikte oldukça yaygın bir şekilde kullanılmaktadır. Bu teknik nitel çalışmalarda, katılımcıların deneyimlerinden faydalanarak veri toplamak amacıyla kullanılmaktadır (Kılıç, Aydın, Ökmen ve Şahin, 2019).

Görüşme yapılan katılımcı öğretmenlerin seçiminde Tasarım Beceri Atölyelerinde görev almaları öncelikli olarak göz önünde bulundurulmuş ve araştırmaya gönüllü olarak katılmaları için öğretmenlere araştırma hakkında ön bilgilendirme yapılmıştır. Gönüllü olan öğretmenler arasından demografik özellikleri ve görev aldıkları kademe bakımından dengeli bir şekilde seçim sağlanmıştır.

Likert tipi tutum ölçeği, araştırmaya katılan kişilerin, araştırma konusuna ilişkin tutumlarını tespit edilmesini sağlayan, 3 ile 9 arasında tek sayıda seçeneğe sahip, yaygın kullanılan bir ölçek türüdür (Arıkan, 2018).

Likert tipi ölçek uygulanan öğrencilerin öncelikli olarak Tasarım Beceri Atölyelerinde öğrenim görüyor olmaları göz önünde bulundurularak, demografik özellikleri ve öğrenim gördükleri sınıf kademesi bakımından da dengeli bir şekilde seçilmesi sağlanmıştır.

3.2. EVREN-ÖRNEKLEM

Bu araştırmanın evrenini Milli Eğitim Bakanlığı 2023 Eğitim Vizyonu doğrultusunda Tasarım Beceri Atölyesi kurulan okullarda öğrenim gören ilkokul ve ortaokul öğrencileri ve bu okullarda Tasarım Beceri Atölyelerinde görev yapan öğretmenler oluşturmaktadır. Örneklemini ise 2021-2022 eğitim-öğretim yılında Düzce ilinde Tasarım Beceri Atölyelerinde aktif olarak görev alan öğretmenler ve bu okullarda öğrenim gören öğrenciler oluşturmaktadır. Bu çalışmada örneklem belirlenirken kota örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Kota örnekleme yöntemi, çalışmaya konu olan evrenin içerisinden, belirlenen kriterlere uygun örneklemin seçilmesi ile, araştırma konusuna yönelik evren özelliklerini yansıtabilmeyi hedefleyen örnekleme yöntemidir (Kılıç, 2013). Araştırmada verilerin toplanmasında tercih edilecek okulların seçimi için Düzce ili geneleninde TBA çalışmalarını sürdürdüğünü il milli eğitim müdürlüğüne bildiren okullar arasında incelemeler yapılmıştır. Araştırma sürecini gerçekleştirmek için çalışmalarını aktif olarak sürdüren okullar seçilerek, atölye çalışmalarına aktif olarak katılan öğretmen ve öğrenciler çalışmaya dahil edilmiştir.

Çalışma grubuna ait detaylı bilgiler aşağıdaki tabloda verilmiştir:

Çizelge 3.1. Öğretmen çalışma grubuna ait cinsiyet bilgileri.

Cinsiyet	**Frekans**	**Yüzde**
Kadın	6	66.66
Erkek	3	33.33
Toplam	**9**	**100**

Çizelge 3.2. Öğretmen çalışma grubuna ait demografik bilgiler.

Katılımcı Öğretmen Kodu	**Branş**	**Kıdem Yılı**	**Eğitim Düzeyi**	**Mezun Olunan Bölüm**	**Cinsiyet**
K-1	Sınıf öğrt.	23	Üniversite	Sınıf öğrt.	Kadın
K-2	Rehberlik-Drama	10	Üniversite	PDR	Kadın
K-3	Sınıf öğrt.	25	Üniversite	Arkeoloji	Kadın
K-4	Sınıf öğrt.	43	Üniversite	Sınıf öğrt.	Erkek
K-5	Sınıf öğrt.	19	Üniversite	Sınıf öğrt.	Kadın
K-6	Sınıf öğrt.	28	Üniversite	Kimya	Kadın
K-7	Sınıf öğrt.	19	Üniversite	Sınıf öğrt.	Erkek
K-8	Sınıf öğrt. Drama	17	Üniversite	Sınıf öğrt.	Erkek
K-9	Sınıf öğrt.	23	Üniversite	El Sanatları	Kadın

Çizelge 3.3. Öğrenci anket çalışma grubuna ait cinsiyet bilgileri.

Cinsiyet	Frekans	Yüzde
Kadın	103	48,6%
Erkek	109	51,4%
Toplam	**212**	**100%**

3.3. VERİ TOPLAMA ARAÇLARI

Araştırmada veri toplama aracı olarak araştırmacı tarafından hazırlanan yarı-yapılandırılmış öğretmen görüşme formu ve 5'li likert tipi ölçek kullanılmıştır.

Görüşme formları hazırlanırken 4 eğitim bilimleri uzmanının görüşü alınmıştır. Öğretmen formunda, yarı-yapılandırılmış görüşme tekniğine uygun olarak hazırlanmış olan 4 ana başlık altında toplanmış olan 17 soru bulunmaktadır. Soruların katılımcıları yönlendirmekten uzak, anlaşılır ve araştırma konusuna yönelik olmasına dikkat edilmiştir. Sorular hazırlandıktan sonra soruların işlevselliği, anlaşılırlığı ve görüşmeye ayrılması öngörülen sürenin yeterliliğinin test edilmesi amacıyla asıl katılımcılara benzer kriterlere sahip bir öğretmen ile ön uygulama yapılmıştır. Yapılan bu görüşme toplam görüşme sayısına dahil edilmemiştir.

Tasarım Beceri Atölye uygulamalarının değerlendirilmesine ve atölyelerin geliştirilmesine ilişkin öğrenci görüşleri ölçeği hazırlanmadan önce TBA'larda aktif olan görev alan öğretmenler ile hazırlanacak sorular için ön görüşme yapılmış ve önerileri alınmıştır. Ardından sorular araştırmacı tarafından hazırlanarak dört eğitim uzmanının ve iki psikolojik danışmanın, soruların uygunluğuna dair görüşleri alınmıştır. Taslak ölçek hazırlandıktan sonra iki öğrenci ile deneme uygulaması yapılmış, sorulara son şekli verilmiştir. Yapılan bu iki çalışma toplam anket sayısına dahil edilmemiştir.

3.3.1. Veri Toplama Araçlarının Geçerlilik ve Güvenirliği

Bu araştırmada kullanılan yarı yapılandırılmış görüşme formunun ve "Tasarım Beceri Atölye uygulamalarının değerlendirilmesine ve atölyelerin geliştirilmesine ilişkin öğrenci görüşleri ölçeği" geçerliliği ve güvenirliği için çeşitli ölçütler bulunmaktadır.

Araştırmada kullanılacak olan yarı yapılandırılmış görüşme formu için hazırlanan soruların Düzce Üniversitesi Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri bölümünde görev yapan 4 öğretim üyesinin görüşü alınarak son şekli verilmiştir. Ayrıca katılımcı öğretmenlerin belirlenmesinde gönüllülük ilkesi ön planda tutulmuştur. Öğretmenlerin sorulara içtenlikle ve rahat cevap vermeleri için kimlik bilgilerinin gizli tutulacağı söylenmiş ve

ses kayıtlarının çalışma tamamlanıp yayınladıktan sonra imha edileceği belirtilmiştir. Veri toplama tekniği olarak görüşme tercih edilen nitel araştırmalarda, araştırmanın geçerlilik ve güvenirliği konusunda, görüşme yapılan kişilerin araştırmaya gönüllülük esasına bağlı kalarak dahil olması önemli bir etkendir (Yıldırım ve Şimşek, 2013).

3.4. ÇALIŞMA PLANI

Bu çalışmanın 28.02.2022-04.04.2022 tarihleri arasında yürütülmesi planlanmıştır.

1.Hafta: Katılımcı öğretmenlere araştırma ile ilgili detaylı bilgi verilmesi ve yarı yapılandırılmış görüşme tekniğinin uygulanması.

2.Hafta: Katılımcı öğrencilere araştırma ile ilgili detaylı bilgi verilmesi ve Tasarım Beceri Atölye Uygulamalarına İlişkin Öğrenci Tutum Ölçeği'nin uygulanması.

3.Hafta: Katılımcılar ile yapılan görüşme sonrası elde edilen verilerin katılımcılar ile tekrar görüşülerek teyit edilmesi.

3.5. VERİLERİN TOPLANMASI

Düzce ilinde mevcut Tasarım Beceri Atölyelerinde 2021-2022 eğitim-öğretim yılında görev alan öğretmenlerden görüşme tekniği kullanılarak, bu atölyelerde eğitim- öğretim sürecine dahil olan öğrencilerden tutum ölçeği kullanılarak veriler toplanmıştır. Nitel ve nicel araştırma yöntemlerinin bir arada kullanıldığı çalışmada, yarı yapılandırılmış görüşme tekniği ve 5'li likert tipi 32 sorudan oluşan "Tasarım Beceri Atölye Uygulamalarına İlişkin Öğrenci Tutum Ölçeği" kullanılarak gerçekleştirilmiştir.

Araştırma için görüşme yapılacak öğretmenler belirlendikten sonra katılımcı öğretmenlere, görüşme öncesinde çalışma ile ilgili detaylı bilgi verilip, öğretmenlerin müsait oldukları zamana randevu alınmıştır. Görüşme öncesi öğretmenlerin katılım onay formunu doldurmaları istenmiştir. Görüşme yapılacak öğrenciler belirlendikten sonra öğrencilere ve velilerine görüşme öncesinde çalışma ile ilgili detaylı bilgi verilip, öğrenci velilerinin veli onay formunu doldurmaları istenmiştir. Ardından araştırmacı tarafından yarı yapılandırılmış görüşme formu üzerinden veriler toplanmıştır. Ortalama 20 dakika süren görüşmeler, etik kurallar gözetilerek uygulanmış ve katılımcılar ile yüz yüze gerçekleştirilmiştir. Verilerin eksiksiz toplanması amaçlanarak katılımcıların izni ile

görüşme süresince ses kayıt cihazı kullanılmıştır. Toplanan veriler araştırmacı tarafından metne çevrildikten sonra katılımcı öğretmenlere ve öğrencilere teyit ettirilmiştir.

Anket uygulaması öncesinde öğrenciler ve velileri çalışma konusu ve anket soruları ile ilgili detaylıca bilgilendirilmiş, öğrenci velilerinin veli onay formunu doldurmaları istenmiştir. Anket uygulaması öğrencilerin sınıflarında, öğretmen ve araştırmacı kontrolünde etkileşimsiz ve sessiz bir ortamda yaklaşık bir ders saati süresinde yapılmıştır.

4. BULGULAR

Bulgular bölümünde tasarım beceri atölyelerinde eğitim-öğretim sürecinin içerisinde bulunan öğrencilerin, öğretmenlerin ve okul yöneticilerinin TBA'ların kullanımı, gelişimi ve sürdürülebilirliğine yönelik görüşlerinin belirlenmesi amacıyla yapılan çalışmalar sonucunda ulaşılan bulgular bulunmaktadır.

4.1. NİCEL VERİLERİN ANALİZİ

Araştırma sonucu elde edilen veriler bilgisayar ortamına aktarılarak Microsoft Excel paket programı ile düzenlendikten sonra SPSS (Statistical Package for Social Sciences) 29.0 paket programı ve ile analiz edildi. Analizlere başlamadan önce sayısal verilerin normal dağılıma uygunluğu Skewness (Basıklık) ve Kurtosis (Çarpıklık) testleri ile incelendi ve verilerin normal dağılımdan geldiği görüldü (Kurtosis ve Skewness değerleri-1.5 ile +1.5 olduğu zaman normal dağılım olduğu kabul edilmektedir (Tabachnick and Fidell, 2013)). Tanımlayıcı analizlerde frekans verileri sayı (n) ve yüzde (%) olarak, sayısal veriler ise normallik varsayımı sağladığı için ortalama ve standart sapma değerleri ile belirtildi. İki bağımsız grup olması halinde Student T testi, İkiden fazla bağımsız grup karşılaştırmalarında Anova testi ile veriler analiz edildi. 2'den fazla bağımsız değişkenin karşılaştırıldığı durumlarda istatistiksel açıdan anlamlı bulunan sonuçlarda hangi değişkenin farklılığın kaynağı olduğunu tespit edebilmek amacıyla gerekli post-hoc analizleri yapıldı. Sonuçlar grafik ve tablolar ile gösterildi. Tüm testler için istatistiksel anlamlılık düzeyi $p<0,05$ olarak kabul edildi.

Çizelge 4.1. Tasarım beceri atölyelerine ilişkin tutum ölçeğinde yer alan maddeler.

	Madde Açıklaması
S1	Tasarım beceri atölyesinde çalışmamız olan günlerde okula daha istekli geliyorum.
S2	Tasarım beceri atölyeleri zamanımı daha verimli kullanmayı öğrenmemi sağlıyor.
S3	Tasarım beceri atölyeleri okula olan ilgimi arttırdı.
S4	Tasarım beceri atölyelerinde çalışmak kendimi daha mutlu hissetmemi sağlıyor.
S5	Tasarım beceri atölyelerinde katıldığım etkinlikler arkadaşlarım ile olan ilişkilerimi olumlu yönde etkiledi.
S6	Tasarım beceri atölyelerinde çalışmak benim için yorucu bir çalışma süreci oluyor.
S7	Tasarım beceri atölyelerinde katıldığım çalışmalar günlük hayatımı kolaylaştırdı.
S8	Tasarım beceri atölye uygulamaları ilgimi çekmiyor.
S9	Tasarım beceri atölyesinde yaptığım çalışmalar yeteneklerimi keşfetmeme yardımcı oldu.
S10	Tasarım beceri atölyelerinde yıl boyunca en az bir ürün ortaya çıkarabiliyorum.
S11	Tasarım beceri atölyelerinde bulunan eğitim malzemelerine/eşyalarına rahatlıkla erişebiliyorum.
S12	Tasarım beceri atölyelerinde katıldığım etkinlikler kendime güvenmemi sağladı.
S13	Tasarım beceri atölyeleri okulumda aktif olarak kullanılıyor.
S14	Tasarım beceri atölyelerinde çalışma yaparken kendimi rahat hissediyorum.
S15	Tasarım beceri atölyelerinde yapılan çalışmaların gereksiz olduğunu düşünüyorum.
S16	Tasarım beceri atölyelerinde çalışmanın eğlenceli olduğunu düşünüyorum.
S17	Okulumda daha çok çeşitte Tasarım beceri atölyesi olmasını isterim.
S18	Tasarım beceri atölyelerini sevmemde öğretmenimin etkisi vardır.
S19	Tasarım beceri atölyelerinde yapılan etkinlikler Türkçe, matematik, Fen bilgisi ve sosyal bilgiler derslerindeki konuları öğrenmemde yardımcı oluyor.
S20	Tasarım beceri atölyelerinde çalışmak beni stresli hissettiriyor.
S21	Tasarım beceri atölyelerindeki malzemeleri dikkatli/özenli kullanırım.
S22	Tasarım beceri atölyelerindeki etkinlik saatlerinin daha fazla olmasını isterim.
S23	Tasarım beceri atölyelerinde çalışırken kendimi özgür hissediyorum.
S24	Tasarım beceri atölye çalışmaları için ayrılan süreyi yeterli buluyorum.
S25	Tasarım beceri atölye çalışmalarının devam etmesini isterim.
S26	Tasarım beceri atölyelerinde katıldığım çalışmalar sosyal ilişkilerime fayda sağladı.
S27	Tasarım beceri atölye çalışmalarında sıkılıyorum.
S28	Tasarım beceri atölyelerinde edindiğim tecrübeleri günlük hayatımda kullanabilirim.
S29	Tasarım beceri atölyelerinde etkinliklerimiz için ihtiyacımızı karşılayacak malzemeler yok.
S30	Tasarım beceri atölyelerinde çalışmak beni heyecanlandırıyor.
S31	Tasarım beceri atölyelerinde yapılan çalışmalar yeni bilgiler öğrenmemi sağladı.
S32	Tasarım beceri atölyelerinde yapılan etkinlikleri anlamak ve uygulamak kolaydı.

Çizelge 4.2. Tasarım beceri atölyelerine ilişkin tutum ölçeğine ait KMO ve Bartlett Testi sonuçları.

Kaiser-Meyer-Olkin Measure (KMO).		,933
Bartlett's Testi	χ^2	4158,057
	Sd	496
	p değeri	<,001

AFA için öncelikle örneklem büyüklüğünün yeterli olması gerekmektedir (Çokluk ve arkadaşları. 2010). Örneklem büyüklüğünü hesaplamak amacıyla Kaiser-Mayer-Olkin (KMO) katsayısı hesaplanmış ve KMO değeri 0,933 olarak bulunmuştur. Bu sonuca göre AFA için yeterli örneklem büyüklüğüne ulaşıldığı anlaşılmıştır (Tavşancıl. 2ch02). İkinci olarak AFA için evrendeki dağılımın normal olması istenmektedir (Çokluk ve arkadaşları. 2010). Eldeki verilerin dağılımını kontrol etmek için Bartlett Testi kullanılarak Ki-Kare değeri hesaplanmıştır (χ^2=4158,057; p<,001). Elde edilen sonuçlar verilerin normal dağılıma uygun olduğunu ve faktör analizine uygun olduğunu göstermektedir. Sonuçlar Çizelge 4.2'de gösterilmiştir.

Çizelge 4.3. Tasarım beceri atölyelerine ilişkin tutum ölçeğine ait açımlayıcı faktör analizi sonuçları.

	Ortalama	Standart Sapma	Ortak Faktör Varyansı
S1	4,51	,74	,735
S2	3,93	,94	,414
S3	4,43	,76	,770
S4	4,62	,71	,835
S5	4,27	,83	,592
S6	4,05	,92	,489
S7	4,08	,78	,645
S8	4,73	,73	,803
S9	4,34	,77	,750
S10	4,02	,94	,384
S11	4,17	,85	,554
S12	4,26	,79	,709
S13	4,74	,51	,541
S14	4,46	,77	,815
S15	4,80	,62	,829
S16	4,71	,68	,875
S17	4,42	,73	,672
S18	3,89	1,06	,437
S19	3,00	1,21	,340
S20	4,33	,83	,528
S21	4,59	,67	,549
S22	4,56	,82	,735
S23	4,33	,81	,599
S24	4,13	,96	,514
S25	4,75	,65	,811
S26	4,16	,81	,479
S27	4,71	,65	,801
S28	4,13	,74	,593
S29	4,35	,88	,498
S30	4,34	,78	,651
S31	4,52	,68	,636
S32	4,14	,88	,515

Tasarım beceri atölyelerine ilişkin tutum ölçeğine ait 32 madde tek faktör altında gösterilmek istendi ve tek faktör üzerinden açıklayıcı faktör analizi yapıldı. Yapılan analiz sonucunda tek faktörlü yapının toplam varyansın %41,58'ini açıkladığı saptandı. Çizelge 4.3'te tasarım beceri atölyelerine ilişkin tutum ölçeğine ait ortalama, standart sapma ve ortak faktör yükleri gösterilmiştir. Ortak faktör yükleri incelendiğinde değerlerin 0,34 ile 0,87 aralığında olduğu görülmektedir. Her bir maddenin ölçeğe katkısı bulunmaktadır. Ortak faktör yüklerinin 0,10'un üzerinde olması beklenmektedir.

Çizelge 4.4 Tasarım beceri atölyelerine ilişkin tutum ölçeğine ait istatistikler.

	N	$\bar{x}$	ss	Medyan	Minimum	Maksimum	Skewness	Kurtosis	Cronbach Alfa
Ölçek	212	139,76	10,51	141,00	108,00	160,00	-,573	,036	0,945

Çizelge 4.4'te tasarım beceri atölyelerine ilişkin tutum ölçeğine ait ortalama, standart sapma, medyan, minimum, maksimum, skewness ve kurtosis değerlerine yer verilmiştir. Ölçekten alınan puanların ortalama ve standart sapması 139,76±10,51, minimum puan 108, maksimum puan 160'tır. Skewnes değeri -0,573 ve kurtosis değeri 0,036 olarak elde edilmiştir. Tabainhick ve Fidell'e (2013) göre Skewness ve Kurtosis değerlerinin -1,5 ile +1,5 aralığında olması verilerin normal dağılım gösterdiğini gösterir. Bu durumda tasarım beceri atölyelerine ilişkin tutum ölçeğine ait veriler normal dağılmaktadır.

Ölçeğe ait güvenilirlik skorlarının belirlenmesi amacıyla Cronbach Alpha değeri incelenmiştir ve 0,945 olarak elde edilmiştir. Cronbach alpha değerinin 0,7'den yüksek olması ölçeğin iç güvenilirliğinin yüksek olduğunu göstermektedir.

Çizelge 4.5. Katılımcılara ait demografik veriler.

		Frekans	**Yüzde**
Cinsiyet	Kadın	103	48,6%
	Erkek	109	51,4%
Kademe	İlkokul	136	64,2%
	Ortaokul	76	35,8%
Yaş	7-10	136	64,2%
	11-14	76	35,8%
Anne Eğitim Düzeyi	İlkokul ve altı	15	7,1%
	Ortaokul	30	14,2%
	Lise	86	40,6%
	Üniversite	57	26,9%
	Lisansüstü	24	11,3%
Baba Eğitim Düzeyi	İlkokul ve altı	14	6,6%
	Ortaokul	17	8,0%
	Lise	74	34,9%
	Üniversite	79	37,3%
	Lisansüstü	28	13,2%

Çizelge 4.5'te katılımcılara ait demografik verilere yer verilmiştir. Katılımcıların %51,4'ü (n=109) erkek öğrenci, %48,6'sı (n=103) kız öğrencidir. Eğitim durumlarına bakıldığında, %64,2'si (n=136) ilkokul öğrencisi, %35,8'i (n=76) ortaokul öğrencisidir. Katılımcıların %64,2'si (n=136) 7-10 yaş aralığında, %35,8'i (n=76) 11-14 yaş aralığındadır.

Katılımların %7,1'inin (n=15) annesi ilkokul ve altı mezunu, %14,2'si (n=30) ortaokul mezunu, %40,6'sı (n=86) lise mezunu, %26,9'u (n=57) üniversite mezunu ve %11,3'ü (n=24) lisansüstü mezunudur. Baba eğitim durumu incelendiğinde %6,6'sı (n=14) ilkokul ve altı mezunu, %8,0'i (n=17) ortaokul mezunu, %34,9'u (n=74) lise mezunu, %37,3'ü (n=79) üniversite ve %13,2'si (n=28) lisansüstü mezunudur.

Çizelge 4.6. Katılımcıların sosyal aktivitelerine ait bilgiler.

		Frekans	**Yüzde (%)**
Spor Kurs	Hayır	66	31,1%
	Evet	146	68,9%
Resim Kurs	Hayır	175	82,5%
	Evet	37	17,5%
Müzik Kurs	Hayır	187	88,2%
	Evet	25	11,8%
Teknoloji Kullanımı	Hayır	2	0,9%
	Evet	210	99,1%
Teknoloji Günlük Kullanım Süresi	0-30	38	17,9%
	30-60	84	39,6%
	60+	90	42,5%
Kitap Okuma	Hayır	13	6,1%
	Evet	199	93,9%
Günlük Kitap Okuma Süresi	0-30	77	36,3%
	30-60	81	38,2%
	60+	54	25,5%

Katılımcıların %68,9'u (n=146) spor kursu, %82,5'i (n=175) resim kursu, %88,2'si (n=187) müzik kursu almaktadır. Katılımcıların %0,9'u (n=2) teknolojiyi kullanmamakta, %98,6'sı (n=210) teknolojiyi kullanmaktadır. %17,9'unun (n=38) günlük teknoloji kullanımı 0-30 dakika, %39,6'sının (n=84) günlük teknoloji kullanımı 30-60 dakika, %42,5'inin (n=90) günlük teknoloji kullanımı 60 dakika ve üzeridir.

Katılımcıların %6,1'i (n=13) kitap okumamakta, %93,9'u (n=199) kitap okumaktadır. %36,3'ünün (n=77) günlük kitap okuma süresi 0-30 dakika, %38,2'sinin (n=81) günlük kitap okuma süresi 30-60 dakika, %25,5'inin (n=54) günlük kitap okuma süresi 60 dakika ve üzeridir (Çizelge 4.6).

Çizelge 4.7. Tasarım beceri atölye uygulamalarına ilişkin öğrenci tutum ölçeği ile demografik veriler arasındaki farklılığın analizi.

		n	$\bar{x}$	ss	T	p	Cohen's d
Cinsiyet	Kadın	103	139,28	12,98	0,722	0,405	
	Erkek	109	137,72	17,89			
Kademe	İlkokul	136	141,18	10,65	**3,443**	**<,001***	**0,44**
	Ortaokul	76	133,64	21,23			
Yaş	7-10	136	141,18	10,65	**3,443**	**<,001***	**0,44**
	11-14	76	133,64	21,23			

Çizelge 4.7'de Tasarım Beceri Atölye Uygulamalarına İlişkin Öğrenci Tutum Ölçeği ile demografik veriler arasındaki farklılık analiz edilerek sonuçları gösterilmiştir. Tasarım beceri atölye uygulamalarına ilişkin öğrenci tutumu ile cinsiyet arasında istatistiksel açıdan anlamlı farklılık saptanmamıştır (t=0,722; p=0,405). Kademe (t=3,443; p<0,001) ve yaş (t=3,443; p <0,001) tasarım beceri atölye uygulamalarına ilişkin öğrenci tutumu arasında anlamlı farklılık görülmüştür. İlkokul öğrencilerine ait tasarım beceri atölye uygulamalarına ilişkin öğrenci tutum ortalama ve standart sapma değeri 138,96±10,04 iken ortaokul öğrencilerinde 131,30±19,80'dir. İlkokul öğrencilerinde daha yüksek bulunmuştur. Cohen's d değerinin 0,2'den küçük olması durumunda, etki büyüklüğü zayıf, 0.5 olması durumunda orta ve 0,8'den büyük olması durumunda ise kuvvetli olarak tanımlanmaktadır (Kılıç, 2014). Kademe ve yaş değişkenlerine bakıldığında etki büyüklüğünün 0,8'in üzerinde olduğu yani kademe ve yaş değişkenlerinin orta etkisinin olduğu görülmektedir (Cohen's d=0,44).

Çizelge 4.8. Tasarım beceri atölye uygulamalarına ilişkin öğrenci tutum ölçeği ile anne baba eğitim düzeyi ve gelir durumu arasındaki farklılığın analizi.

		n	$\bar{x}$	ss	F	p
Anne Eğitim Düzeyi	İlkokul ve altı	15	136,27	12,31	0,578	0,745
	Ortaokul	30	138,17	18,04		
	Lise	86	137,47	17,48		
	Üniversite	57	139,63	14,10		
	Lisansüstü	24	141,17	10,98		
Baba Eğitim Düzeyi	İlkokul ve altı	14	138,43	10,91	0,661	0,685
	Ortaokul	17	139,47	8,97		
	Lise	74	137,68	16,99		
	Üniversite	79	137,70	17,53		
	Lisansüstü	28	142,25	11,35		
Aylık Gelir Düzeyi	0-5000	8	142,13	8,74	**4,571**	**0,004**
	5000-10000	58	139,60	9,61		
	10000+	77	142,10	8,40		
	Bilinmeyen	69	133,07	23,48		

Çizelge 4.8'de Tasarım Beceri Atölye Uygulamalarına İlişkin Öğrenci Tutum Ölçeği ile anne baba eğitim düzeyi ve gelir durumu arasındaki farklılık analiz edilerek sonuçları gösterilmiştir. Tasarım beceri atölye uygulamalarına ilişkin öğrenci tutumu ile anne

eğitim düzeyi (F=0,578; 0,745), baba eğitim düzeyi (F=0,661; 0,685) arasında istatistiksel açıdan anlamlı farklılık saptanmamıştır. Aylık gelir düzeyi (F=4,571; p=0,004) ile tasarım beceri atölye uygulamalarına ilişkin öğrenci tutumu arasında anlamlı farklılık görülmüştür.

Bireylerin aylık aile gelir düzeyi ile tasarım beceri atölye uygulamalarına ilişkin öğrenci tutumuna bakıldığında en düşük ortalama ve standart sapma 131,10±22,00 ile gelirini belirtmeyen kişilere ve en yüksek ortalama standart sapma 139,51±7,82 ile 10000+ geliri olan bireylere aittir. Gelir arttıkça tasarım beceri atölye uygulamalarına ilişkin öğrenci tutumu puanları da artış göstermektedir. Varyansların homojenliği sağlandığı durumda kullanılan Tukey testi sonucuna göre farklılığın geliri bilinmeyen kişiler ile 10000 TL ve üzeri geliri olan kişilerden kaynaklandığı saptanmıştır.

Çizelge 4.9. Tasarım beceri atölye uygulamalarına ilişkin öğrenci tutum ölçeği ile katılımcıların sosyal aktiviteleri arasındaki farklılığın analizi.

		n	$\bar{x}$	ss	t	P
Spor Kurs	Hayır	66	137,91	14,20	0,356	0,731
	Evet	146	138,74	16,35		
Resim Kurs	Hayır	175	137,94	16,55	1,088	0,250
	Evet	37	141,03	10,45		
Müzik Kurs	Hayır	187	138,05	16,11	1,087	0,352
	Evet	25	141,68	11,78		
Teknoloji Kullanımı	Hayır	2	143,00	11,31	0,419	0,716
	Evet	210	138,44	15,73		
Kitap Okuma	Hayır	13	134,69	9,88	0,899	0,297
	Evet	199	138,73	15,97		

Çizelge 4.9'da tasarım beceri atölye uygulamalarına ilişkin öğrenci tutum ölçeği ile katılımcıların sosyal aktiviteleri arasındaki farklılığa ait analiz sonuçlarına yer verilmiştir. Tasarım beceri atölye uygulamalarına ilişkin öğrenci tutumları, spor kursuna giden ve gitmeyen öğrenciler arasında (t=0,356; p=0,731), resim kursuna giden ve gitmeyen öğrenciler arasında (t=1,088; p=0,25), müzik kursuna giden ve gitmeyen öğrenciler arasında (t=1,087; p=0,352), teknolojiyi kullanan ve kullanmayan öğrenciler arasında (t=0,419; p=0,716), kitap okuyan ve okumayan öğrenciler arasında (t=0,899; p=0,297) istatistiksel olarak farklılık görülmemiştir. Fakat tablo incelendiği kurslara katılım sağlayan, kitap okuyan bireylere ait tasarım beceri atölye uygulamalarına ilişkin öğrenci tutumlarının daha yüksek olduğu görülmüştür. Teknoloji kullanan bireylerin tasarım beceri atölye uygulamalarına ilişkin öğrenci tutumları ise kullanmayan bireylere göre daha düşük bulunmuştur.

Çizelge 4.10. Tasarım beceri atölye uygulamalarına ilişkin öğrenci tutum ölçeği ile katılımcıların günlük teknoloji kullanım süreleri ile günlük kitap okuma süreleri arasındaki farklılığın analizi.

		n	$\bar{x}$	Ss	F	P
Teknoloji Günlük Kullanım Süresi	0-30	38	142,16	9,24	1,281	0,226
	30-60	84	137,80	15,56		
	60+	90	137,57	17,73		
Günlük Kitap Okuma Süresi	0-30	77	136,49	17,72	**6,333**	**0,002**
	30-60	81	136,11	16,02		
	60+	54	144,87	9,22		

Çizelge 4.10'da tasarım beceri atölye uygulamalarına ilişkin öğrenci tutum ölçeği ile katılımcıların günlük teknoloji kullanım süreleri ile günlük kitap okuma süreleri arasındaki farklılığa ait analiz sonuçlarına yer verilmiştir. Tasarım beceri atölye uygulamalarına ilişkin öğrenci tutumları ile günlük teknoloji kullanım süresi arasında (F=1,281; p=0,226) istatistiksel olarak farklılık görülmemiştir. Fakat tabloya bakıldığında teknoloji kullanım süresi azaldıkça ortalama puanın arttığı görülmektedir. Günlük teknoloji kullanım süresi 0-30 dakika olan bireylerin ortalama ve standart sapması 142,16±9,24, 30-60 olan bireylerin ortalama ve standart sapması 137,80±15,56, 60 dakikadan fazla olan bireylerin ortalama ve standart sapması 137,57±17,73 olarak bulunmuştur. Tasarım beceri atölye uygulamalarına ilişkin öğrenci tutumları ile günlük kitap okuma süresi arasında istatistiksel açıdan anlamlı farklılık saptanmıştır (F=6,333; p=0,002). 0-60 dakika arası kitap okuyan çocuklar arasında farklılık görülmezken, 60 dakikadan fazla kitap okuyan çocukların tasarım beceri atölye uygulamalarına ilişkin öğrenci tutumlarının daha yüksek olduğu görülmüştür.

Çizelge 4.11. Cinsiyet ile teknoloji günlük kullanım süresi arasındaki farklılığın analizi.

			Teknoloji günlük kullanım süresi			**Toplam**
			0-30	**30-60**	**60+**	
Cinsiyet	**Kadın**	N	29	44	30	103
		%	28,2%	42,7%	29,1%	100,0%
	Erkek	N	9	40	60	109
		%	8,3%	36,7%	55,0%	100,0%
χ^2= 20,56; p <0,001						

Teknoloji kullanım süresi ile cinsiyet arasında istatistiksel açıdan anlamlı farklılık saptanmıştır (χ2= 20,56; p<0,001). Kız öğrencilerin %28,2'si (n=29) 0-30 dakika, %42,7'si (n=44) 30-60 dakika, %29,1'i (n=30) 60 dakikadan daha fazla teknoloji ile vakit

geçirmektedir. Erkek öğrencilerin ise yüzdesi %8,3'ü (n=9) 0-30 dakika, %36,7'si (n=40) 30-60 dakika, %55'i (n=60) 60 dakikadan daha fazla teknoloji ile vakit geçirmektedir. Erkek öğrencilerde günlük teknoloji kullanım süresi kız öğrencilere göre daha fazladır (Çizelge 4.9).

Çizelge 4.12. Yaş ile günlük kitap okuma süresi arasındaki farklılığın analizi.

			Günlük Kitap Okuma Süresi			Toplam
			0-30	30-60	60+	
Yaş	**7-10**	N	42	47	47	136
		%	30,9%	34,6%	34,6%	100,0%
	11-14	N	35	34	7	76
		%	46,1%	44,7%	9,2%	100,0%
χ^2= 16,71; p <0,001						

Yaş ile Günlük Kitap Okuma Süresi arasında istatistiksel açıdan anlamlı farklılık saptanmıştır (χ2= 16,71; p<0,001). Günlük kitap okuma süresi 0-30 dakika ve 7-10 yaş aralığında olan öğrencilerin yüzdesi %30,9 (n=42), 30-60 dakika ve 7-10 yaş aralığında olan öğrencilerin yüzdesi %34,6 (n=47), 60 dakika üzeri ve 7-10 yaş aralığında olan öğrencilerin yüzdesi %34,6 (n=47)'dir. Günlük kitap okuma süresi 0-30 dakika ve 11-14 yaş aralığında olan öğrencilerin yüzdesi %46,1 (n=35), 30-60 dakika üzeri ve 11-14 yaş aralığında olan öğrencilerin yüzdesi %44,7 (n=34), 60 dakika üzeri ve 11-14 yaş aralığında olan öğrencilerin yüzdesi ise %9,2 (n=7) olarak bulunmuştur. Günlük 60 dakikadan fazla kitap okuyanların sayısı 7-10 yaş aralığındaki öğrencilerde daha fazladır (Çizelge 4.12).

Çizelge 4.13. Anne eğitim düzeyi ile teknoloji kullanımı arasındaki farklılığın analizi.

			Teknoloji Kullanımı		Toplam
			Hayır	Evet	
Anne Eğitim Düzeyi	**Okur-yazar değil**	N	1	2	3
		%	33,3%	66,7%	100,0%
	İlkokul	N	0	12	12
		%	0,0%	100,0%	100,0%
	Ortaokul	N	0	30	30
		%	0,0%	100,0%	100,0%
	Lise	N	1	85	86
		%	1,2%	98,8%	100,0%
	Üniversite	N	0	57	57
		%	0,0%	100,0%	100,0%
	Lisansüstü	N	0	24	24
		%	0,0%	100,0%	100,0%
χ^2= 7,21; p <0,001					

Anne eğitim düzeyi ile teknoloji kullanımı Arasında istatistiksel açıdan anlamlı farklılık saptanmıştır (χ2= 7,21; p<0,001). Teknoloji kullanımı olmayan ve anne eğitim durumu okur yazar değil olan öğrencilerin yüzdesi %33,3 (n=1), teknoloji kullanımı olan ve anne

eğitim durumu okur yazar değil olan öğrencilerin yüzdesi %66,7 (n=2)'dir. Teknoloji kullanımı olmayan ve anne eğitim durumu ilkokul olan öğrencilerin yüzdesi %0 (n=0), teknoloji kullanımı olan ve anne eğitim durumu ilkokul olan öğrencilerin yüzdesi %100 (n=12)'dür. Teknoloji kullanımı olmayan ve anne eğitim durumu ortaokul olan öğrencilerin yüzdesi %0 (n=0), teknoloji kullanımı olan ve anne eğitim durumu ortaokul olan öğrencilerin yüzdesi %100 (n=30)'dür. Teknoloji kullanımı olmayan ve anne eğitim durumu lise olan öğrencilerin yüzdesi %1,2 (n=1), teknoloji kullanımı olan ve anne eğitim durumu lise olan öğrencilerin yüzdesi %98,8 (n=85)'dir. Teknoloji kullanımı olmayan ve anne eğitim durumu üniversite olan öğrencilerin yüzdesi %0 (n=0), teknoloji kullanımı olan ve anne eğitim durumu üniversite olan öğrencilerin yüzdesi %100 (n=57)'dür. Teknoloji kullanımı olmayan ve anne eğitim durumu lisansüstü olan öğrencilerin yüzdesi %0 (n=0), teknoloji kullanımı olan ve anne eğitim durumu lisansüstü olan öğrencilerin yüzdesi %100 (n=24)'dür.

Çizelge 4.14. Resim kursuna gitme durumu ile günlük kitap okuma süresi arasındaki farklılığın analizi.

			Günlük Kitap Okuma Süresi			**Toplam**
			0-30	**30-60**	**60+**	
Resim kursu	**Hayır**	N	65	71	39	175
		%	37,1%	40,6%	22,3%	100,0%
	Evet	N	12	10	15	37
		%	32,4%	27,0%	40,5%	100,0%
χ^2= 5,64; p <0,001						

Resim kursuna gitme durumu ile Günlük Kitap Okuma Süresi arasında istatistiksel açıdan anlamlı farklılık saptanmıştır (χ2= 5,64; p<0,001). Günlük kitap okuma süresi 0-30 dakika ve resim kursuna gitmeyen öğrencilerin yüzdesi %37,1 (n=65), 30-60 dakika ve resim kursuna gitmeyen öğrencilerin yüzdesi %40,6 (n=71), 60 dakika üzeri ve resim kursuna gitmeyen öğrencilerin yüzdesi %22,3 (n=39)'tür. Günlük kitap okuma süresi 0-30 dakika ve resim kursuna giden öğrencilerin yüzdesi %32,4 (n=12), 30-60 dakika ve resim kursuna giden öğrencilerin yüzdesi %27 (n=10), 60 dakika üzeri ve resim kursuna gitmeyen öğrencilerin yüzdesi %40,5 (n=15)'tir.

4.2. NİTEL VERİLERİN ANALİZİ

Araştırmanın nitel çalışma sürecinde, araştırma problemine açıklık getirmesi adına görüşme tekniği kullanılmıştır ve yarı yapılandırılmış görüşme formu ile elde edilen

bulgular bu başlık altında sunulmuştur. Çalışmaya toplamda 9 katılımcı dahil olmuştur. Katılımcılar K1-K9 olarak kodlanmıştır.

Nitel araştırmalarda veri analizi; verilerin hazırlanıp organize edilmesini, kodlanmasını ve kodların bir araya getirilerek temalara indirgenmesini, daha sonra verilerin şekiller, tablolar veya bir tartışma şeklinde sunulmasını içermektedir (Creswell, 2018 ss. 51-52). Bu araştırmada elde edilen veriler tematik analiz ve içerik analizi yöntemleri çerçevesinde incelenmiştir.

4.2.1. Tematik Analiz ve İçerik Analizi

Tematik analiz, elde edilen verilerdeki temaların belirlenmesi, analiz edilmesi ve raporlanması için kullanılan bir yöntem olup verilerin en küçük boyutlarda düzenlenmesini ve betimlenmesini sağlamaktadır (Boyatzis, 1998 ss. 100-103). Tematik analizin aşamaları şu şekilde sıralanabilir (Braun ve Clarke, 2019 s. 883):

- Veriye aşina olunması, verinin yazıya geçirilmesi ve tekrar tekrar okunması
- İlk kodların oluşturulması
- Kodların temalar altında toplanması
- Her temanın açıkça tanımlanması ve isimlendirilmesi
- Çarpıcı alıntıların seçilmesi, verilerin analiz edilerek araştırma sorusu ile ilişkilendirilmesi ve analizlerin raporlaştırılması

İçerik analizi, çeşitli dokümanların içeriğinin sistematik, objektif ve mümkünse nicel olarak incelenmesidir (Robert ve Bouillaget, 1995, aktaran Bilgin, 2006 s. 11). İçerik analizinin temel amacı, toplanan verilerin açıklanmasına yardımcı olacak kavramlara ve ilişkilere ulaşmaktır. Tematik analiz ile katılımcıları tanıtıcı bulgular değerlendirilirken, içerik analizi ile katılımcıların görüşlerinin içerikleri sistematik olarak incelenir (Karataş, 2015 ss. 72-73). İçerik analizinin aşamaları şu şekilde sıralanabilir (Bilgin, 2006 s. 11):

- Araştırma hedeflerinin belirlenmesi
- Örneklemin oluşturulması
- Kod ve kategorilerin saptanması
- Kod ve kategorilerin frekanslarının nicel olarak belirlenmesi, gerekli ise kategoriler arası ilişkilerin çözümlenmesi, değerlendirme, çıkarsama ve yorumlama yapılması

Araştırmada öncelikle görüşmelerden elde edilen ses kayıtları yazıya aktarılmıştır. Yazılı görüşme verileri MAXQDA 2022 programına aktarılmıştır. Arayüzü Türkçe olan, görsel

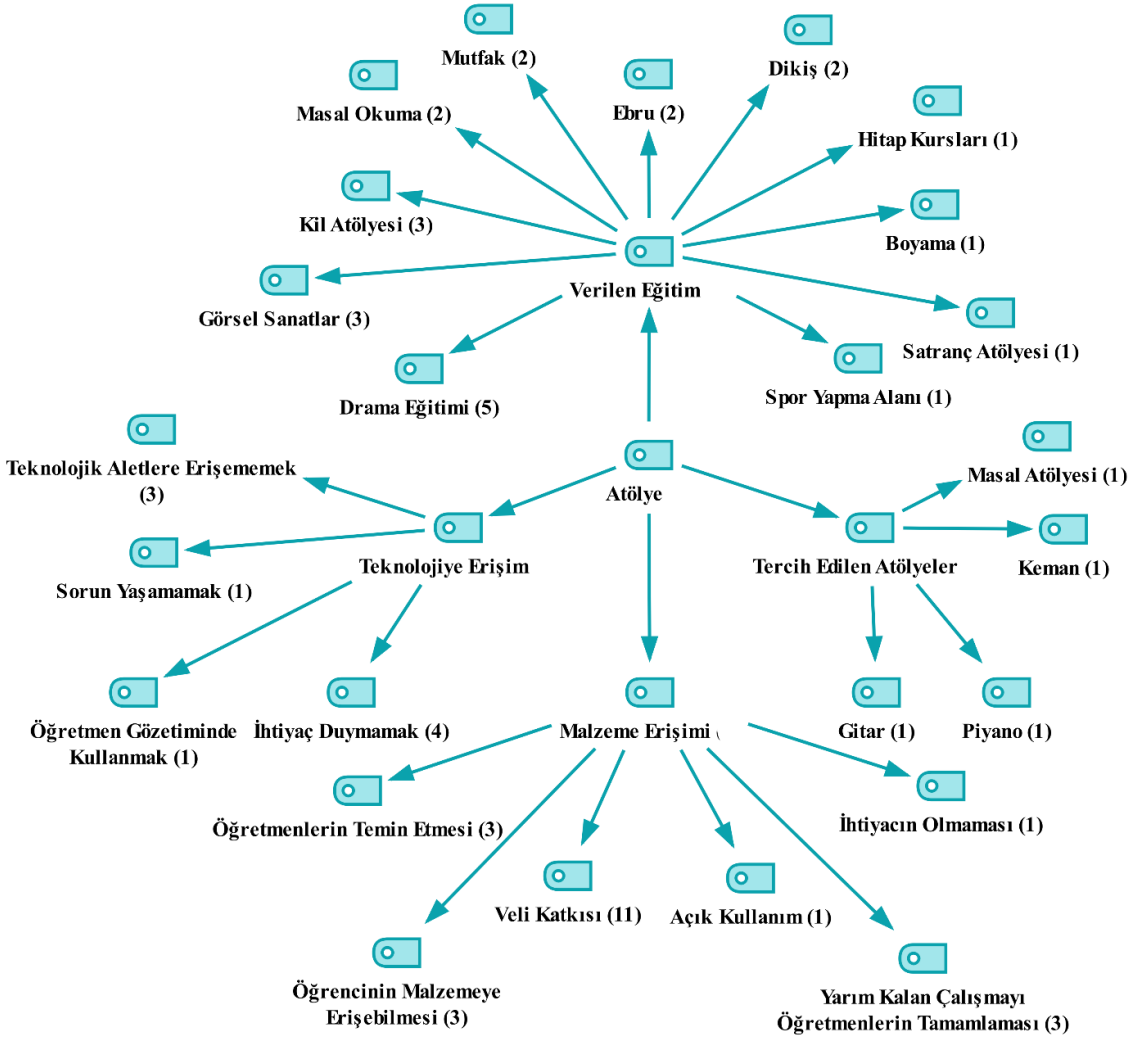
analiz araçlarının yoğun bir şekilde kullanıldığı, temel istatistiksel analizlere ek olarak karma araştırma yöntemlerinde de kullanılabilen MAXQDA programı, elde yapılan analizlere göre verilerin daha sistematik bir şekilde çözümlenmesini sağlamaktadır (Kuckartz ve Rädiker, 2019 ss. 8-9). MAXQDA 2022 programına aktarılan verilerin analizinde tümevarımcı bir yaklaşım benimsenmiştir. Veriler tekrar tekrar okunmuş ve ilk kodlar oluşturulmuştur. Birbiri ile ilişkili kodlar temalar altında toplanarak isimlendirilmiştir. Daha sonra, elde edilen temalar okuyucuların anlayabileceği bir dil ile açıklanmıştır. Son olarak, araştırmacı, elde edilen bulgulara anlam kazandırmak amacıyla bulguları yorumlamış ve çeşitli görseller ile desteklemiştir. Çizelge 4.14'te verilerden elde edilen kod ve kategori oluşturma sürecine örnek verilmiştir.

Çizelge 4.15. Veri analiz sürecinde kodlama örneği.

Soru: Peki nasıl oldu tanı süreci, sizin fark etme süreciniz?				
Tema	**Kategori**	**Kod**	**Ham Veri**	**Araştırmacının Yorumu**
Atölye	Teknolojiye Erişim	İhtiyaç Duymamak	*"Ben drama da hiç teknoloji kullanmıyorum açıkçası akıllı tahtamız vesaire yok. Ama ihtiyaç duymuyorum şahsım adına. Yani dedim ama bu benim kendi kursuma özel olabilir. Belki bir resimde ya da piyano ve gitarda çok daha farklıdır. Dediğim gibi o çok farklı boyut her dersin içeriği farklı. Ama ben drama da yani teknolojiyi zaten ne yapacağım yani? Şu anda bir işim yok."* (K2)	Katılımcılar atölye işleyişinde teknolojik cihazların kullanılmasına gerek duymadıklarını dile getirmişlerdir

4.3. ATÖLYE

Araştırma kapsamında ele alınan temalardan biri olan "Atölye" temasına ait 4 kategori oluşturulmuştur. Bunlar; teknolojiye erişim, malzeme erişimi, tercih edilen atölyeler, verilen eğitimlerdir

Şekil 4.1. Atölye temasına ait hiyerarşik kod-alt kod gösterimi.

4.4. TEKNOLOJİYE ERİŞİM

Teknolojiye erişim kategorisi altında 4 kod oluşturulmuştur. Bunlar; ihtiyaç duymamak, teknolojik aletlere erişememek, öğretmen gözetiminde kullanmak ve sorun yaşamamaktır.

Teknolojiye erişim kategorisinde katılımcılar ihtiyaç duymamak ile ilgili yoğun olarak görüş bildirmişlerdir. Katılımcılar atölye işleyişinde teknolojik cihazların kullanılmasına gerek duymadıklarını dile getirmişlerdir. Konuyla ilgili K2 ve K8 kodlu katılımcılar şunlardan bahsetmiştir:

"Ben drama da hiç teknoloji kullanmıyorum açıkçası akıllı tahtamız vesaire yok. Ama ihtiyaç duymuyorum şahsım adına. Yani dedim ama bu benim kendi kursuma özel olabilir. Belki bir resimde ya da piyano ve gitarda çok daha farklıdır. Dediğim gibi o çok farklı boyut her dersin içeriği farklı. Ama ben drama da yani teknolojiyi zaten ne yapacağım yani? Şu anda bir işim yok." (K2)

"Atölyelerdeki teknoloji bu konuda herhangi bir bilgi sahibi değilim. Yani gerek duymadığım için. Ama teknolojik olarak nerede kullanabilirler? Akıllı tahtalar var. Yani haricinde herhalde internet olsa müzik ve resim atölyeleri için veyahut da aşağıdaki karışık atölyemiz için faydalı olacaktır." (K8)

Teknolojiye erişim kategorisinde katılımcılar teknolojik aletlere erişememek ile ilgili yoğun olarak görüş bildirmişlerdir. Katılımcılar teknolojiye erişme konusunda sorun yaşadıklarını ve atölyelerin gerekli teknolojik donanıma sahip olmadığını dile getirmişlerdir. Konuyla ilgili K7 kodlu katılımcılar şunlardan bahsetmiştir:

"Teknoloji erişimi. Teknolojiler dışında yok yani orada. Bizim burada bilgisayarda şudur budur yok atölyemizde. Yani internet erişimi yok orada. Teknoloji erişimi yok. Yani dediğim gibi belki orada var elektronik şeyler, elektronik cihaz gibi şeyler var ama biz bilmediğimiz için nasıl yapılacağını, eğitimimiz olmadığı için bu alanda, biz de veremiyoruz yani." (K7)

Teknolojiye erişim kategorisinde katılımcılar öğretmen gözetiminde kullanmak ile ilgili yoğun olarak görüş bildirmişlerdir. Katılımcılar öğrencilerin teknolojik aletleri öğretmenlerin gözetiminde kullanabildiklerini dile getirmişlerdir. Konuyla ilgili K9 kodlu katılımcılar şunlardan bahsetmiştir:

"Yani şöyle bir şey söyleyeyim. Yapacağımız çalışmaya göre öncesinde ön araştırma yapmalarını bazen istiyorum. Hani böyle durumda evet bilgisayar olabiliyor ya da akıllı tahtalardan yararlanıyoruz ama atölye içerisindeyken, teknoloji, deyince sadece kullanabileceğimiz işte mutfak robotu, blender gibi fırın gibi o tür şeyleri, yani kendi gözetimim altında kullandırmaya çalışıyorum. Onun dışında kil çalışması yaparken yine kullandık ama hani daha çok bu tür teknolojik aletleri kullanırken hani kendi gözetimimin altından beraber yapmayı tercih ediyoruz. Kendi hallerine bırakmıyorum. Çünkü sıkıntı yaşıyoruz bazen. Öğrenci işte ufak bir dikkatsizliğinden dolayı sıkıntılar olabiliyor." (K9)

Teknolojiye erişim kategorisinde katılımcılar sorun yaşamamak ile ilgili yoğun olarak görüş bildirmişlerdir. Katılımcılar teknolojiye erişim konusunda sorun yaşamadıklarını dile getirmişlerdir. Konuyla ilgili K1 kodlu katılımcılar şunlardan bahsetmiştir:

"Teknolojiye erişim atölyelerde yani şu anda tasarladıklarımızda teknolojiye erişim gerektirmiyor. Çok yok, ders içeriğinde hatta yok. Akıl oyunlarında belki ama onu nasıl kullanılıyor da bilmiyorum. Şu anda ihtiyaç yok ve onunla ilgili herhangi bir çalışma izlemedim." (K1)

4.5. MALZEME ERİŞİMİ

Malzeme erişimi kategorisi altında 6 kod oluşturulmuştur. Bunlar; veli katkısı, öğretmenlerin temin etmesi, öğrencinin malzemeye erişebilmesi, yarım kalan çalışmayı öğretmenin tamamlaması, açık kullanım ve ihtiyacın olmamasıdır.

Malzeme erişimi kategorisinde katılımcılar veli katkısı ile ilgili yoğun olarak görüş bildirmişlerdir. Katılımcılar malzeme teminini veliler aracılığı ile sağladıklarını dile getirmişlerdir. Konuyla ilgili K5 ve K9 kodlu katılımcılar şunlardan bahsetmiştir:

"Yine aynı şey oluyor. Ya kaynak var mı? Size ben size sorayım. Var mı kaynak? Velilerim de bu konuda bana çok destekçi oldular. Mesela biz bak yine aklıma geldi. Kokulu taş yaptık. Bu konuda hani. Hepsine vakıf değilim ben. Velilerimizden geldiler. Sağ olsun geldiler. Hatta halk eğitimden bir öğreticimiz geldi o şekilde bize destek oldu, yapımını da bize öğretti bazı şeyleri. O şekilde gitti." (K5)

"Öncelikle atölyelerin tabii ki bunu uygun yerler olmalı. Yani bizim atölyelerimiz bu konuda evet çok güzel düşünülerek yapılmış bir atölye. Lavaboların olması işte ortamın uygun olması gerekiyor. Onun dışında malzemeler için velilerin de ekonomik olarak hani iyi olması gerekiyor. Evet biz basit şeyler yaptırmaya çalışsak da ister istemez veliden destek istiyoruz. O yüzden de şöyle bir çalışma da yaptık. Senenin başında velilerden belli bir ücret talebi ve ücret karşılığında da gerekli malzemeleri aldık. Uygun yerlerden. Ve ona göre çalışmalar yaptırmaya çalışıyoruz. Tabii ki okulumuzun, idarenin de desteği var ama daha çok velinin desteğiyle bu işler yürüyor ve öğrencilerin tabii ki merakı ve el becerisi de önemli." (K9)

Malzeme erişimi kategorisinde katılımcılar öğretmenlerin temin etmesi ile ilgili yoğun olarak görüş bildirmişlerdir. Katılımcılar malzemeleri kendilerinin temin ettiklerini dile getirmişlerdir. Konuyla ilgili K7 kodlu katılımcılar şunlardan bahsetmiştir:

"Diğer malzemelere erişimi. Bunların hepsine erişebilir ama yok. Biz aldığımız ölçüde, ne aldıysa buna ulaşabiliyor. Atölyede zaten işte elektronik malzemeler var. Elektronik malzemeleri zaten eriştiremiyoruz, kullanamıyoruz. Onlara dokunamıyorlar. Onun haricinde diğer her şeyi erişebiliyorlar yani." (K7)

Malzeme erişimi kategorisinde katılımcılar öğrencinin malzemeye erişebilmesi ile ilgili yoğun olarak görüş bildirmişlerdir. Katılımcılar öğrencilerin malzemeye erişim konusunda sorun yaşamadıklarını dile getirmişlerdir. Konuyla ilgili K4 kodlu katılımcılar şunlardan bahsetmiştir:

"Yani mevcut atölyelerdeki malzemelere erişim konusunda. Erişim konusunda hiçbir sıkıntı yok. Sadece şunu hatırlatıyoruz. Yarın da bunları kullanabilecekleri için kullanıma dikkat etmelerini istiyorum. Yoksa hiçbir malzemeyi çocuklardan esirgemiyoruz. Zaten onlar için var." (K4)

Malzeme erişimi kategorisinde katılımcılar yarım kalan çalışmayı öğretmenin tamamlaması ile ilgili yoğun olarak görüş bildirmişlerdir. Katılımcılar atölye faaliyetlerinin yürütülebilmesi için maddi destekte bulunduklarını dile getirmişlerdir. Konuyla ilgili K6 kodlu katılımcılar şunlardan bahsetmiştir:

"Olanakları. Şöyle söyleyeyim. Şimdi cepten harcama yaptığımız için biraz sıkıntı. Okul bir destek verdiği zaman, malzemeyi hazırladığı zaman o zaman daha verimli olabilir. Ben dediğim gibi bir ineceksem iki inmiyorum oraya, para gidecek diye." (K6)

Malzeme erişimi kategorisinde katılımcılar açık kullanım ile ilgili yoğun olarak görüş bildirmişlerdir. Katılımcılar atölyelerin müsaitlik durumunda açık kullanım alanı olduğunu dile getirmişlerdir. Konuyla ilgili K1 kodlu katılımcılar şunlardan bahsetmiştir:

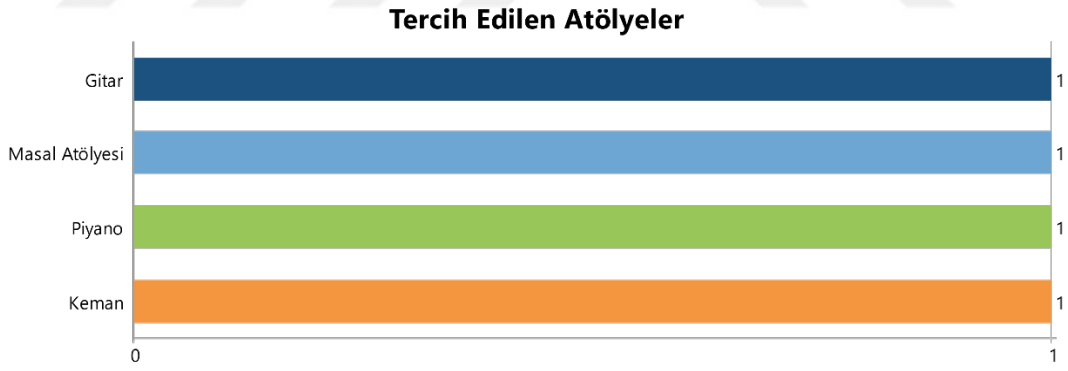
"İşte okulumuzda bulunanlar bizim gibi müstakil atölyeyiz. Satranç atölyesi atölyeyiz. İşte masal. Atölyesi olarak da kullanılıyor atölyelerimiz bunlar. Okul saatleri dışında bunlar çocuklara sunuluyor. Öğretmenin kullanabileceği işte belli saatler içerisinde eğer kurs saatleri yoksa öğretmenler de yararlanabilir." (K1)

Malzeme erişimi kategorisinde katılımcılar ihtiyacın olmaması ile ilgili yoğun olarak görüş bildirmişlerdir. Katılımcılar atölye içeriğinden kaynaklı olarak malzemeye ihtiyaç duymadıklarını dile getirmişlerdir. Konuyla ilgili K2 kodlu katılımcı şunlardan bahsetmiştir:

"Yani dediğim gibi bende malzeme de yok. Hani burada hangi atölyeyi kastediyor bilemiyorum ama dramada bir sahneye ihtiyacımız var. Ufak bir sahne. Oturabilecekleri çalışabilecekleri alana ihtiyaçları var. Onun dışında bir malzeme ihtiyaçları yok." (K2)

4.6. TERCİH EDİLEN ATÖLYELER

Tercih edilen atölyeler kategorisi altında 4 kod oluşturulmuştur. Bunlar; gitar, masal atölyesi, piyano ve kemandır.

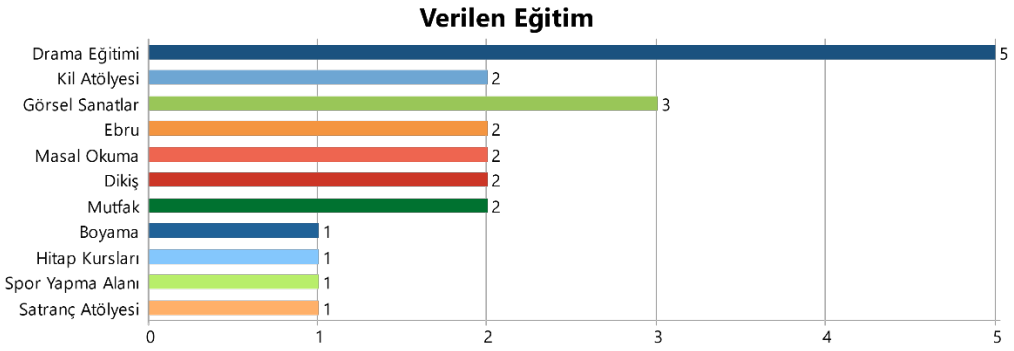

Şekil 4.2. Tercih edilen atölyeler.

Tercih edilen atölyeler kategorisinde en çok; gitar, masal, piyano ve keman atölyelerinin tercih edildiğini dile getirmişlerdir.

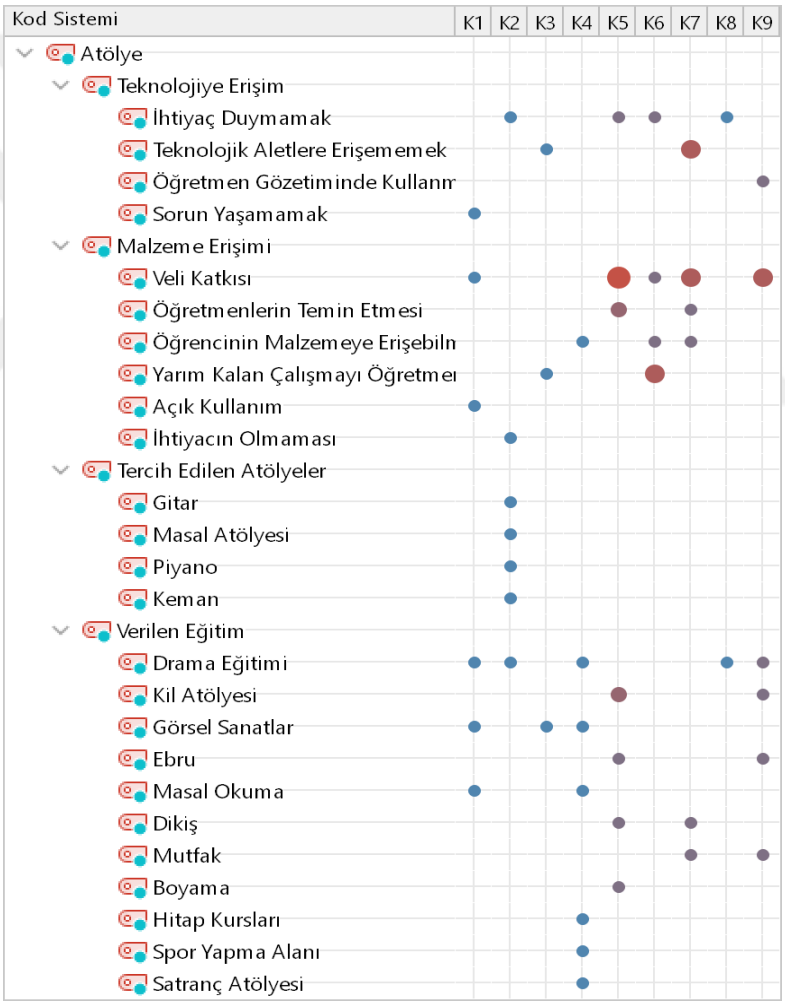
4.7. VERİLEN EĞİTİM

Verilen eğitim kategorisi altında 11 kod oluşturulmuştur. Bunlar; drama eğitimi kil atölyesi, görsel sanatlar, ebru, masal okuma, dikiş, mutfak, boyama, hitap kursları, spor yapma alanı ve satranç atölyesi

Şekil 4.3. Verilen eğitim

Verilen eğitim kategorisinde katılımcılar en çok drama eğitimi ve görsel sanatlar eğitiminin verildiğini dile getirmişlerdir.

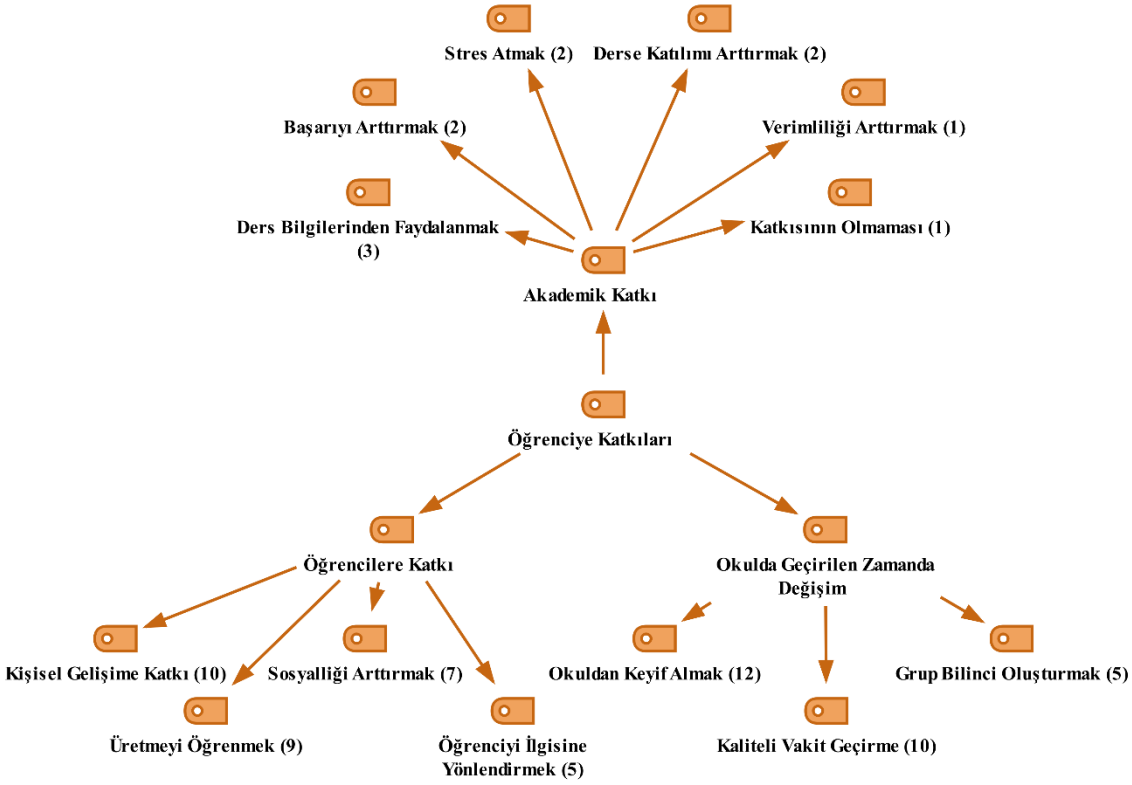

Şekil 4.4. Katılımcılara göre atölye.

Atölye teması katılımcılara göre incelenmiştir. Buna göre katılımcılar; veli katkısı, öğrencini malzemeye erişebilmesi kodları üzerine yoğunlaşmıştır.

4.8. ÖĞRENCİYE KATKILARI

Araştırma kapsamında ele alınan temalardan biri olan "Öğrenciye Katkılar" temasına ait 3 kategori oluşturulmuştur. Bunlar; okulda geçirilen zamanda değişim, öğrencilere katkı ve akademik katkıdır.

Şekil 4.5. Öğrenciye katkıları temasına ait hiyerarşik kod-alt kod gösterimi.

4.9. OKULDA GEÇİRİLEN ZAMANDA DEĞİŞİM

Okulda geçirilen zamanda değişim kategorisi altında 3 kod oluşturulmuştur. Bunlar; okuldan keyif almak, kaliteli vakit geçirme ve grup bilinci oluşturmaktır.

Okulda geçirilen zamanda değişim kategorisinde katılımcılar okuldan keyif almak ile ilgili yoğun olarak görüş bildirmişlerdir. Katılımcılar atölye dersleri sayesinde öğrencilerin okula olan aidiyetlerinin arttığını dile getirmişlerdir. Konuyla ilgili K5 ve K9 kodlu katılımcılar şunlardan bahsetmiştir:

"*Okul içerisinde ne gibi yani daha okulu sevmelerine katkısı oldu. Öyle diyeyim. Okula daha böyle sevgili. Gündüz cuma günü cuma günü kimse devamsızlık yapmaya çalışıyor. Öyle*." (K5)

"Dediğim gibi daha istekliler, sorumlulukları hani atölyenin kullanımı ve sonrasındaki temizlik konusunda sorumluluk sahibi, yani sorumluluklarını almaya başladılar. Bunun yanı sıra şu anda beni daha iyi dinliyorlar ve bir merakla ne yapacağımızı da hani arz ediyorlar, istiyorlar. O yüzden hani daha sorumluluk şöyle söyleyeyim, sorumluluklarını daha da arttığını düşünüyorum, sorumluluk sahibi oldular çoğunluğu." (K9)

Okulda geçirilen zamanda değişim kategorisinde katılımcılar kaliteli vakit geçirme ile ilgili yoğun olarak görüş bildirmişlerdir. Katılımcılar öğrencilerin boş vakitlerinin atölyeler sayesinde verimli uğraşlara kanalize olduğunu dile getirmişlerdir. Konuyla ilgili K2 ve K4 kodlu katılımcılar şunlardan bahsetmiştir:

"Çocukları biz günlük hayatta ekranın karşısından almaya çalışıyoruz sokakta oynamak da kaliteli vakit geçirmek aslında benim gözümde sevdiği bir sporu yapmak sevdiği bir enstrümanı çalmak sevdiği bir etkinliği yapmak bunlar da bir kaliteli zaman geçirmek bu anlamda hayatlarına zaten aslında çok büyük bir katkı sağlamış olduğunu düşünüyorum Veli için okullarda açılmış olması çok avantajlı dediğim gibi diğer türlü olmadığı zaman tasarım beceri atölyeleri olmadan önce çocukları daha fazla özele gönderiyorlar Çünkü neden özele gönderiyorsun. Diyorsun ki yüzme kursu var gitar kursu var satranç kursu vardır ama kursu var vesaire işte sıralıyorsun ve çocuğu daha fazla okulda tuttuğunu düşünüyorsun Daha tam gün okulda tutuyor tasarım beceri atölyeleri ile aslında biz de devlet okullarını özele yaklaştırmış oluyoruz özele arasındaki farkı kapatmış oluyoruz. Çünkü zaten eğitim anlamında bir fark olduğunu düşünmüyorum Sadece bu özel etkinliklerde bir fark olduğunu düşünüyorum Dediğim gibi biz de bunu yaparak devleti özele yaklaştırmaya çalışıyoruz." (K2)

"Öğrenciler bizim öğrencilerimizi ilkokul, hani bir ortaokul, lise olsa Hani bir oto kulisi olsa diğer boş zamanlarını boşa geçirmelerini engelledik diyeceğim ama buna rağmen yine de bizi ilkokul öğrencilerimiz özellikle kursa gelenler günü gündüzün dörtte üçünü okulun içinde geçirmeleri hem onları mutlu kılıyor hem bize mutlu kılıyor." (K4)

Okulda geçirilen zamanda değişim kategorisinde katılımcılar grup bilinci oluşturmak ile ilgili yoğun olarak görüş bildirmişlerdir. Katılımcılar atölye etkinliklerinin öğrencilerde grup bilinci ve ekip ruhu geliştirdiğini dile getirmişlerdir. Konuyla ilgili K1 ve K9 kodlu katılımcılar şunlardan bahsetmiştir:

"Özgüvenleri arttı çocukların grup birinci oluştu. Toparlıyorlar. Geçen sene geçen dönem sabahçıydık. Okul çıkışında işte kursumuz var. Unutma falanca sen de geç malzemeyi unutma şunu unutma bunu unutma bir grup bilinci. İş birliği oluştu çocuklarda. Onun dışında güzel vakit geçirdikleri için de bu onların düşünce davranışları olumlu katkıları oldu. İşte daha kavga eden daha agresif çocuklarda da belli bir oranda nötrleşme hareketlerinde gözlemledik." (K1)

"İlk başta zorlandık dediğim gibi. Yani atölyeyi nasıl kullanacağımızla işte nerede oturması gerektiği bu hafta hangi çalışması yapması gerektiğini işte bazı öğrencilere öğretirken zorlandık ama şu anda öğrenci ortak hareket edebiliyor. Beraber iş birlikli çalışmayı öğrendiler. Onu söyleyebilirim. Onun dışında kendini ifade etmeye ya da işte el becerileri, işte birtakım yeteneklerinin farkına varmaya başladı. Yani daha düzenli çalışmaya başladılar. Sorumluluklarını biraz daha hani üstlendiklerini düşünüyorum. Bu yönden faydalı olduğunu düşünüyorum." (K9)

4.10. ÖĞRENCİYE KATKI

Öğrenciye katkı kategorisi altında 4 kod oluşturulmuştur. Bunlar; kişisel gelişime katkı, üretmeyi öğrenmek, sosyalliği arttırmak ve öğrenciyi ilgisine yönlendirmektir.

Öğrenciye katkı kategorisinde katılımcılar kişisel gelişime katkı ile ilgili yoğun olarak görüş bildirmişlerdir. Katılımcılar öğrencilerin kendi yeteneklerini ve kendilerini ifade etme biçimlerine katkı sağladığını dile getirmişlerdir. Konuyla ilgili K2 ve K4 kodlu katılımcılar şunlardan bahsetmiştir:

"Diğer derslere etkisi drama için yine söyleyeceğim. Çocuklar daha kendini ifade etme, oyun oynama gibi etkinliklere çok katıldığı için. Bence bu derslerde de temel derslerde de sınıf içinde kendilerini parmak kaldırma kendini ifade etme, özgüven gibi katkı sağlayacağını düşünüyorum ve çocuk ne kadar parmak kaldırırsa aferin alırsa da motivasyon o kadar artacağı için başarıyı da arttıracağını düşünüyorum." (K2)

"Şimdi tabii ki öğrenci de bir kursa gelecek. Bu atölyelerden yararlanmak için kursa gidecek. İlgili istekli olacak. Bunlarla birlikte kendi gelişimi zaten buraya devam ettiği süresi içerisinde gözlemleyecek. Bu da ona yararlı olacağını düşünüyoruz. Ki gözlemlerimizde sonuçlar hep bunu veriyoruz." (K4)

Öğrenciye katkı kategorisinde katılımcılar üretmeyi öğrenmek ile ilgili yoğun olarak görüş bildirmişlerdir. Katılımcılar öğrencilerin üretime katkı sağladıklarını ve davranış değişiklikleri yaşadıklarını dile getirmişlerdir. Konuyla ilgili K5 ve K9 kodlu katılımcılar şunlardan bahsetmiştir:

"Bir kere velilerden dönüşleriniz çok güzel oluyor. Çocuklar hazırcılığı bırakıyorlar üretmeyi öğreniyorlar. Bu yüzden başlı başına zaten harika bir şey. Yani kendileri üretiyorlar yeni bir ürün ortaya koyduklarını bu benim ürünüm mesela işte çok iyi yapamasalar bile o kili ellerine alıp o kaselerin yaptıklarını. Bu benim kasem bundan yaptım. Kase tabak bu temeli buymuş. Şundan alıyor gibi bilgileriyle geleceklerine iyi bir iş tuttuğunu düşünüyorum." (K5)

"İlk başta zorlandık dediğim gibi. Yani atölyeyi nasıl kullanacağımızla işte nerede oturması gerektiği bu hafta hangi çalışması yapması gerektiğini işte bazı öğrencilere öğretirken zorlandık ama şu anda öğrenci ortak hareket edebiliyor. Beraber iş birlikli çalışmayı öğrendiler. Onu söyleyebilirim. Onun dışında kendini ifade etmeye ya da işte el becerileri, işte birtakım yeteneklerinin farkına varmaya başladı. Yani daha düzenli çalışmaya başladılar. Sorumluluklarını biraz daha hani üstlendiklerini düşünüyorum. Bu yönden faydalı olduğunu düşünüyorum." (K9)

Öğrenciye katkı kategorisinde katılımcılar sosyalliği arttırmak ile ilgili yoğun olarak görüş bildirmişlerdir. Katılımcılar öğrencilerinin sosyal becerilerinin arttığını dile getirmişlerdir. Konuyla ilgili K1 kodlu katılımcılar şunlardan bahsetmiştir:

"Hem sosyal konular onları iyileştiriyor geliştiriyor çocukların. Hele ki günümüzde çocukların çok fazla televizyon, ekran, işte tablet karşısında hapsolduğu zaman da bunlar kesik olmazsa olmazlardan. Büyük bir gereklilik aslında. Yani katkıları gözle görür. Bir katkıları var diyebiliriz." (K1)

Öğrenciye katkı kategorisinde katılımcılar öğrenciyi ilgisine yönlendirmek ile ilgili yoğun olarak görüş bildirmişlerdir. Katılımcılar öğrencilerin yeteneklerinin keşfedilme ve geliştirilmesi açısından atölyelerin fırsat sağladığını dile getirmişlerdir. Konuyla ilgili K1 ve K4 kodlu katılımcılar şunlardan bahsetmiştir:

"Öğrencilerin ihtiyacını nasıl karşılıyor? Öğrencinin ilgisine göre yönlendiriyoruz. İlgilendiği alanda ekstra bir eğitim alma şansı kazanıyor." (K1)

"Buradaki amaç öğrencilerimizin o gizli kalmış ortaya çıkmamış fark edilmemiş. Yeteneklerini becerilerini ortaya çıkarmak. Çünkü her birey her çocuk aslında bir özelliği olan bir bireydir." (K4)

4.10.1. Akademik Katkı

Akademik katkı kategorisi altında 6 kod oluşturulmuştur. Bunlar; ders bilgilerinden faydalanmak, başarıyı arttırmak, stres atmak, derse katılımı arttırmak, katkısının olmaması ve verimliliği arttırmaktır.

Akademik katkı kategorisinde katılımcılar ders bilgilerinden faydalanmak ile ilgili yoğun olarak görüş bildirmişlerdir. Katılımcılar derste öğretilen bilgilerin atölye derslerinde pekiştirildiğini dile getirmişlerdir. Konuyla ilgili K1 ve K9 kodlu katılımcılar şunlardan bahsetmiştir:

"Onun dışında fen bilimleri ya da diğer dersler için uygun bir tasarım onlardan faydalanmadık. Dili kullanmak dil konusundaki becerilerini geliştirmek adına masal odası bize faydalı oldu." (K1)

"Şöyle söyleyeyim. Matematikte işte örüntü çalışmaları, örneğin bilekliklerde örüntü çalışmasıyla başladık. Simetri konusuna girebiliriz. Onun dışında yine matematikle alakalı olarak hani biraz daha uzak kazanımlar ama toplama çıkarma gibi konulara girdik ufaktan da olsa. Türkçede kendimi ifade etme hani becerilerini kazandırmaya çalıştık yaptığı tasarımları işte anlatırken en azından dilini işte kelimeleri doğru kullansın diye çalışmalar yaptık. Hayat bilgisinden artı olarak şöyle söyleyeyim biz bu sene atıktan sanata diye bir projesi de yürütüyoruz. Amacımız atıkların geri dönüşümü ve geri dönüşümüyle birlikte de sanatsal çalışmalar yapmak. Eş zamanlı yürütüyoruz biz bu atölye ve proje çalışmalarında aynı zamanda. O yüzden hayat bilgisiyle fen bilgisi konularımız var. Geri dönüşüm ve işte doğal çevrenin korunmayla ilgili. o yüzden yani çok faydasını gördük." (K9)

Akademik katkı kategorisinde katılımcılar başarıyı arttırmak ile ilgili yoğun olarak görüş bildirmişlerdir. Katılımcılar ders başarının atölye derslerinde edinilen beceriler sayesinde arttığını dile getirmişlerdir. Konuyla ilgili K4 kodlu katılımcılar şunlardan bahsetmiştir:

"Yine aynı şeyler. Derslerindeki başarısını arttırıyor. Çünkü düşünmesi bile bu tasarım beceri atölyelerinin sağladığı avantajlardan yararlanarak daha rahat oluyor. Daha geniş, kapsamlı düşünebiliyor. Bu yüzden. Olumlu olarak onlara da söyleyebiliriz." (K4)

Akademik katkı kategorisinde katılımcılar stres atmak ile ilgili yoğun olarak görüş bildirmişlerdir. Katılımcılar öğrencilerin atölye dersleri sayesinde stresten uzaklaştıklarını dile getirmişlerdir. Konuyla ilgili K2 kodlu katılımcılar şunlardan bahsetmiştir:

"Çocuklarda gözlemlediğim kadarıyla mesela drama kursunun olduğu günler daha bir mutlu geliyorlar. Veliler bu şekilde söylüyor. Çünkü derste sürekli ders işledikleri için çok az beden mesela haftada bir iki saat gibi olduğu için ama drama da çok daha fazla oyun, Kendileri ifade etme, kendini sahneleme, Sevdiği etkinlikleri daha çok yaptıkları için bence daha mutlu oluyorlar diye düşünüyorum." (K2)

Akademik katkı kategorisinde katılımcılar derse katılımı arttırmak ile ilgili yoğun olarak görüş bildirmişlerdir. Katılımcılar öğrencilerin ders başarılarını ve derse katılımlarının arttığını dile getirmişlerdir. Konuyla ilgili K4 kodlu katılımcılar şunlardan bahsetmiştir:

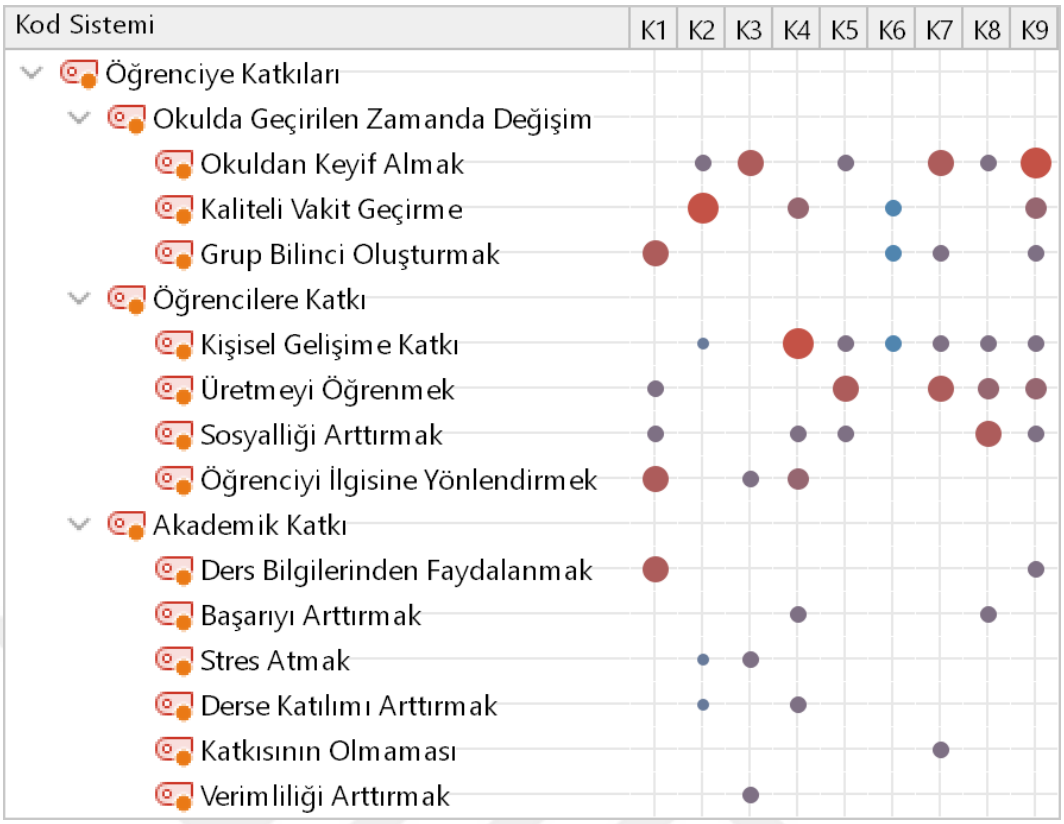
"Sağlam kafa, sağlam vücutta bulunur. Bu sağlamlık sadece bedensel değil, zihinsel sağlam. Atölyelerimizin tamamını, müzik atölyeleri olsun, resim atölye, drama atölye hepsinde zihinsel bir değerlendirmeler var. Derslerimizin de Türkçesinden matematiğine kadar hepsinde bu yorumlama, değerlendirme işlemleri olduğu için. Atölyelerin derslere katkısını, olumluluğun ötesinde çok yüksek olduğunu rahatlıkla söyleyebilirim." (K4)

Akademik katkı kategorisinde katılımcılar katkısının olmaması ile ilgili yoğun olarak görüş bildirmişlerdir. Katılımcılar atölye derslerinin akademik olarak öğrencilere katkı sağlamadığını dile getirmişlerdir. Konuyla ilgili K7 kodlu katılımcılar şunlardan bahsetmiştir:

"Vallahi hiçbir etkisini ben görmüyorum yani. Ya onlara bir etkisi yok. Mutfakta çalışıyoruz. Mutfakta yemek yaptık, pasta yaptık, kek yaptık. Dikiş diktik. Matematik veya ne bileyim sosyal belki, hayat bilgisi dersiyle ilişkilendirebiliriz onu sadece. Hayat bilgisi dersine faydası var. Orada başka da bir Matematiğe bir katkısı veya Türkçeye bir katkısı yok yani." (K7)

Akademik katkı kategorisinde katılımcılar verimliliği arttırmak ile ilgili yoğun olarak görüş bildirmişlerdir. Katılımcılar atölye derslerinin çıktısı olarak öğrencilerin verimliliğinin arttığını dile getirmişlerdir. Konuyla ilgili K3 kodlu katılımcılar şunlardan bahsetmiştir:

"Aslında baktığımız zaman çocukların bu tip faaliyetlerde bulunmaları onların enerjilerini arttırır. Sadece Türkçe, matematik, hayat bilgisi olduğu zaman var. Daha anlaşma dayalı dersler olduğu için çocuklar ve bir süre sonra sıkılıyorlar ama enerjilerini atabilecekleri sevdiği dallarda sevdiği etkinliklerle yapabileceklerinizi atölyelerde faaliyetler olsa eminim. Mutlu oldukları için hepimiz insanız önce ne yapmamız gerekiyor? Önce mutlu olmamız gerekiyor. Daha sonra verimini arttırabiliyoruz." (K3)

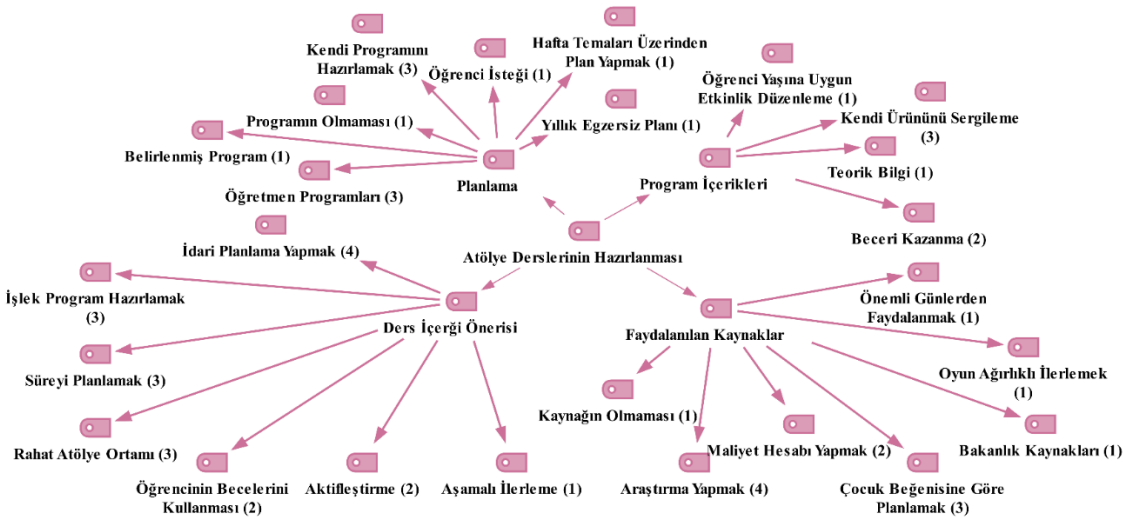

Şekil 4.6. Katılımcılara göre öğrenciye katkıları.

Öğrenciye Katkıları teması katılımcılara göre incelenmiştir. Buna göre katılımcılar; okuldan keyif almak, kaliteli vakit geçirme, kişisel gelişime katkı ve üretmeyi öğrenmek kodları üzerine yoğunlaşmıştır.

4.11. ATÖLYE DERSLERİNİN HAZIRLANMASI

Araştırma kapsamında ele alınan temalardan biri olan "Atölye Derslerinin Hazırlanması" temasına ait 4 kategori oluşturulmuştur. Bunlar; ders içeriği önerisi, planlama, faydalanılan kaynaklar ve program içerikleridir.

Şekil 4.7. Atölye derslerinin hazırlanması temasına ait hiyerarşik kod-alt kod gösterimi.

4.12. DERS İÇERİĞİ ÖNERİSİ

Ders içeriği önerisi kategorisi altında 7 kod oluşturulmuştur. Bunlar; idari planlama yapmak, süreyi planlamak, işlek program hazırlamak, rahat atölye ortamı, öğrencinin becerilerini kullanması, aktifleştirme ve aşamalı ilerlemedir.

Ders içeriği önerisi kategorisinde katılımcılar idari planlama yapmak ile ilgili yoğun olarak görüş bildirmişlerdir. Katılımcılar atölye derslerinin iyileştirilmesi için idari planlamaya ihtiyaç duyulduğunu dile getirmişlerdir. Konuyla ilgili K6 kodlu katılımcılar şunlardan bahsetmiştir:

"Verimliliği arttırmak için neler yapılır? Ne bileyim aslında evet plan programı olsa hani bir bize bir yol gösteren bir kaynak bir şey olsa ben de hani ne yapacağımı bilirim. Ona göre davranırım. Çocuk da daha iyi herhalde zevk duyar bundan. Çocuk da çünkü bitiriyor çünkü iki dakika sonra. Öğretmenim ben sıkıldım ne yapayım? İşte yukarı gideyim mi? Sınıfa çıkmaya çalışıyor." (K6)

Ders içeriği önerisi kategorisinde katılımcılar süreyi planlamak ile ilgili yoğun olarak görüş bildirmişlerdir. Katılımcılar atölye derslerinde sürenin kısa olmasıyla ilgili problemler yaşandığını ve bu sorunun iyileştirilmesi gerektiğini dile getirmişlerdir. Konuyla ilgili K3 ve K9 kodlu katılımcılar şunlardan bahsetmiştir:

"Daha çok öğrenciye ve daha verimli geçecek süreyi de planlayacak bir şeye ihtiyaç duyardım herhalde." (K3)

"Karşılaştığım sorunlar dediğim gibi senenin başında biz aynı anda birkaç tane yani beş, altı tane çalışma yapmaya kalktık. Öğrenci kontrolü çok zor oldu ilk başta. Yani atölyeye giriyoruz, iki saatin sonunda artık başımız şişmiş. Çok yorulmuş. Artı atölye bitiminden sonra tekrar atölyeyi toplamak için bir vakit kaybımız oldu. İlk başta bu sıkıntıları yaşadık düzenimizi oturtup öğrencilerin atölye kullanımını öğreninceye kadar bayağı bir yorulduk. Şu anda daha sağlıklı yürütüyoruz bu işi. Onun yanı sıra arkadaşların şikayetlerini söyleyeyim. Yani öğrencilerin dinlemediğini, ya da işte zorlandıklarını ifade ettiler ama ben bireysel olarak atölyede çalışmayı

seviyorum. Hatta çalışmaların yarım kaldığını, işte yetmediğini yani atölye bana verilen atölye ders saatinin yetmediğini, bu yönde şikayetim var. Hani bazen birkaç saatim daha olsa diyorum ben çok fazla sıkıntı yaşamadım diyebilirim yani." (K9)

Ders içeriği önerisi kategorisinde katılımcılar işlek program hazırlamak ile ilgili yoğun olarak görüş bildirmişlerdir. Katılımcılar programlama ile atölye derslerini daha işlevsel bir hale getirebileceklerini dile getirmişlerdir. Konuyla ilgili K2 ve K3 kodlu katılımcılar şunlardan bahsetmiştir:

"Yani halihazırda böyle daha böyle toplu, daha detaylı bir program olsa daha çok işimize yarar. Ben drama için söyleyeyim. Sürekli bir araştırma yapmam gerekiyor. Bugün ne yapsak yarın ne yapsak onu ne yapsak? Böyle daha düzenli evde tuttuğu bir kitap şeklinde olsa. Daha tam bir bütün bir kaynak. Mesela tam bir bütün tarihleri tabii ki değiştirsin ama en azından bütün bir kitap filan olsa mesela daha işini kolaylaştır. Sürekli ne yapsak diye aramak zorunda kalmazdık." (K2)

"Bu sorunun çözümü için belki birden fazla atölye açılabilir. İyi bir programlamayla. İşte sen yani aynı atölyeler kullanılacaksa eğer çok iyi bir programlama ile daha fazla işlevsel hale getirilen bilir daha çok kişi kullanılabilir." (K3)

Ders içeriği önerisi kategorisinde katılımcılar rahat atölye ortamı ile ilgili yoğun olarak görüş bildirmişlerdir. Katılımcılar atölyelerin fiziki koşullarının iyileştirilmesi gerektiğini dile getirmişlerdir. Konuyla ilgili K5 kodlu katılımcılar şunlardan bahsetmiştir:

"Şekil olarak Daha geniş bir ortamda, daha geniş masalarda, çocukların daha böyle rahat hani kollarını çarpmadan çalışabilecek şekilde daha geniş olmasını isterdim. Tasarlardım. Mesela spor salonu gibi bir yerler olabilirdi yani böyle daha çünkü sürekli oturmak istemiyorlar. Bir şeyleri böyle ayakta kalacaklar, gidecekler gelecekler hani ne bileyim o anda bahçeye bakabilsinler mesela." (K5)

Ders içeriği önerisi kategorisinde katılımcılar öğrencilerin becerilerini kullanması ile ilgili yoğun olarak görüş bildirmişlerdir. Katılımcılar velilerin destek olduğu etkinliklerde öğrencilerin etkinliklere dahil olamadığını dile getirmişlerdir. Konuyla ilgili K6 kodlu katılımcılar şunlardan bahsetmiştir:

"Bence bir etkisi olmadı. Gerçekten bir etkisi olmadı. Desem ki, gittim bitki yetiştirdim ya da şunu yaptım, bunu yaptım. Fen ile bağdaştırayım. Ya da matematikte hani çim adam ettik. Çim adam Fen olabilirdi. Doğru, canlı çoğaltma ama onu da şöyle söyleyeyim. Veliler yaptığı için çocuğa o kadar çok şey, onun sadece süslemesi kaldı çocuğa. Hani veliler daha çok uğraştı çünkü." (K6)

Ders içeriği önerisi kategorisinde katılımcılar aktifleştirme ile ilgili yoğun olarak görüş bildirmişlerdir. Katılımcılar atölyelerin aktifleştirilmesi gerektiğini dile getirmişlerdir. Konuyla ilgili K3 ve K4 kodlu katılımcılar şunlardan bahsetmiştir:

"Önce eğer çok daha faal olsa çok daha katkısı olur diye düşünüyorum." (K3)

"Farklı imkanlar ve fiziki imkanlar da olsun farklılıkları yapabiliriz ama bu kurslara gelen öğrenci sayısını daha da çoğaltmamız lazım." (K4)

Ders içeriği önerisi kategorisinde katılımcılar aşamalı ilerleme ile ilgili yoğun olarak görüş bildirmişlerdir. Katılımcılar öğrencilerin aşamalı olarak ilerleyebilecekleri bir programın yürürlükte olması gerektiğini dile getirmişlerdir. Konuyla ilgili K3 kodlu katılımcılar şunlardan bahsetmiştir:

"Önce tabii ki hani nasıl bir kitaba ya da bir hikayeye başladınız giriş gelişme sonuç çocuklara mutlaka. Bence bu şeyleri sevdirecek tarzda birtakım etkinlikler yapılabilir. Ondan sonra ilgi alanlarına göre ya da sınıfın ortak kapasitesine göre bunlar artırılabilir ama çok bir anda yüklenip çocuklara zorlukla karşılaştığınız zaman bu sefer ne kadar ilgisi varsa çocuklar onlardan uzaklaşıyorlar. Başaramayacak hissini ortadan kaldırmak gerekiyor." (K3)

4.13. PLANLAMA

Planlama kategorisi altında 7 kod oluşturulmuştur. Bunlar; kendi programını hazırlamak, öğretmen programları, öğrenci isteği, belirlenmiş program, hafta temaları üzerinden program yapmak, programın olmaması ve yıllık egzersiz planıdır.

Planlama kategorisinde katılımcılar kendi programını hazırlamak ile ilgili yoğun olarak görüş bildirmişlerdir. Katılımcılar kendi programlarını kendilerinin belirlediklerini dile getirmişlerdir. Konuyla ilgili K7 kodlu katılımcılar şunlardan bahsetmiştir:

"Yok yani kılavuz yayınlandı sanırım. Kılavuz geldi herhalde ama biz kendimiz planlama yaptık. Şunu yapmalısın, bunu yapmalısın gibi bir program yoktu yani. Biz kendi arkadaşlar kendileri araştırmaları sonucunda ne yapacağını kendisi planladı. Bu şekilde ilerledik." (K7)

Planlama kategorisinde katılımcılar öğretmen programları ile ilgili yoğun olarak görüş bildirmişlerdir. Katılımcılar atölye derslerinin programlanmasında kaynağın olmadığı ve kendi kaynaklarıyla program hazırladıklarını dile getirmişlerdir. Konuyla ilgili K5 kodlu katılımcılar şunlardan bahsetmiştir:

"Vallahi kaynağımız yok. Sağdan soldan, etraftan, internetten ne bulduysak çocuklara uyarladık neyi yapabiliriz gibisinden. Bir de bütçemize bakarak açıkçası" (K5)

Planlama kategorisinde katılımcılar öğrenci isteği ile ilgili yoğun olarak görüş bildirmişlerdir. Katılımcılar öğrencilerin isteklerine atölye derslerini düzenlediklerini dile getirmişlerdir. Konuyla ilgili K9 kodlu katılımcılar şunlardan bahsetmiştir:

"Şöyle söyleyeyim. Biz sene başında arkadaşlarla atölyeyi kullanırken işte neler çalıştırabiliriz, neler yapabiliriz bunu hani yazılı olarak değil ama sözlü olarak diyelim planlamasını yaptık. Ona göre işte malzeme alışverişi yaptık ama biz bunu planlarken öğrencilerin isteklerine ve benim bu seneki çalışmamın içeriğine bağlı olarak düzenledik. Ama elimde şu anda yazılı olarak bir

program yok. Dediğim gibi projeyle eş zamanlı işte yürüttüğüm için ve hani biraz da öğrencilerin isteği doğrultusunda yapıyoruz." (K9)

Planlama kategorisinde katılımcılar belirlenmiş program ile ilgili yoğun olarak görüş bildirmişlerdir. Katılımcılar belirlenmiş müfredat üzerinden etkinlikler düzenlendiğini dile getirmişlerdir. Konuyla ilgili K8 kodlu katılımcılar şunlardan bahsetmiştir:

"Yaratı drama etkinlikleri yani bunlar hem ders anlamında yapıyoruz. Konu odaklı ders kazanım odaklı. Bazen de kurslarımız var. Şu an dördüncü sınıflar ve üçüncü sınıflarda insan hakları çalışıyoruz. Çocuk hakları çalışıyoruz. Onun öncesinde genel mevsimler, konular belirlemiş olduğumuz on, on iki haftalık süreçleri vardı. Onları çalıştık. Yani belirlenmiş konular üzerinden gidiyor zaten drama. Onun temelinde gidiyoruz." (K8)

Planlama kategorisinde katılımcılar hafta temaları üzerinden program yapmak ile ilgili yoğun olarak görüş bildirmişlerdir. Katılımcılar belirli gün ve haftalar üzerinden atölye derslerini programladıklarını dile getirmişlerdir. Konuyla ilgili K1 kodlu katılımcılar şunlardan bahsetmiştir:

"Haftalarla ilgili konuları daha ziyade tercih ediyoruz. Onunla ilgili ne varsa ya da temamız içerisinde geçen konulardan faydaları olanları değerlendiriyoruz. Sonra biraz da tabii görsellik işte sunulmaya uygun olması gerekiyor o ana dikkat ediyoruz, onu değerlendiriyoruz." (K1)

Planlama kategorisinde katılımcılar programın olmaması ile ilgili yoğun olarak görüş bildirmişlerdir. Katılımcılar atölye kullanma sıklıklarından dolayı programın olmadığını dile getirmişlerdir. Konuyla ilgili K1 kodlu katılımcılar şunlardan bahsetmiştir:

"Ya biz oraya işte dediğim gibi çok sık kullanmıyoruz hani belirli bir süre gerektirmiyor orası. İhtiyaç duyduğumuzda dediğim gibi kullanabileceğimiz birkaç tane var ihtiyacımız olan bir yerleri yapamadık maalesef. O yüzden hani bir programımız yok." (K1)

Planlama kategorisinde katılımcılar yıllık egzersiz planı ile ilgili yoğun olarak görüş bildirmişlerdir. Katılımcılar egzersiz planlarının olduğunu dile getirmişlerdir. Konuyla ilgili K2 kodlu katılımcılar şunlardan bahsetmiştir:

"Mevcut drama egzersiz yıllık planı var. Onun dışında mevcut bir program yok." (K2)

4.14. FAYDALANILAN KAYNAKLAR

Faydalanılan kaynaklar kategorisi altında 7 kod oluşturulmuştur. Bunlar; araştırma yapmak, çocuk beğenisine göre planlamak, maliyet hesabı yapmak, kaynağın olmaması, bakanlık kaynakları, önemli günlerden faydalanmak ve oyun ağırlıklı ilerlemektir.

Faydalanılan kaynaklar kategorisinde katılımcılar araştırma yapmak ile ilgili yoğun olarak görüş bildirmişlerdir. Katılımcılar atölye ders içerikleri hazırlamak konusunda

internetten yardım aldıklarını dile getirmişlerdir. Konuyla ilgili K7 ve K9 kodlu katılımcılar şunlardan bahsetmiştir:

"Vallahi internet. En çok internet. İnternetteki örneklere bakıyoruz. Orada neler yapılabilir? El becerileriyle ilgili neler yapılıyor? Genelde internet uygulanıyoruz." (K7)

"Şöyle, internetten birtakım bu atıklarla ya da işte yaş gruplarına uygun olan birtakım siteler var. Örneğin Pinterest var ya da işte yazdığınız zaman bu yerlerden örnekler buluyorum. Sonrasında da işte malzeme almak için işte Düzce'den ya da İstanbul'dan yararlanıyorum daha çok İstanbul kaynaklı çalışıyorum öyle söyleyeyim ama internet üzerindeki görsellerden yararlanıyorum." (K9)

Faydalanılan kaynaklar kategorisinde katılımcılar çocuk beğenisine göre planlamak ile ilgili yoğun olarak görüş bildirmişlerdir. Katılımcılar çocukların uygunluğuna göre etkinlik seçimi yaptıklarını dile getirmişlerdir. Konuyla ilgili K9 kodlu katılımcılar şunlardan bahsetmiştir:

"Şöyle söyleyeyim. Kısa süren, öğrencinin yaşına uygun ve çalışmalarda kullanacağımız malzemelere çabuk ulaşılabilirliğine dikkat ediyoruz. Uzun sürecek olan çalışmalar çocukların çabuk sıkılmasına sebep oluyor. O yüzden böyle bir iki hafta içerisinde bitecek, malzeme yönünden çabuk ulaşabileceğimiz onları mutlu edecek, şu anda yaş gruplarına hitap eden çalışmalar yapmaya çalışıyoruz." (K9)

Faydalanılan kaynaklar kategorisinde katılımcılar maliyet hesabı yapmak ile ilgili yoğun olarak görüş bildirmişlerdir. Katılımcılar malzemelerin temin edilmesi ve etkinliğin maliyetine göre etkinlik seçtiklerini dile getirmişlerdir. Konuyla ilgili K7 kodlu katılımcılar şunlardan bahsetmiştir:

"Şimdi tabii öncelikle neye ulaşabiliriz? Bir malzeme önemli atölyede. Yani atölyelerde ilk açıldığı zaman olan malzemeler vardı. Tabii ki atölye yeni açıldığı için o malzemeler daha önceki dönemlerde arkadaşlar tarafından kullanıldı ve biz kullanacağımız zaman yeni malzemeler almamız gerekiyordu. Bu da biraz maliyetli bir şey olduğu için bu planlamaları yaparken maliyet göz önünde bulunduruldu tabii. Yani maliyeti az parayla ne alabiliriz? Çünkü bunun bu bedel için velilerden destek istedik. Ve fazla da harcama yapmamaya çalıştık. Yani kolay bulabileceğimiz veya ucuza temin edebileceğimiz malzemeler bulmaya çalıştık. Ne yapabiliriz? Bu şekilde planladık yani. Hani mutfak yaparken genellikle veliler de destek oldu zaten bu konuda. Uygun olan yapabileceğimiz, yapılabilir bir şeyler bulup bu şekilde planlamalar yaptık yani." (K7)

Faydalanılan kaynaklar kategorisinde katılımcılar kaynağın olmaması ile ilgili yoğun olarak görüş bildirmişlerdir. Katılımcılar kaynağın olmadığını ve atölye hakkında bilgilendirmeye sahip olmadıklarını dile getirmişlerdir. Konuyla ilgili K6 kodlu katılımcılar şunlardan bahsetmiştir:

"Ne tür kaynak, hiçbir kaynağım yok vallahi. Çünkü bir şey söyleyeyim. Bu atölye çalışması çok yeni bir şey. Ben 28. yılımı çalışıyorum öğretmenlikte. Geçen yıl çıktı bizim bu şey. Bir de pandemiden çok kullanılmadı da. Yani birdenbire pat diye ortada kalakaldık. Bilmiyoruz hani

nasıl yapılır? Kaynak nedir? Nasıl araştırır? Araç gereç ne kullanacağım? Hiç fikrimiz yoktu." (K6)

Faydalanılan kaynaklar kategorisinde katılımcılar bakanlık kaynakları ile ilgili yoğun olarak görüş bildirmişlerdir. Katılımcılar bakanlığın mevcut kaynakları kullandıklarını dile getirmişlerdir. Konuyla ilgili K4 kodlu katılımcılar şunlardan bahsetmiştir:

"Hem bakanlığımızın mevcut kaynaklarından arama taramalar yapıyoruz. Ancak şunu dersek bunların kaynaklarını nasıl temin ediyoruz dersek o tamamen bizim kendi imkanlarımızdan oluyor." (K4)

Faydalanılan kaynaklar kategorisinde katılımcılar önemli günlerden faydalanmak ile ilgili olarak görüş bildirmişlerdir. Katılımcılar önemli günler ve haftalar dışında bir kaynağın olmadığını dile getirmişlerdir. Konuyla ilgili K2 kodlu katılımcılar şunlardan bahsetmiştir:

"Dediğim gibi yani drama oyun ağırlıklı olduğu için daha çok oyunlara ağırlık veriyorum. Bahçe oyunları olur, sınıf içi oyunlar olur, kendini ifade edebileceği, öz güven kazanabilecekleri bütün etkinlikleri dramaya uyarlayabilirim aslında. Yani dediğim gibi şu an yaşlılar haftası atıyorum tabii ki. O an güncel neyse hemen diyor ki yaşlılar haftasıyla ilgili bir drama etkinliği hazırlıyorum. Hazırlanmaları için süre veriyorum. Grupluyorum. Onunla ilgili kendileri hazırlanıyorlar. Hayal güçlerini kullanıyorlar yaratıcı bir şekilde. Sonra sahneliyorlar. Dediğim gibi her şeyi iyi uyarlayabiliyorum aslında." (K2)

Faydalanılan kaynaklar kategorisinde katılımcılar oyun ağırlıklı ilerlemek ile ilgili olarak görüş bildirmişlerdir. Katılımcılar derslerde hayal güçlerinden yararlandıklarını dile getirmişlerdir. Konuyla ilgili K2 kodlu katılımcılar şunlardan bahsetmiştir:

"Dediğim gibi yani drama oyun ağırlıklı olduğu için daha çok oyunlara ağırlık veriyorum. Bahçe oyunları olur, sınıf içi oyunlar olur, kendini ifade edebileceği, öz güven kazanabilecekleri bütün etkinlikleri dramaya uyarlayabilirim aslında. Yani dediğim gibi şu an yaşlılar haftası atıyorum tabii ki. O an güncel neyse hemen diyor ki yaşlılar haftasıyla ilgili bir drama etkinliği hazırlıyorum. Hazırlanmaları için süre veriyorum. Grupluyorum. Onunla ilgili kendileri hazırlanıyorlar. Hayal güçlerini kullanıyorlar yaratıcı bir şekilde. Sonra sahneliyorlar. Dediğim gibi her şeyi iyi uyarlayabiliyorum aslında." (K2)

4.15. PROGRAM İÇERİKLERİ

Program içerikleri kategorisi altında 4 kod oluşturulmuştur. Bunlar; kendi ürününü sergileme, beceri kazanma, öğrenci yaşına uygun etkinlik düzenleme ve teorik bilgidir.

Program içerikleri kategorisinde katılımcılar kendi ürününü sergileme ile ilgili yoğun olarak görüş bildirmişlerdir. Katılımcılar kendi ürünlerinin sunumlarıyla ilerlediklerini dile getirmişlerdir. Konuyla ilgili K2 kodlu katılımcılar şunlardan bahsetmiştir:

"Yani dediğim gibi daha oyunlara da dayalı, daha işte önce dramının tarihi, biraz teorik bilgilerle başlıyoruz. Sonra daha kendini ifade etme, öykü okuma, öykü canlandırma, kendileri öykü

oluşturma, kendilerine bir konu veriyorum drama oluşturuyorlar. Önce grup etkinliği olarak gruplara bölüyorum, oluşturuyorlar, sonra kendi oyunlarını sahneliyorlar. Bazen resmediyorlar." (K2)

Program içerikleri kategorisinde katılımcılar beceri kazanma ile ilgili yoğun olarak görüş bildirmişlerdir. Katılımcılar program içeriklerinin hazırlanmasında öğrencilerin beceri kazanmalarını amaçladıklarını dile getirmişlerdir. Konuyla ilgili K8 kodlu katılımcılar şunlardan bahsetmiştir:

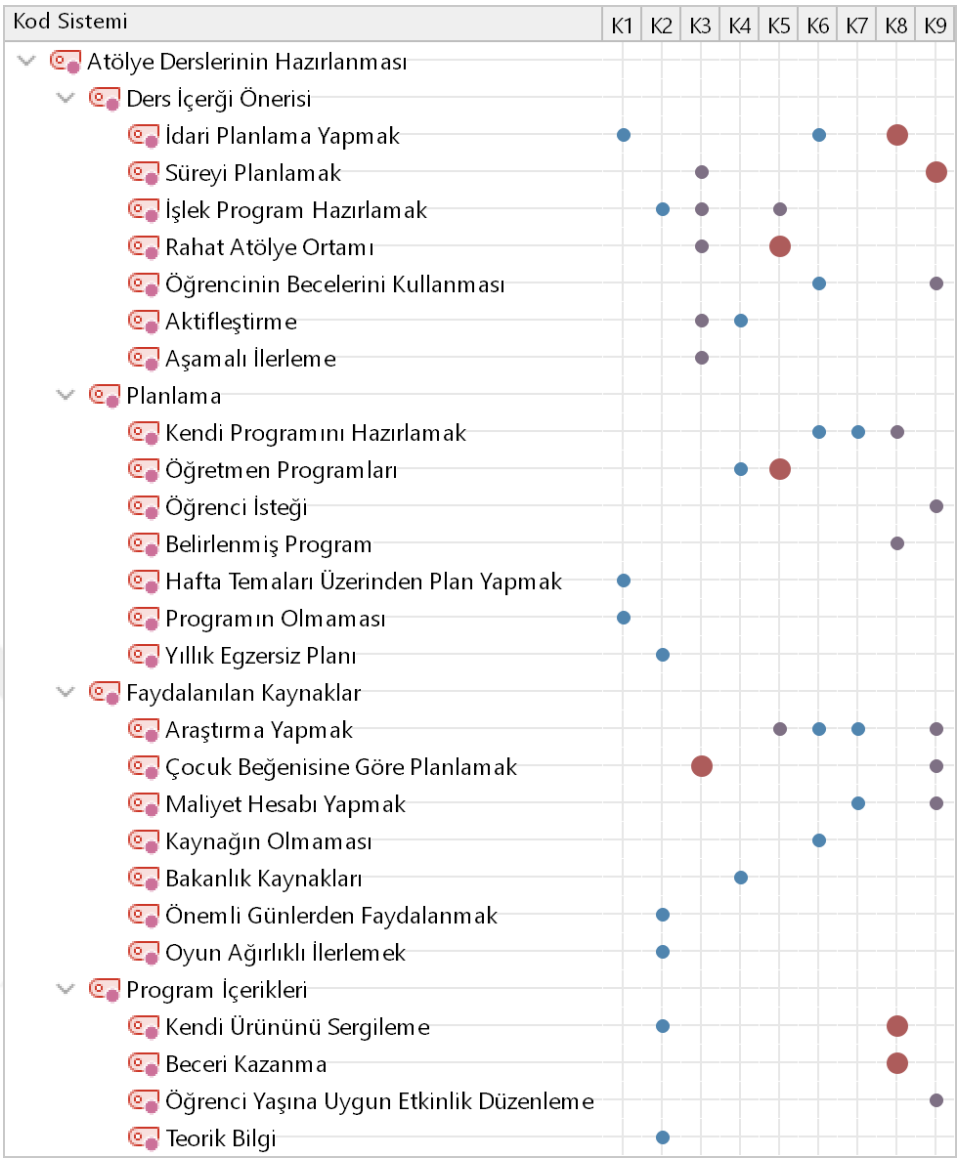
"Yaratıcı drama planları üç aşamalıdır. Konu konu başlıklı olur. Hazırlık, ısınma, canlandırma ve değerlendirme sürecinden oluşur. Ve bunu yaparken de grubun dinamiği, grubu katılan öğrenciler mekan, çok etkilidir ve ne yapmak istediğin ortadadır. Kazanımına göre plan hazırlarsın. Bu süreçler dahilinde. Ama en önemli faktörlerden birisi de gruptur. Yani bir kazanım mevsimler konusunun mevsimler arasındaki farklılığı anlar. Mesela kazanımımız o olsun. Birinci sınıfla yapacağın çalışma ve dördüncü sınıfta yapabileceğin çalışma farklılık gösterecektir. Atölyeni yazarken bunları zaten göz ardı etmemek gerekiyor." (K8)

Program içerikleri kategorisinde katılımcılar öğrenci yaşına uygun etkinlik düzenleme ile ilgili yoğun olarak görüş bildirmişlerdir. Katılımcılar öğrencilerinin yaşlarına uygun eğitim içeriği belirlemede etkili olduğunu dile getirmişlerdir. Konuyla ilgili K9 kodlu katılımcılar şunlardan bahsetmiştir:

"Şöyle söyleyeyim. Benim asıl üniversite mezuniyetim yani bölümüm diye el sanatları benim. El sanatları olduğu için bu işin eğitimini de almış biri olarak yani daha nereden ne yapabileceğini hani daha diğer arkadaşlara göre daha çok bildiğim için diyeyim ya da ne yapılabilir, daha çabuk düşünebildiğim için mi diyeyim? Yani yanlış olmasın. O yüzden öğrencilerin yaş gruplarına da uygun olan çalışmaları yapmaya çalışıyorum." (K9)

Program içerikleri kategorisinde katılımcılar teorik bilgi ile ilgili yoğun olarak görüş bildirmişlerdir. Katılımcılar programlarda teorik bilgilere de yer verdiklerini dile getirmişlerdir. Konuyla ilgili K2 kodlu katılımcılar şunlardan bahsetmiştir:

"Yani dediğim gibi daha oyunlara da dayalı, daha işte önce dramının tarihi, biraz teorik bilgilerle başlıyoruz. Sonra daha kendini ifade etme, öykü okuma, öykü canlandırma, kendileri öykü oluşturma, kendilerine bir konu veriyorum drama oluşturuyorlar. Önce grup etkinliği olarak gruplara bölüyorum, oluşturuyorlar, sonra kendi oyunlarını sahneliyorlar. Bazen resmediyorlar." (K2)

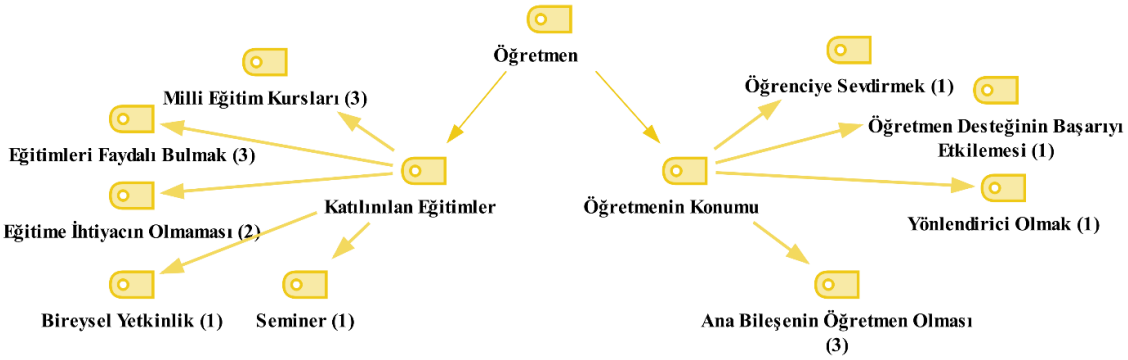

Şekil 4.8. Katılımcılara göre atölye derslerinin hazırlanması.

Atölye Derslerinin Hazırlanması teması katılımcılara göre incelenmiştir. Buna göre katılımcılar; idari planlama yapmak, işlek program hazırlamak, kendi programını hazırlamak ve araştırma yapmak kodları üzerine yoğunlaşmıştır.

4.16. ÖĞRETMEN

Araştırma kapsamında ele alınan temalardan biri olan "Öğretmen" temasına ait 2 kategori oluşturulmuştur. Bunlar; katılınan eğitimler ve öğretmenin konumudur.

Şekil 4.9. Öğretmen temasına ait hiyerarşik kod-alt kod gösterimi.

4.17. Katılınan Eğitimler

Katılınan eğitimler kategorisi altında 5 kod oluşturulmuştur. Bunlar; milli eğitim kursları, eğitimleri faydalı bulmak, eğitime ihtiyacın olmaması, bireysel yetkinlik ve seminerdir.

Katılınan eğitimler kategorisinde katılımcılar milli eğitim kursları ile ilgili yoğun olarak görüş bildirmişlerdir. Katılımcılar bakanlığın düzenlediği etkinliklere katılım sağladıklarını dile getirmişlerdir. Konuyla ilgili K2 ve K8 kodlu katılımcılar şunlardan bahsetmiştir:

"Tabii bu milli eğitimin bir kursuna katıldım. Onunla sertifika aldıktan sonra bu eğitimleri açabiliyoruz zaten benim de öyle oldu." (K2)

"Oluşturulması sürecinde bakanlık ve okul temelinde Milli Eğitim temelinde bir çalışma oldu. Bizlerden görüş alınmıştır. Ama okul müdürü yapılırken yaz drama atölyesinde benden görüş almıştır. Ben de bildirmişimdir. Örnek vermek gerekirse drama ve tiyatro sanatları çok karıştırılır sahne yapalım, perde yapalım. Ben de drama atölyesi olduğu için, drama atölyesi olduğu için perdeye tiyatro şeylerine gerek olmadığını düşündüğüm için mesela bu örneği verebiliriz. Okul müdürü bizden görüş benden görüş almıştır. Diğerleri içerisinde müzik atölyesine hatırlıyorum. Güzel sanatlar lisesi öğretmenleri getirilmiş. Onlarla da görüşülmüştü." (K8)

Katılınan eğitimler kategorisinde katılımcılar eğitimleri faydalı bulmak ile ilgili yoğun olarak görüş bildirmişlerdir. Katılımcılar eğitimlerin katkı sağladığını dile getirmişlerdir. Konuyla ilgili K1 ve K2 kodlu katılımcılar şunlardan bahsetmiştir:

"İhtiyaçta iken her eğitimin öğretmenlikten şey öğrenmek mezara kadar derler ya. Elbette ki mesleki anlamda da farkındalığı arttırıyor. İlk tecrübeyi beceriyi arttırıyor." (K1)

"Tabi ki var yani dediğim gibi ben dramayı kelime olarak biliyorum ama içerik hakkında çocuğa ne anlatacağım? Ne yapacağım? Konu mu anlatacağım? Yazı mı yazdıracağım? Kesinlikle eğitim olmadan olmaz diye düşünüyorum kesinlikle eğitim olmalı." (K2)

Katılınan eğitimler kategorisinde katılımcılar eğitime ihtiyacın olmaması ile ilgili yoğun olarak görüş bildirmişlerdir. Katılımcılar atölye dersleriyle şahsi ilgiler doğrultusunda

ilgilenmediklerini dile getirmişlerdir. Konuyla ilgili K6 kodlu katılımcılar şunlardan bahsetmiştir:

"Vallahi dediğim gibi hani çok ilgim olmadığı için hiç de düşünmedim hani şu olsa iyi olurdu diye o yüzden. Hani yolun başında olsaydın ilerisi için hani daha iyi bir çalışma yapabilmek için düşünürdüm. Ne neler yapılabileceğini hiç düşünmedim." (K6)

Katılınan eğitimler kategorisinde katılımcılar bireysel yetkinlik ile ilgili yoğun olarak görüş bildirmişlerdir. Katılımcılar bireysel yetkinlikleri doğrultusunda eğitime ihtiyaç duymadıklarını dile getirmişlerdir. Konuyla ilgili K9 kodlu katılımcılar şunlardan bahsetmiştir:

"Yani o bireysel merakımdan ve bireysel aldığım eğitimden kaynaklı hani çok da ihtiyaç duymadım. Çünkü zaten hani kız meslek lisesi, zaten hani kız meslek lisesi ve sonrasındaki üniversitede el sanatları eğitimi bölümü olduğu için hep atölye ortamlarında çalıştık. O yüzden bireysel olarak ihtiyaç duymadım ve öğretmenliğimin ilk yıllarından beri de zaten evet bir atölyemiz olmasa da bir sınıfı atölyeye çevirerek hani 20-22 yıldır öğretmenim ve 22 yıldır da bu çalışmaları biz sınıfta da yapıyoruz. Tabii ki önceliğimiz şu, öğrenci, önce öğrenci güvenliğini sağlamak. Öğrenci güvenliğini sağladıktan sonra da çalışmaları yani sağlıklı bir şekilde yürütülmesini işte amaçladık. Hani ben bunu bu özel olarak atölyeler yapılmadan önce de sınıfımda uygulamaya çalışıyordum." (K9)

Katılınan eğitimler kategorisinde katılımcılar seminer ile ilgili olarak görüş bildirmişlerdir. Katılımcılar seminerlere katılarak konu hakkında bilgi sahibi olduklarını dile getirmişlerdir. Konuyla ilgili K4 kodlu katılımcılar şunlardan bahsetmiştir:

"Eğitime katılma, direk eğitime gitme şeklinde değil ancak bunlarla ilgili bütün söyleşilere katıldım. Kendim de yakından takip ediyorum. En önemlisi meslekte biriktirmiş olduğum deneyim ve tecrübeler. Burada bana büyük avantaj sağlıyor. Bundan da yararlanıyorum." (K4)

4.18. ÖĞRETMENİN KONUMU

Öğretmenin konumu kategorisi altında 4 kod oluşturulmuştur. Bunlar; ana bileşenin öğretmen olması, yönlendirici olmak, öğretmen desteğinin başarıyı etkilemesi ve öğrenciye sevdirmektir.

Öğretmenin konumu kategorisinde katılımcılar ana bileşenin öğretmen olması ile ilgili yoğun olarak görüş bildirmişlerdir. Katılımcılar eğitimde öğretmenin öncü bir rolü olduğunu dile getirmişlerdir. Konuyla ilgili K1 ve K8 kodlu katılımcılar şunlardan bahsetmiştir:

"Öğretmen olmazsa olmaz. Uzaktan eğitim sürecinde bunu çok fazla anladık. Okul olmazsa olmaz. Aynı mekanda bulunmak, olmazsa olmaz. Öğretmeni tabii ki her anlamda her yerde hele ilk okul öğretmenin rolü çok büyük." (K1)

"Birinci faktördür. Çok nettir. Hani örnek, sürekli aynı örneği veriyoruz. Drama atölyesini şu an artık kullanan arkadaşlarımız da var. Ama eğitimini almadığı için, ukalalık olarak algılamayın. Az çok baktığımda yapılan çalışma drama çalışması değil dramatizasyon çalışmaları yapılıyor. Bunlar da verimlidir. Bunlar da öğrenciler için farklılıktır. Çok farklı şeyler içinde, oyun oynamak için de kullanılabilir. Hiç önemli değil. Ama eğer drama atölyesi açtıysanız drama olarak kullanılmalı. Ama farklı amaçlar için de kullanılabilir. Bunlar da etkili mi çocuklara? Kesinlikle etkili. Çocuklar farklı bir mekan gördüğünüzde algıları açılacaktır. O yüzden herhangi bir problem görmüyorum. Ama öğretmen birinci faktördür." (K8)

Öğretmenin konumu kategorisinde katılımcılar yönlendirici olmak ile ilgili yoğun olarak görüş bildirmişlerdir. Katılımcılar öğretmenin yönlendirici olduğunu dile getirmişlerdir. Konuyla ilgili K5 kodlu katılımcılar şunlardan bahsetmiştir:

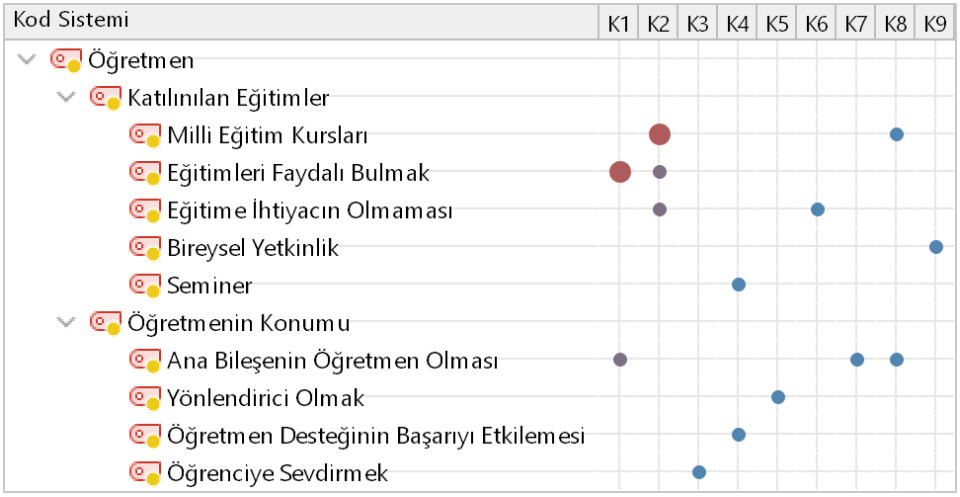
"Öğretmenin yeri derken öğretmen zaten yönlendiriyor. Sonra kenara çekiyor. Çocuklar hepsi kendisi yatıyor. Kendileri o ürünü koymaları gerekiyor. Yani sadece bir yönlendirici olarak düşünüyorum." (K5)

Öğretmenin konumu kategorisinde katılımcılar öğretmen desteğinin başarıyı etkilemesi ile ilgili yoğun olarak görüş bildirmişlerdir. Katılımcılar girişimlerin öğretmen desteği ile gelişebileceğini dile getirmişlerdir. Konuyla ilgili K4 kodlu katılımcılar şunlardan bahsetmiştir:

"Öğretmenlerimizin de inanın destek vermesi çok önemli. Öğretmenlerimizin de sahip çıkmasıyla birlikte ulaşmada başarısı yüzde yüz olacaktır." (K4)

Öğretmenin konumu kategorisinde katılımcılar öğrenciye sevdirmek ile ilgili yoğun olarak görüş bildirmişlerdir. Katılımcılar öğrencilerin motivasyonları üzerinde öğretmenin etkili olduğunu dile getirmişlerdir. Konuyla ilgili K3 kodlu katılımcılar şunlardan bahsetmiştir:

"Öğretmenim tabii ki çok büyük etkisi var. Birincisi gerçekten çocuklara bunları sevdirecek öğretmenlerin seçilmesi gerekiyor. İlgisini çocukların arttırmaya yönelik çalışmalar yapabilir. Onu öğrenciye yaklaşma o yönde olursa çocuklarda çok daha şevkli o derslere katılırlar." (K3)

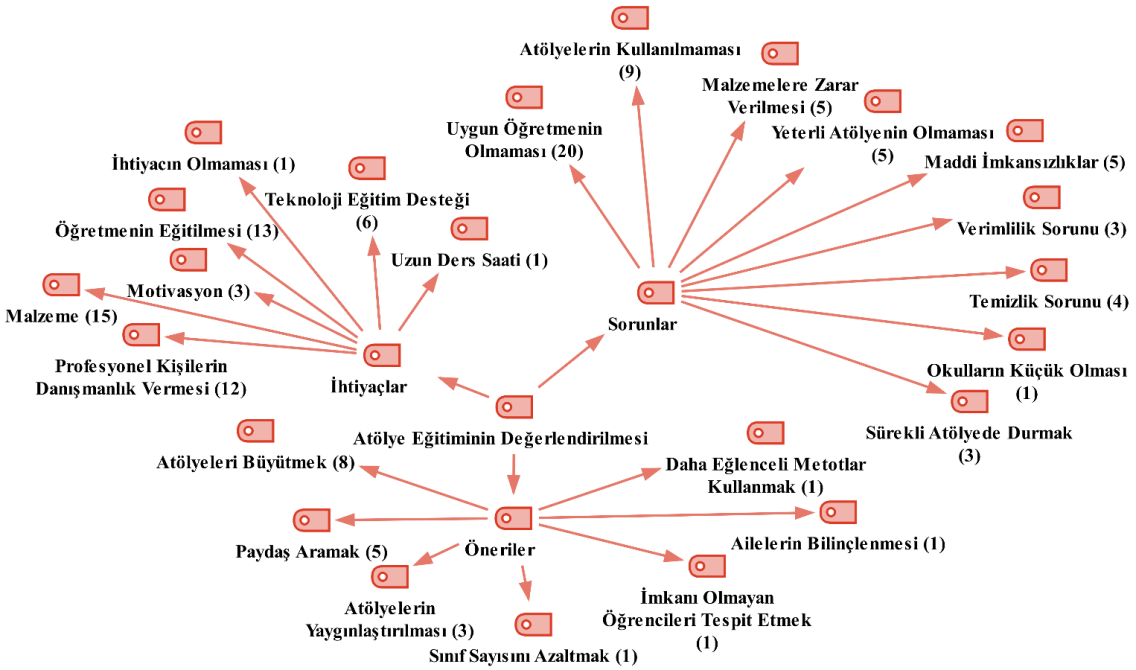

Şekil 4.10. Katılımcılara göre öğretmen.

Öğretmen teması katılımcılara göre incelenmiştir. Buna göre katılımcılar; ana bileşin öğretmen olması ve milli eğitim kodları üzerine yoğunlaşmıştır.

4.19. ATÖLYE EĞİTİMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Araştırma kapsamında ele alınan temalardan biri olan "Atölye Eğitiminin Değerlendirilmesi" temasına ait 3 kategori oluşturulmuştur. Bunlar; sorunlar, ihtiyaçlar ve önerilerdir.

Şekil 4.11. Atölye eğitiminin değerlendirilmesi temasına ait hiyerarşik kod-alt kod gösterimi.

4.20. SORUNLAR

Sorunlar kategorisi altında 9 kod oluşturulmuştur. Bunlar; uygun öğretmenin olmaması, atölyelerin kullanılmaması, malzemelere zarar verilmesi, yeterli atölyenin olmaması, maddi imkansızlıklar, temizlik sorunu, okulların küçük olması, verimlilik sorunu ve sürekli atölyede durmaktır.

Sorunlar kategorisinde katılımcılar uygun öğretmenin olmaması ile ilgili yoğun olarak görüş bildirmişlerdir. Katılımcılar eğitim verecek uygun nitelikte öğretmenlerin olmadığını dile getirmişlerdir. Konuyla ilgili K7 ve K8 kodlu katılımcılar şunlardan bahsetmiştir:

"Kullanılmayan okulumuzdaki atölyelerde müzik atölyesi var. Hiç kullanılmıyor. Sınıf öğretmenlerinden çünkü müzik ilgisi olan çok yok." (K7)

"Ne gibi destekler? Net olarak öğretmen eğitimi. Yani bu olduğu takdirde materyal elbette ki çok önemli bir faktördür ama çok somut örneğimiz, TOKİ Mehmet Akif Ersoy, ilkokulun müzik atölyemiz vardır. Ama kullanılmamaktadır. Çünkü eğitmen yok." (K8)

Sorunlar kategorisinde katılımcılar atölyelerin kullanılmaması ile ilgili yoğun olarak görüş bildirmişlerdir. Katılımcılar faaliyete geçmeyen atölyelerin olduğunu dile getirmişlerdir. Konuyla ilgili K3 ve K4 kodlu katılımcılar şunlardan bahsetmiştir:

"Bizim okulumuz açısından söyleyeceğim. Bizim okulumuz çok kalabalık dolayısıyla bunun organizasyon açısından ve diğeri de dediğim gibi biraz bu pandemi sebebiyle faaliyetler askıya alınmıştı. Sonrasında da okulumuzda bir küçük tadilat gerektiren sorunlar çıktı. O sebepten dolayı atölyelerimiz daha işlevsel değil." (K3)

"Ve drama atölyelerimiz var. Henüz faaliyete geçemediğimiz ama tamamladık." (K4)

Sorunlar kategorisinde katılımcılar malzemelere zarar verilmesi ile ilgili yoğun olarak görüş bildirmişlerdir. Katılımcılar atölyede kullanılan malzeme zarar verildiğini dile getirmişlerdir. Konuyla ilgili K4 ve K8 kodlu katılımcılar şunlardan bahsetmiştir:

"Karşılaştığımız sorunlar tabii ki var. Her ne kadar biz oraları çocuklar için kurulmuş olsak da çocukların kullanımında biraz daha itinalı kullanmalarını zaman zaman hatırlatıyoruz ama ne kadar da olsa en nihayetinde bunlar çocuktur. Farklı zararları oluyor. Bu zararları getirdiği oradaki hasarları gidermede maddi boyutu bize yükümlülükler Aktarılabiliyor" (K4)

"Bizim açımızdan herhangi bir problem yok. Zaten oyun ve canlandırma süreçlerinde kullanıyorlar. Ama örneğin müzik atölyelerinde aman çocuğum dikkat et boyutu her zaman oldu, oluyor, olacak. Bu bir sorundur. Dokunmadan bizim çocukluğumuzda bilgisayarı hani hemen dokunmadan bir şey olur diye derken, şimdi de gitarlara dokunmayın, teli kopabilir boyutundayız. Bunu da temel sebebi yine öğretmen, eğitmen eksikliğidir." (K8)

Sorunlar kategorisinde katılımcılar yeterli atölyenin olmaması ile ilgili yoğun olarak görüş bildirmişlerdir. Katılımcılar atölyelerin fiziki olarak yetersiz olduğunu dile getirmişlerdir. Konuyla ilgili K1 ve K8 kodlu katılımcılar şunlardan bahsetmiştir:

"Atölyelerin azlığı. Az olduğu için yeterli alan işte kurs olduğu saatlerde tabii görsel sanatlarla ilgili çalışma yapmak istediğinizde gidemiyorsunuz ya da işte bir tane görsel atölyesi bir sürü sınıf olduğu için her istediğiniz zaman da kullanamıyorsunuz." (K1)

"Mekanın az yer oluşu, küçük oluşu. Çünkü sayımız fazla olduğu için okullarda. Kurslar anlamında bunu yirmi kişiyle sınırladığımız için hiçbir problem yaşamıyoruz. Ama sınıf olarak gittiğimizde, ders olarak düşündüğümüzde, dramayı, ders olarak baktığımızda sıkıntılar yaşıyoruz. Mekanın küçük oluşu, okulun büyük oluşu, planlamanın zayıf oluşu." (K8)

Sorunlar kategorisinde katılımcılar maddi imkansızlıklar ile ilgili yoğun olarak görüş bildirmişlerdir. Katılımcılar malzeme temin etmek konusunda maddi imkansızlıklar

içinde olduklarını dile getirmişlerdir. Konuyla ilgili K5 ve K7 kodlu katılımcılar şunlardan bahsetmiştir:

"Maddiyat. Maddiyat ön planda geliyor. Çünkü çocuğun şeyle şu an artan şeyle her haftaki en aza maliyeti on lira oluyor. Otuz iki tane öğrenci olduğunu düşünsek her hafta üç yüz yıllık maliyet bizi zorladı yani. Bu sponsor vesaire bir şey olursa daha iyi olur." (K5)

"Malzeme temin etmek. Tabii neler yapacağımızı planlayabilmek. Yani malzemeye göre tabii ki. Ve bir de tabii ki yardımcı eleman tek başına kalabalık olduğu için sınıflar yardımcı kişiler. Bunları da velilerle sağlıklı biz. Velilerle sağlayarak yaptık bu işi. Veliler de tabii ki çok uzman değiller. Sadece çocukları yardımcı olmaya çalıştılar. Bu sorunlarla karşılaştık." (K7)

Sorunlar kategorisinde katılımcılar temizlik sorunu ile ilgili yoğun olarak görüş bildirmişlerdir. Katılımcılar atölyelerin temizliği ile ilgili sorun yaşadıklarını dile getirmişlerdir. Konuyla ilgili K6 kodlu katılımcılar şunlardan bahsetmiştir:

"Karşılaştığımız sorun temizlik sorunu olabilir. Bir önceki öğretmen hani zamanı yetmeyebilir. Ya da yaptığı etkinlikleri mesela masaya bırakıyor gidiyor. Benim çalışma alanımı engellemiş oluyor. Bence öyle bir sıkıntı var. Onun dışında bir sıkıntı görmedim." (K6)

Sorunlar kategorisinde katılımcılar okulların küçük olması ile ilgili yoğun olarak görüş bildirmişlerdir. Katılımcılar okulların fiziki koşullarının atölyeler için uygun olmadığını dile getirmişlerdir. Konuyla ilgili K2 kodlu katılımcılar şunlardan bahsetmiştir:

"Bence Türkiye'de en büyük sıkıntı özellikle batıdaki okullar için binadaki odaların yetersizliği bina sıkıntısı var. Yani binalardaki alan yetersizliği. Çoğu okulda dediğim gibi alan yok yani." (K2)

Sorunlar kategorisinde katılımcılar verimlilik sorunu ile ilgili yoğun olarak görüş bildirmişlerdir. Katılımcılar atölye derslerinde verimsizlik sorunu yaşadıklarını dile getirmişlerdir. Konuyla ilgili K9 kodlu katılımcılar şunlardan bahsetmiştir:

"Karşılaştığım sorunlar dediğim gibi senenin başında biz aynı anda birkaç tane yani beş, altı tane çalışma yapmaya kalktık. Öğrenci kontrolü çok zor oldu ilk başta. Yani atölyeye giriyoruz, iki saatin sonunda artık başımız şişmiş. Çok yorulmuş. Artı atölye bitiminden sonra tekrar atölyeyi toplamak için bir vakit kaybımız oldu. İlk başta bu sıkıntıları yaşadık düzenimizi oturtup öğrencilerin atölye kullanımını öğreninceye kadar bayağı bir yorulduk. Şu anda daha sağlıklı yürütüyoruz bu işi. Onun yanı sıra arkadaşların şikayetlerini söyleyeyim. Yani öğrencilerin dinlemediğini, ya da işte zorlandıklarını ifade ettiler ama ben bireysel olarak atölyede çalışmayı seviyorum. Hatta çalışmaların yarım kaldığını, işte yetmediğini yani atölye bana verilen atölye ders saatinin yetmediğini, bu yönde şikayetim var. Hani bazen birkaç santim daha olsa diyorum ben çok fazla sıkıntı yaşamadım diyebilirim yani." (K9)

Sorunlar kategorisinde katılımcılar sürekli atölyede durmak ile ilgili yoğun olarak görüş bildirmişlerdir. Katılımcılar atölye derslerini ekstra sorumluluk olarak gördüklerini dile getirmişlerdir. Konuyla ilgili K5 kodlu katılımcılar şunlardan bahsetmiştir:

"Hani biz bunu bir hepsi sınıf öğretmeni üzerinde yük olduğu için ve biz başka derslerden de sorumlu olduğumuz için diğer öğretmenler çünkü bu başlı başına bir iş." (K5)

4.21. İHTİYAÇLAR

İhtiyaçlar kategorisi altında 7 kod oluşturulmuştur. Bunlar; malzeme, öğretmenin eğitilmesi, profesyonel kişilerin danışmanlık vermesi, teknoloji eğitim desteği, motivasyon, uzun ders saati ve ihtiyacın olmamasıdır.

İhtiyaçlar kategorisinde katılımcılar, malzeme ile ilgili yoğun olarak görüş bildirmişlerdir. Katılımcılar malzemeye ihtiyaç duyduklarını dile getirmişlerdir. Konuyla ilgili K5 ve K7 kodlu katılımcılar şunlardan bahsetmiştir:

"Aklınıza direk onlar gelir. Yani ve devlet malzeme olarak yardım daha iyi olur yani. Sonuçta bizim okulumuz, iyi velilerimiz var, imkan, kendi imkanlarımızla bir şeyler öğrenebiliyoruz ama başka okullarda daha birçok okullarda bu işler daha zor olabilir bu konuda devlet anlamında. Yani bir kildir, ebrudur ebruların boyalarıdır, diğer etkinliklerdir. Onlar baya maliyet getiriyor." (K5)

"Verimliliği arttırmak için neler yapılabilir? Saatini fazla bir saat ders saati yapılabilir. İşte malzemenin çok olması gerekiyor dediğimiz gibi. Her şey malzemeye geliyor tabii ki. Malzeme olursa ortaya güzel ürünler de çıkabiliyor. Biz kısıtlı malzemelerle çalıştığımız için fazla bir ürün ortaya çıkmıyor. Ya bol olursa elimizde malzeme ona göre daha güzel ürünler ortaya çıkar." (K7)

İhtiyaçlar kategorisinde katılımcılar, öğretmenin eğitilmesi ile ilgili yoğun olarak görüş bildirmişlerdir. Katılımcılar öğretmenlerin eğitim alması gerektiğini dile getirmişlerdir. Konuyla ilgili K5 kodlu katılımcılar şunlardan bahsetmiştir:

"Bu atölyedeki işte daha önceki işte daha önce de bahsettim. Atölyedeki çalışmaların önceden eğitimlerini almış olsak daha kolay ilerler. Biz internetten oradan buradan sağdan soldan işte öğrendiğim hocaları arayaraktan kendi imkanlarımızla ben kendi imkanlarımla bir şeyleri öğrenmeye çalıştım." (K5)

İhtiyaçlar kategorisinde katılımcılar profesyonel kişilerin danışmanlık vermesi ile ilgili yoğun olarak görüş bildirmişlerdir. Katılımcılar yönlendirici bir uzmana ihtiyaç duyduklarını dile getirmişlerdir. Konuyla ilgili K5 kodlu katılımcılar şunlardan bahsetmiştir:

"Mutlaka başında bir öğretmen olması gerekiyor. Bize yön verebilecek. Bu şekilde verimlilik artabilir. Yani yönlendirmeyle işinde daha ehil birisinin başında olursa daha verimli olabilir. Yani öğretmenleri yönlendirmek için biri olmalı." (K5)

İhtiyaçlar kategorisinde katılımcılar teknoloji eğitim desteği ile ilgili yoğun olarak görüş bildirmişlerdir. Katılımcılar çağın gerekliliği olan teknoloji becerilerinin gelişmesi için eğitime ihtiyaç duyduklarını dile getirmişlerdir. Konuyla ilgili K1 ve K7 kodlu katılımcılar şunlardan bahsetmiştir:

"Atölyelerin kullanımıyla ilgili. Şimdi biz biraz daha eski nesil öğretmen adayı olarak görüyorum genç arkadaşlarla karşılaştığımızda kendisi de ben daha da şey olan arkadaşlarla karşılaştırdığımızda. Biraz sanki teknolojik anlamda gerçi atölyelerde onunla ilgili çok çalışma yok böyle bir faaliyet yok ama bu anlamda eksiklerimizi tamamlayabileceğimiz işte bir öğretmen ya da görevli bir idareci arkadaş olsa iyi olur diye düşünüyorum." (K1)

"El sanatları, mutlak hayat yani hayatın da kullanacağı beceriler kazandırmak. Hayatında biz zaten onları atölyelerde işliyoruz. İşte dediğim gibi mutfak becerisi olsun, işte dikiş nakış olsun. Bu becerileri hayatta kullanabileceği beceriler kazandırabilmek öncelikle. Programda bu olması gerekiyor. Onun dışında elektronik teknoloji alanında yine faaliyetleri yaygınlaştırabiliriz. Çünkü teknoloji çağındayız. Bir robotik kodlama olabilir mesela. Şu anda yok yani. Robotik kodlama. Ki robotik kodlamayı verebilecek bir eğitimi olan öğretmen arkadaş sayısı da azdır herhalde. Bir iki kişidir. O alanda belki programa ekleyebiliriz robotik kodlamayı." (K7)

İhtiyaçlar kategorisinde katılımcılar motivasyon ile ilgili yoğun olarak görüş bildirmişlerdir. Katılımcılar öğretmenleri destekleyecek politikalara ihtiyaç olduğunu dile getirmişlerdir. Konuyla ilgili K8 kodlu katılımcılar şunlardan bahsetmiştir:

"Uzmanlık çalışmaları yapması gerektiğini düşünüyorum. Bireysel gelişimini alana dair bireysel gelişimlerini tamamlamaları gerektiğini düşünüyorum Bunun için de hiçbir birey, hiçbir eğitmen elbette ki kişisel olarak kendini dert edinenler ayrı. Ama bunu destekleyici politikalar oluşmalıdır. Yani öğretmenlerin kendini bireysel olarak neden geliştirsin. Maaşım arttırılıyor. Puanı mı ne derler ona öğretmenlerin puanları var. Onlar mı arttırılıyor? Yani bunu desteklenmesi ve cazip hale getirilmesi lazım. Yani kendini geliştiren öğretmenlerin geliştirmeyen öğretmenlere farklı hale getirirseniz bir şey sunacaktır, olanak sunacaktır." (K8)

İhtiyaçlar kategorisinde katılımcılar uzun ders saati ile ilgili yoğun olarak görüş bildirmişlerdir. Katılımcılar ders saatinin arttırılması gerektiğini dile getirmişlerdir. Konuyla ilgili K7 kodlu katılımcılar şunlardan bahsetmiştir:

"Verimliliği arttırmak için neler yapılabilir? Saatini fazla bir saat ders saati yapılabilir. İşte malzemenin çok olması gerekiyor dediğimiz gibi. Her şey malzemeye geliyor tabii ki. Malzeme olursa ortaya güzel ürünler de çıkabiliyor. Biz kısıtlı malzemelerle çalıştığımız için fazla bir ürün ortaya çıkmıyor. Ya bol olursa elimizde malzeme ona göre daha güzel ürünler ortaya çıkar." (K7)

İhtiyaçlar kategorisinde katılımcılar ihtiyacın olmaması ile ilgili yoğun olarak görüş bildirmişlerdir. Katılımcılar herhangi bir şeye ihtiyaç duymadıklarını dile getirmişlerdir. Konuyla ilgili K2 kodlu katılımcılar şunlardan bahsetmiştir:

"Şu an benim için bir desteğe ihtiyaç yok. Yani şu an benim sınıfım var drama için. mevcut. Hani şu an benim isteğim yok ama dediğim gibi farklı okullarda olmadığı için belki onlarda olabilir ama diyorum bizim okulumuzda, benim açtığım kurs için atölyemiz de var. Öğrencimiz de var. Bir sıkıntı yok. Şu an gayet iyi." (K2)

4.22. ÖNERİLER

Öneriler kategorisi altında 7 kod oluşturulmuştur. Bunlar; atölyeleri büyütmek, paydaş aramak, atölyelerin yaygınlaştırılması, sınıf sayısını azaltmak, ailelerin bilinçlenmesi, imkanı olmayan öğrencileri tespit etmek ve daha eğlenceli metotlar kullanmaktır.

Öneriler kategorisinde katılımcılar atölyeleri büyütmek ile ilgili yoğun olarak görüş bildirmişlerdir. Katılımcılar fiziki imkan yetersizliği sorununa çözüm olarak atölyeleri büyütülmesi yönünde öneri sunduklarını dile getirmişlerdir. Konuyla ilgili … kodlu katılımcılar şunlardan bahsetmiştir:

"Neler yapılabilir? Mekanların genişliği, kullanılabildiği, kullanılabilirliği düzenlenebilir. Ama planlamak, önde ama en başarılı eğitmen, eğitmen olduğu takdirde eğitmen bunu çok net şekilde düzeltecektir ama ona yardımcı olmak adına materyallerin çeşitliliği arttırabilir. Diğer ama yaratıcı dramadan bahsetmedim burada mekanın daha genişletilebilirliği olabilir mesela." (K8)

Öneriler kategorisinde katılımcılar paydaş aramak ile ilgili yoğun olarak görüş bildirmişlerdir. Katılımcılar maddi zorlukların önüne geçilebilmesi için maddi destek sunabilecek kişilerden destek alınması gerektiğini dile getirmişlerdir. Konuyla ilgili K3 kodlu katılımcılar şunlardan bahsetmiştir:

"Bir defa atölye olanaklarında mutlaka ailelerinin içinde olması lazım. Yani çocukların bu ilgilerinin onlara mutlaka olumlu dönüşleri olduğunu düşünerek okuldaki bu tip yerlere mesela atıyorum. Marangoz olan bir kişi belki hani kendinden bir şeyler yapabilir. Yemek atölyemiz var. Yiyecek, içecek atölyesi hazırlandı, öyle bir mutfak yapıldı ama daha henüz faaliyete geçmedi. Malzeme açısından yardımcı olabilirler. Yani tabii ki velilerden destek alabilir okullar." (K3)

Öneriler kategorisinde katılımcılar atölyelerin yaygınlaştırılması ile ilgili yoğun olarak görüş bildirmişlerdir. Katılımcılar atölyelerin geleceğe dönük olarak faaliyete geçmesi ve yaygınlaştırılması gerektiğini dile getirmişlerdir. Konuyla ilgili K3 ve K4 kodlu katılımcılar şunlardan bahsetmiştir:

"Bir an önce sadece hani bu tip faaliyetlerin bütün okullarda sadece bizim gibi büyük okullarda değil tüm okullarda faaliyete geçmesi çocukların sadece okulun miğfer derslerden oluşmadığını da göstermek açısından önemli. Çünkü çocuklar asıl sosyal alanlarda çok şey öğreniyorlar. Yani orada bir müzik aleti çalarken atıyorum. Arkadaşını sırasını bekliyor. İşte nasıl davranması gerektiğini, nerede ne zaman konuşması gerektiğine çok daha buralarda dikkatli oluyorlar. O yüzden bence önemli. İnsanlara katkısı açısından öğrencilere katkısı açısından önemli, öğrencilerin öğretmenlere de katkısı açısından." (K3)

"Verimliliği arttırmak için bunu daha çoğaltmak lazım. Biz mesela ileriye yönelik kulüp tarzında çalışmalar planlıyoruz. Kulüp olunca özellikle yaz dönemini de bunun içine koyun. Sadece okulumuzun öğrencilerinden değil, çevreden de gelmek isteyen, katılmak isteyen tüm öğrencileri kulüp çatısı altında bu atölyelerden yararlandırmak istiyoruz." (K4)

Öneriler kategorisinde katılımcılar sınıf sayısını azaltmak ile ilgili yoğun olarak görüş bildirmişlerdir. Katılımcılar atölye derslerinin verilmesinde öğretmenlerin gönüllülük esasına yer verilmesi gerektiğini dile getirmişlerdir. Konuyla ilgili K6 kodlu katılımcılar şunlardan bahsetmiştir:

"Sınıf sayısı azaltılabilir bence. İsteyen öğretmenler gidebilir sadece." (K6)

Öneriler kategorisinde katılımcılar ailelerin bilinçlenmesi ile ilgili yoğun olarak görüş bildirmişlerdir. Katılımcılar aile bilinçliliğini arttırmak gerektiğini dile getirmişlerdir. Konuyla ilgili K9 kodlu katılımcılar şunlardan bahsetmiştir:

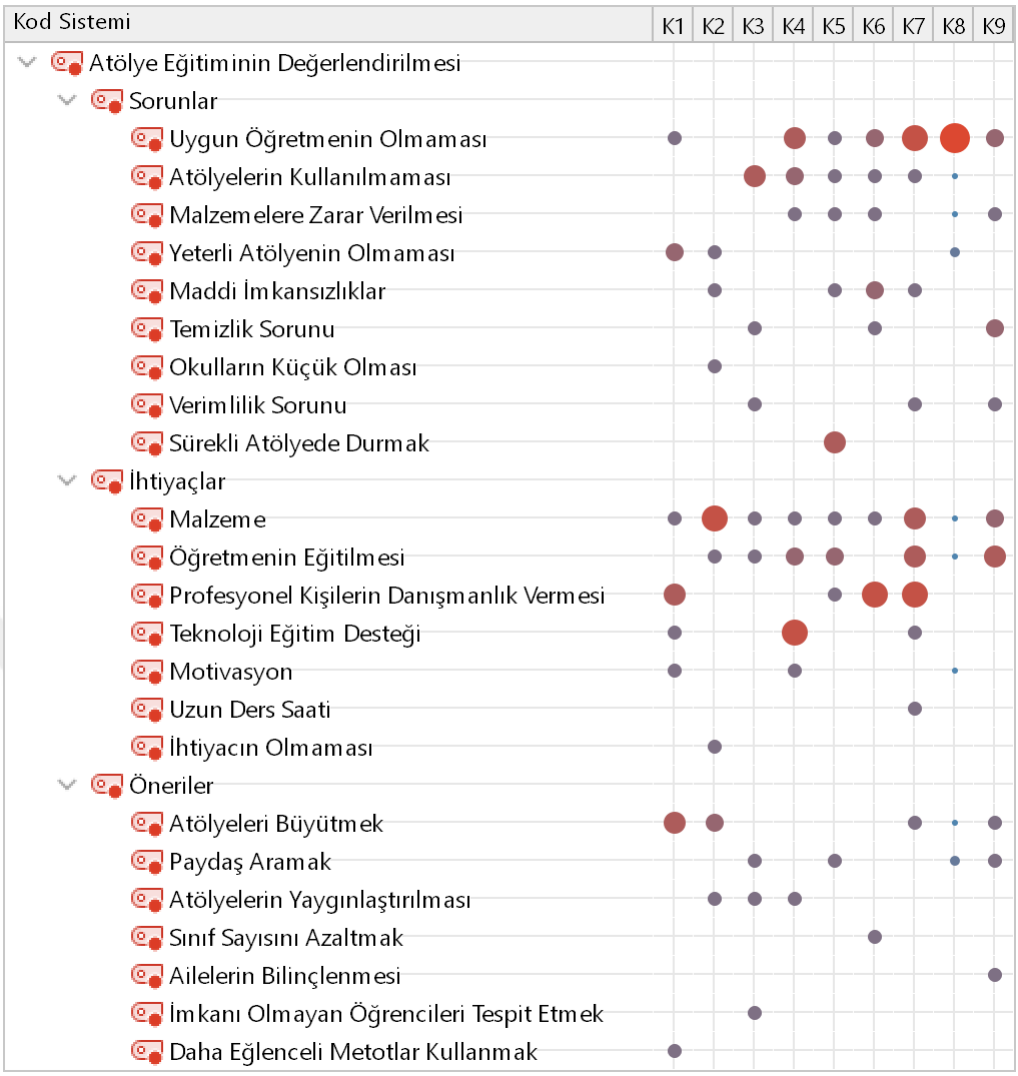
"Bunun için ailelerin öncelikle çocuklarını eğitmesini isterdim. Yani son yıllarda ailelerin her şeye hazır bir şekilde çocuklarına sundukları için, yani el bebek, gül bebek büyüttükleri için çocuklular sorumluluk almayı bilmiyorlar. Yani oyunlarıyla, oyuncaklarıyla oynayıp bırakıp gidebiliyorlar. Ya da işte bu eşya senin çocuğun bunu al işte çantanı koy dediğim zaman hayır bu benim değil diyebiliyor. Çünkü eşyasını tanımıyor. Yani aileler çocukları çok rahat yetiştiriyorlar. O yüzden bence önce ailelerin eğitilmesi nereyi nasıl toplayacaklarını, işte nasıl davranmaları gerektiğini, masa başında oturmayı bile bilmeyen, dayanamayan, sabredemeyen çocuklar var. Bu tür sıkıntılar vardı. Ne yaptık? İşte yavaş yavaş sabırla alıştırmaya çalıştık. Yeri geldi velilere rica ettik. Dedik hani evde sorumluluklar verin. Sorumlulukları kazanması için çaba gösterin diye. Bunun yanı sıra atölyeyle ilgili bazen malzeme sıkıntısı çektik ama bunu da ya bir şekilde okul idaresi ya da velilerle temin ederek hallettik. Bunun dışında şu an için yok diyebilirim." (K9)

Öneriler kategorisinde katılımcılar imkanı olmayan öğrencileri tespit etmek ile ilgili yoğun olarak görüş bildirmişlerdir. Katılımcılar maddi imkanı yetersiz olan öğrencilerin tespit edilip desteklenmesi gerektiğini dile getirmişlerdir. Konuyla ilgili K3 kodlu katılımcılar şunlardan bahsetmiştir:

"Daha etkili sonuçlara ulaşmak için bence çocukların mutlaka mesela bazılarının bir müzik aleti çalmak isteyen fakat ailesinin bunu desteklemediği ya da parasal olarak çocukların tespit edilirse belki daha fazla çocuk bu tip etkinliklere katılabilir. Onun haricinde destek ne olabilir? Daha iyi sonuçlara ulaşmak için aklıma gelen bu. Mutlaka birçok ne diyeyim birtakım malzemeler kullanılıyor. Malzemeler içinde. Öğrenciden mutlaka bir şey alınması gerekiyor. Parasal maddi olarak. Bunları karşılayacak bir şey olmadığı zaman da daha az materyal ile çalışılabiliyor. Belki devlet bunları daha fazla destekleyebilir." (K3)

Öneriler kategorisinde katılımcılar daha eğlenceli metotlar kullanmak ile ilgili yoğun olarak görüş bildirmişlerdir. Katılımcılar öğrencilerin eğlenebileceği içeriklerin olması gerektiğini dile getirmişlerdir. Konuyla ilgili K1 kodlu katılımcılar şunlardan bahsetmiştir:

"Kapsam ve içerik bakımından biraz daha eğlendirecek metotlar, yöntemler öğrenebilmeyi tercih ederdim. Oradaki kullanımı avantaja çevrilecek, verim artırabilecek teknik, yöntem, materyalleri ve onlarla ilgili bilgileri kullanmak isterdim." (K1)

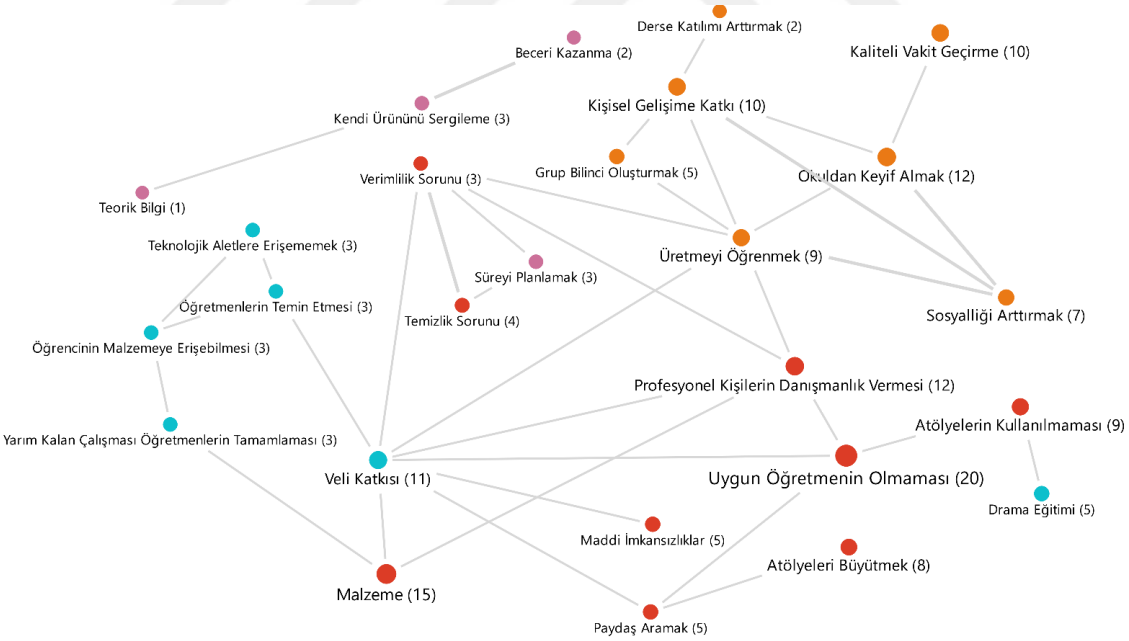
Şekil 4.12. Katılımcılara göre atölye eğitiminin değerlendirilmesi.

Atölye Eğitiminin Değerlendirilmesi teması katılımcılara göre incelenmiştir. Buna göre katılımcılar; uygun öğretmenin olmaması, atölyelerin kullanılmaması, malzeme ve öğretmenin eğitilmesi kodları üzerine yoğunlaşmıştır.

Şekil 4.13. Katılımcılara göre atölye eğitiminin değerlendirilmesi kod bulutu.

Katılımcı ifadelerinin yoğunluğa göre dağılımı Şekil 4.13'te gösterilmektedir. Daha büyük puntolu olarak gösterilen kodlar daha yoğun olarak kullanılan ifadeleri gösterirken, daha küçük puntolu olan ifadeler, kodların daha az yoğun olarak kullanıldığını göstermektedir.

Şekil 4.14. Katılımcılara göre atölye eğitiminin değerlendirilmesi kod haritası.

Katılımcılar tarafından sıkça bahsedilen kodlar Şekil 4.14'te gösterilmiştir. Harita, kodlar arasındaki ilişkileri ve hangi kodların sıklıkla birlikte anıldığını göstermektedir. Çizgiler, birlikte bahsedilen daha sık bahsedilen kodların ilişkisini yansıtmak için daha geniş gösterilmiştir. Buna göre uygun öğretmenin olmaması kodundan bahseden katılımcılar;

aynı okuldan keyif almak, kişisel gelişime katkı, üretmeyi öğrenmek, sosyalliği arttırmak, profesyonel kişilerin danışmanlık vermesi, atölyeleri büyütmek ve paydaş aramak kodlarından da bahsetmişlerdir. Konuyla ilgili K5 ve K7 kodlu katılımcıların görüşleri şu şekildedir:

"Yine bütçe geliyor başında. Yerli bir bütçe olursa her şey yapılır. Bir de ek bir öğretmen mutlaka orada. Mesela ben bu kadar çok şey yaparken velilerim sağ olsun. Hepsinden desteğimiz vardı. Sadece ben yetmiyor. Otuz iki öğrenci var. Beş masa açıyoruz her seferinde. En az iki veri geliyor. Üç veli yani atölyede en başta bir öğretmen olsa daha düzenli olur hem de daha iyi kolay ilerler. Keşke atölye öğretmenimiz olsa" (K5)

"Olsa daha iyi olur yani hani. Bir öğretmen olsa ben üzülüyorum. Müzik atölyesinin boş kalmasına. Keşke hani dışarıdan bir burada bir eğitmen olsa da biz çocukları haftanın bir günü oraya götürsek, müzikle tanışsalar yani. Ne güzel olur yani. Hani biz götürdüğümüz zaman zaten bizim becerimiz yok bu alanda. Sadece flüt, üniversitede aldığımız eğitim gereği. Flüt çalabiliyoruz. Şimdiki melodika dediğimiz şeyleri, bunları çalabiliyoruz. Bu orada bir sürü enstrüman var. Gitarından tut, bağlamasından tut. Bir sürü bunların hiçbirini kullanmayı bilmiyoruz. Ki kalabalık grupla gittiğimiz zaman da gerçekten zor oluyor malzemelerin hepsi pahalı malzemeler. Çocuklara dokunma yani şey yapıyoruz. Dokunmayın çocuklar. Ellemeyin, dokunmayın. Çocuk dokunmuyor, ellemiyor. Ne öğrenecek yani? Bir uzman öğretmen olursa orada belki bazı yetenekli çocuklar da keşfedebilir. O alanda. Onların gelişimini de sağlayabiliriz yani." (K7)

5. TARTIŞMA VE SONUÇ

Araştırmada verilerin toplanmasında tercih edilecek okulların seçimi için Düzce ili geneleninde TBA çalışmalarını sürdürdüğünü il milli eğitim müdürlüğüne bildiren okullar arasında incelemeler yapılmıştır. Araştırma sürecini gerçekleştirmek için çalışmalarını aktif olarak sürdüren okullara öncelik verilmiştir. Bu seçim sürecinde ulaşılan okullar arasında bazı farklılıklar olduğu tespit edilmiştir. Bazı okullar milli eğitim bakanlığının açıkladığı yönergeleri ciddiyetle uygularken bazı okulların sadece temsili çalışmalar yaptığı görülmüştür. Bu farklılığın temel sebepleri olarak okulların mevcut fiziki imkanları ve maddi yeterlik durumları olduğu tespit edilmiştir. Devlet desteği ile proje okulu olarak kurulan okullarda fiziki ve maddi imkanlar oldukça yeterli iken, kendi imkanları ile kurulum sağlamaya çalışan okullarda çalışmalar sınırlı kalmakta ve bir sonraki yıl için sürdürülebilirliği okulun bir sonraki yıla ait bütçesine bağlı olarak değişebilmektedir. Bütün bunların yanında okul idarecisinin hassasiyeti doğrultusunda veli ve sponsor destekleri ile okul içerisinde kaliteli çalışma ortamları hazırlanmış okullar olduğu da görülmektedir. Ancak bunun bir istisna olduğu, il genelinde birçok okulda fiziki ve maddi imkansızlıklar nedeni ile TBA çalışmalarının hedeflenen kalitede sunulamadığı görülmüştür. Tasarım beceri atölyelerinin aktif kullanılmamasının bir diğer nedeni de atölyede görevlendirilen öğretmenin konuyla ilgili yetkinliğinin ve çalışma alanına ilişkin alakasının olmamasıdır. Baltacı ve Coşkun'un (2019) yaptığı araştırma sonucunda da 2018 yılında yayınlanan eğitim vizyonuna karşı öğretmenlerin farkındalık ve ilgi seviyeleri düşük bulunmuştur. Öğretmenin ilgisinin az olması veya hiç olmaması; öğretmenin planlaması ile ilerleyen atölye çalışmalarının çeşitliğinin oluşturulamamasına sebep olmaktadır. Öğretmen bu noktada gerekli araştırma ve bilgi edinme sürecine girmek istememekte, yeni ve ulaşılabilir bütçeli etkinlikler planlayamamakta ve kısıtlı etkinlik çeşitliliği ile atölye çalışmalarını sürdürmek suretiyle sadece kendisine verilen görevi yerine getirmektedir. Bu durum da TBA çalışmalarının veriminin düşmesine neden olmakta ve atölye çalışmalarının bilinirliğinin arttırılıp, atölyelerin yaygınlaşmasının önünde bir engel olarak durmaktadır.

Yeni eğitim-öğretim düzeninde, çağa ayak uydurabilecek kişilerin öğretim faaliyetleri sürecinde önemli bir rol üstlenen öğretmenlerin, meslek hayatları boyunca verimli olabilmeleri için hizmet-içi eğitimler ile desteklenmesi mühimdir (MEB, 2010). Bu noktada Türk eğitim sisteminde çok yeni bir uygulama olarak yer alan TBA süreci için öğretmen eğitimlerinin önemli olduğu görülmektedir.

Atölyelerin oluşumu, gelişimi ve yaygınlaşması için engel teşkil eden konulardan bir tanesinin de maddi ve fiziki yetersizlikler olduğu görülmüştür. Okullarda fiziki şartların sağlanması ve atölye kurulumu için ekonomik desteğin sağlanması gerekmektedir. Aynı zamanda atölye çalışmalarına aktif olarak başlayabilen okulların da sürdürülebilirliği sağlayabilmesi adına ekonomik kaynak ihtiyacı devam etmektedir.

TBA'lar ile ilgili il genelindeki okullarda farklı uygulamalar ile karşılaşılmıştır. Bazı okullar atölye çalışmalarını ders saatlerine entegre ederek belli bir düzen içerisinde sürdürürken, bazı okullar bu çalışmaları kulüp etkinliği, kurs saati gibi gönüllük esasına göre sürdürmekte, bazı okullar sadece belli bir sınıf kademesini seçip sadece o sınıflar ile uygulama yapmaktadır. Karşılaşılan bu farklılıkların, TBA'lar ile ilgili yetersiz bilgi ediniminden kaynaklanarak, okul yönetiminin süreci nasıl yöneteceğini bilememesinden ve/veya atölye alanlarının kısıtlı fiziki kullanım alanına sahip olmasından kaynaklandığı görülmüştür.

Tasarım Beceri Atölyeleri öğrenciler açısından değerlendirildiğinde ilkokul öğrencilerinde daha yüksek ilgi ile karşılandığı, yaş ortalaması büyüdükçe ilginin azaldığı görülmüştür. Aynı zamanda okul faaliyetleri dışında herhangi bir kursa katılan ve kitap okuma alışkanlığına sahip olan öğrencilerin, TBA çalışmalarına karşı daha istekli ve ilgili olduğu tespit edilmiştir. Bunun yanında teknoloji kullanımı yüksek olan öğrencilerin TBA'lara karşı daha az ilgili olduğu görülmüştür.

Öğrencilerin atölye çalışmalarını eğlenceli bulduğu, çalışmaların olduğu günler okula daha istekli geldiği ve bu çalışmalar ile okula karşı pozitif tutum geliştirdiği belirlenmiştir. Aynı zamanda öğrencilerin, atölyelerde malzeme kullanımı ve zaman takibi yaparak sorumluluk duygularının ve günlük hayat ile bağ kurma becerilerinin geliştiği görülmüştür.

Hem öğrenciler ve hem öğretmenler tarafından, atölye çalışmalarının öğrencilerin okula olan ilgisini arttırdığı ve günlük yaşam becerileri kazanmalarını sağladığı belirtilmiştir.

Öğrencilerin bir kısmı atölye çalışma saatlerini yeterli bulurken bir kısmının da çalışma saatlerinin artırılmasını istediği görülmüştür.

TBA'ların öğretmenler tarafından dile getirilen malzeme eksikliği ve fiziki ortam yetersizliği sorunlarının, öğrencilere yansımadığı ve öğrenciler tarafından bir eksiklik olarak belirtilmediği, öğrencilerin bu konuda bir sorun yaşamadığı belirlenmiştir.

Çalışma sonucunda TBA çalışmalarının öğrenci görüşlerine göre öğrenciler tarafından sevildiği ve devam ettirilmesi istendiği, öğretmen görüşlerine göre ise eğitim-öğretim faaliyetlerine katkı sağladığı ancak öğretmenler ve atölyeler için teknik ve eğitici desteğe ihtiyaç duyulduğu bilgisine ulaşılmıştır.

5.1. ÖNERİLER

Araştırma sonucunda elde edilen verilerden yola çıkılarak ilgili – yetkili makamlara ve tasarım, beceri atölyeleri üzerine çalışma yapacak araştırmacılara aşağıdaki önerilerde bulunulmuştur:

5.1.1. İlgili – yetkili Makamlara Yönelik Öneriler

- TBA çalışmalarının düzenli ve bir plan doğrultusunda ilerlemesini sağlamak amacıyla bir öğretim planı ve yıllık müfredat oluşturulabilir.
- Öğretim planı ve yıllık müfredat oluşturulurken sahada çalışan öğretmenlerin ve okul yöneticilerinin görüşleri alınabilir.
- TBA'larda görev alacak öğretmenlerin gönüllülük esasına dayanarak seçilmesi sağlanabilir.
- TBA'larda görev alacak öğretmenler için eğitimler planlanıp, uygulanması planlanan müfredat doğrultusunda öğretmenlerin daha mutlu ve verimli çalışması sağlanabilir.
- Eğitim fakültelerinde öğretmen adalarına TBA'lara yönelik planlı ve formal bir öğretim verilebilir.
- TBA çalışmaları için müfredat doğrultusunda, okullara finansman sağlanması adına kaynak oluşturulabilir.
- TBA çalışmaları için okullara maddi ve fiziki imkanların eşit oranda sunulması sağlanabilir.
- TBA'ların sürdürülebilirliği ve Türkiye genelinde öğrencilerin eriştiği imkanların eşitliğinin sağlanabilmesi için tasarım, beceri atölyelerinin fiziki alanının

oluşturulurken rehber alınacak yönergelerin ulaşılabilir malzemelerden oluşması ve dar alana sahip okullar için de alternatifler sunulması sağlanabilir.

- TBA'larda kullanılacak malzemelerin belirlenmesinde ekonomik ve fiziki olarak ulaşılabilir malzemelerin seçilmesine öncelik verilebilir.
- Okul yöneticileri tarafından, atölyeleri kullanan öğretmen ve öğrencilerden aylık ve/veya yıllık geribildirimler alınarak ile TBA'ların çalışmalarını sürdürme durumları takip edilebilir.
- Eğitim-öğretim sürecinin etkililiğinin artması ve sürekliliğinin sağlanabilmesi için denetim sistemi önemli bir görev üstlenmektedir (Memduhoğlu, Zengin, 2012). Bu bakımdan TBA'ların verimliliğinin arttırılması amacıyla denetim kriterleri geliştirilebilir.

5.1.2. Araştırmacılara Yönelik Öneriler

- Ulaşılan verilerin farklı illerde farklılıklar gösterip göstermediği bilgisine ulaşılabilmesi için benzer bir araştırma farklı illerdeki tasarım beceri atölyeleri için yapılabilir.
- Ailelerin TBA'lar hakkında görüşleri üzerine bir araştırma yapılabilir.
- Öğretmen adaylarının TBA çalışmaları hakkında hazır bulunuşluklarını araştıran bir çalışma yapılabilir.
- Öğretmenlerin TBA'larda verimin arttırılmasına yönelik görüşlerine dair yapılan araştırma sayısı arttırılabilir.
- Öğrencilerin TBA'lardan beklentileri üzerine bir araştırma yapılabilir.

6. KAYNAKÇA

Arıkan, R. (2018). Anket yöntemi üzerinde bir değerlendirme. *Haliç Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, *1*, 97-159.

Baki, A. ve Gökçek, T. (2012). Karma yöntem araştırmalarına genel bir bakış. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, *11*(42), 1-21.

Balım, A. G., Kesercioğlu, T., Evrekli, E. ve İnel, D. (2009). Fen öğretmen adaylarına yönelik Yapılandırmacı Yaklaşım Görüş Ölçeği: Bir geçerlilik ve güvenirlik çalışması. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, *10*(1), 79-92.

Baltacı, A. ve Coşkun, M. K. (2019). 2023 eğitim vizyon belgesine ilişkin öğretmen algısı. *HAYEF: Journal of Education*, *16*(2), 130-155, doi: 10.5152/hayef.2019.19013

Bilgin, N. (2006). *Sosyal Bilimlerde İçerik Analizi Teknikler ve Örnek Çalışmalar*. Ankara: Siyasal Kitabevi.

Boyatzis, R.E. (1998). *Transforming Qualitative Information: Thematic Analysis and Code Development*. Sage.

Braun, V. ve Clarke, V. (2019). Psikolojide tematik analizin kullanımı. (Çev. S. N. Şad, N. Özer ve A. Atli). *Eğitimde Nitel Araştırmalar Dergisi – Journal of Qualitative Research in Education, 7*(2), 873-898. doi: 10.14689/issn.2148-2624.1.7c.2s.17m

Creswell J. W. (2018). *Nitel Araştırma Yöntemleri: Beş Yaklaşıma Göre Nitel Araştırma ve Araştırma Deseni*. (Çev. M. Bütün ve S.B. Demir) (4. Basım). Ankara: Siyasal Kitabevi.

Çankırılı, A. (2011). *Okul Ailede Başlar.* Ankara: Zafer Yayınları.

Çokluk, Ö, Şekercioğlu, Ç. ve Büyüköztürk, Ş. (2010). *Sosyal Bilimler İçin Çok Değişkenli İstatistik: Spss ve Lisrel Uygulamaları*, Ankara, Pegem

Duran, E. ve Kurt, M. (2019). 2023 eğitim vizyonuna ilişkin öğretmen görüşleri. *Uluslararası Sosyal Bilgilerde Yeni Yaklaşımlar Dergisi*, *3*(1), 90-106.

Ertürk, A. (2020). 2023 eğitim vizyonu: Sorunlara çare mi? *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 48*, 321-345. doi: 10.9779/pauefd.537273

Ertürk, S. (2018). *Eğitimde Program Geliştirme*, *Edge*. Ankara: Akademi Yayıncılık.

Fidan, N. (2012) *Okulda Öğrenme ve Öğretme* (3. Basım) Ankara: Pegem Akademi.

Karadağ, E. (2010). Eğitim bilimleri doktora tezlerinde kullanılan araştırma modelleri: Nitelik düzeyleri ve analitik hata tipleri 1. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, *16*(1), 49-71.

Karataş, Z. (2015). Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri. *Manevi Temelli Sosyal Hizmet Araştırmaları Dergisi, 1*(1), 62-80.

Kılıç, A., Aydın, M., Ökmen, B. ve Şahin, Ş. (2019). *Kuramdan Uygulamaya İhtiyaç Belirleme*. Ankara: Pegem Akademi.

Kılıç, S. (2013). Örnekleme yöntemleri. *Journal of Mood Disorders*, *3*(1). doi:10.5455/jmood.20130325011730

Köç, A. ve Ünal, O. (2018). Sosyal bilgiler öğretmenlerinin 2023 eğitim vizyonuna yönelik görüşlerinin incelenmesi, *Journal of Innovative Research in Social Studies, 1*(2).

Kuckartz, U. ve Rädiker, S. (2019). *Analyzing Qualitative Data with MAXQDA: Text, Audio, and Video*. The USA: Springer.

MEB (Milli Eğitim Bakanlığı). (2010). *Öğretmen Denetim Rehberi*. Ankara: Türkiye Cumhuriyeti Teftiş Kurulu Başkanlığı.

MEB (Milli Eğitim Bakanlığı). (2018). 2023 eğitim vizyonu. http://2023vizyonu.Meb.Gov.Tr/ adresinden 12 Mayıs 2023 tarihinde alınmıştır.

Memduhoğlu, H. B. ve Zengin M. (2012). Çağdaş eğitim denetimi modeli olarak öğretimsel denetimin Türk eğitim sisteminde uygulanabilirliği. *Kuramsal Eğitimbilim Dergisi*, *5*(1), 131-142.

Öztürk, Z. (2019). Tasarım ve beceri atölyelerine yönelik uygulamalar: Almanya örneği. *Millî Eğitim*, *49*(227), (141-158).

TDK (Türk Dil Kurumu). (2023). Türkçe sözlük. https://sozluk.gov.tr/ adresinden 12 Mayıs 2023 tarihinde alınmıştır.

Solak, Y. ve Karataş, S. (2020). 2023 eğitim vizyonu hakkında eğitim yöneticileri görüşleri. *Akdeniz Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, *3*(2), 1-18.

İnşaat Emlak Genel Müdürlüğü (2018). Tasarım Beceri Atölyeleri Proje Kataloğu

Tabachnick, B.G., Fidell, L.S. (2013). *Using Multivariate Statistics* (6th Ed.). Boston: Allyn & Bacon

Tavşancıl, E. (2002). *Tutulumların Ölçülmesi ve SPSS ile Veri Analizi*. Birinci Baskı. Nobel Basım Yayın: Ankara.

Varış, F. (1987). *Eğitim Bilimine Giriş*. Eskişehir: Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Yayınları.

Yıldıray, A. (2022). İlkokul ve Ortaokullarda hayal gücü: Öğretmenler ne düşünüyor? *Temel Eğitim Dergisi, 16*, 42-51 doi:10.52105/Temelegitim.16.4

Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2013). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri.* Ankara: Seçkin Yayıncılık.

Yıldız, R. (2022). *Fen Bilimleri Öğretmenlerinin Tasarım Beceri Atölyeleri İçin Gerekli Öğretmen Yetkinlikleri Hakkındaki Görüşleri*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi. Atatürk Üniversitesi, Erzurum.

7. EKLER

7.1. EK 1: ARAŞTIRMA İZNİ

Evrak Tarih ve Sayısı: 31.01.2022-132099

T.C.
DÜZCE ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Lisansüstü Eğitim Enstitüsü

Sayı : E-63781167-100-132099 31.01.2022
Konu : Araştırma İzni Hk. (Pelin PEHLİVAN)

(DÜZCE İL MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ)
DÜZCE VALİLİĞİ İL MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ D BLOK

Enstitümüz Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı, Eğitim Programları ve Öğretim tezli yüksek lisans programı öğrencisi **Pelin PEHLİVAN**, "*Tasarım Teknoloji Atölye Uygulamalarının Değerlendirilmesine ve Atölyelerin Geliştirilmesine İlişkin Öğretmen ve Öğrenci Görüşleri*" konulu tez çalışması kapsamında Müdürlüğünüze bağlı **Tasarım Beceri Atölyesi**'nde araştırma yapmak istemektedir. Öğrenci çalışmasına âit belgeler ile Üniversitemiz Etik Kurul Kararı yazımız ekinde gönderilmiştir.

Adı geçen öğrenciye araştırma yapabilmesi için gerekli olan izinlerin verilmesi hususunda gereğini bilgilerinize arz ederim.

Prof.Dr. Zafer AKBAŞ
Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Müdürü

Ek:
1- Dilekçe ve Ekleri
2- Etik Kurul Kararı

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

T.C.
DÜZCE ÜNİVERSİTESİ
BİLİMSEL ARAŞTIRMA VE YAYIN ETİK KURULU KARARLARI

TOPLANTI SAYISI	KARAR SAYISI	KARAR TARİHİ
1	2022/22	27.01.2022

KARAR NO: 2022/22

Düzce Üniversitesi Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı, Eğitim Programları ve Öğretim tezli yüksek lisans programı öğrencisi Pelin PEHLİVAN'ın **"Tasarım Teknoloji Atölye Uygulamalarının Değerlendirilmesine ve Atölyelerin Geliştirilmesine İlişkin Öğretmen ve Öğrenci Görüşleri"** başlıklı çalışması kapsamında uygulamak istediği veri toplama araçları Etik Kurulumuzca incelenmiş olup, ilgili çalışmanın araştırma protokolüne uyulması ve etik onay tarihinden itibaren geçerli olmak koşulu ile uygulanmasının etik açıdan uygun olduğuna;

Oy birliği ile karar verildi.

ASLI GİBİDİR.
28.04.2022

7.2. EK 2: UYGULAMA FORMU

Sayın Veli;

Çocuğunuzun katılacağı bu çalışma, "Tasarım Beceri Atölye Uygulamalarının Değerlendirilmesine ve Atölyelerin Geliştirilmesine İlişkin Öğretmen ve Öğrenci Görüşleri" adıyla, 10.01.2022-24.01.2022 tarihleri arasında yapılacak bir araştırma uygulamasıdır.

Araştırmanın Hedefi: Bu araştırma ile Tasarım Beceri Atölye uygulamalarına ilişkin bilgiler derlenip, atölyelerin gelişmesine katkı sağlanması hedeflenmektedir. Elde edilen verilerin, atölyelerin verimliliğine ve sürekliliğine katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Araştırma Uygulaması: Anket uygulaması şeklindedir.

Araştırma T.C. Milli Eğitim Bakanlığı'nın ve okul yönetiminin de izni ile gerçekleşmektedir. Araştırma uygulamasına katılım tamamıyla gönüllülük esasına dayalı olmaktadır. Çocuğunuz çalışmaya katılıp katılmamakta özgürdür. Araştırma çocuğunuz için herhangi bir istenmeyen etki ya da risk taşımamaktadır. Çocuğunuzun katılımı **tamamen sizin isteğinize bağlıdır**, reddedebilir ya da herhangi bir aşamasında ayrılabilirsiniz. Araştırmaya katılmamama veya araştırmadan ayrılma durumunda öğrencilerin akademik başarıları, okul ve öğretmenleriyle olan ilişkileri etkilemeyecektir.

Çalışmada öğrencilerden kimlik belirleyici hiçbir bilgi istenmemektedir. Cevaplar tamamıyla gizli tutulacak ve sadece araştırmacılar tarafından değerlendirilecektir.

Uygulamalar, genel olarak kişisel rahatsızlık verecek sorular ve durumlar içermemektedir. Ancak, katılım sırasında sorulardan ya da herhangi başka bir nedenden çocuğunuz kendisini rahatsız hissederse cevaplama işini yarıda bırakıp çıkmakta özgürdür. Bu durumda rahatsızlığın giderilmesi için gereken yardım sağlanacaktır. Çocuğunuz çalışmaya katıldıktan sonra istediği an vazgeçebilir. Böyle bir durumda veri toplama aracını uygulayan kişiye, çalışmayı tamamlamayacağını söylemesi yeterli olacaktır. Anket çalışmasına katılmamak ya da katıldıktan sonra vazgeçmek çocuğunuza hiçbir sorumluluk getirmeyecektir.

Onay vermeden önce sormak istediğiniz herhangi bir konu varsa sormaktan çekinmeyiniz. Çalışma bittikten sonra bizlere telefon veya e-posta ile ulaşarak soru sorabilir, sonuçlar hakkında bilgi isteyebilirsiniz. Saygılarımızla,

Araştırmacı : Pelin PEHLİVAN
İletişim bilgileri :

Velisi bulunduğum ..... sınıfı ..... numaralı öğrencisi .....

……..'in yukarıda açıklanan araştırmaya katılmasına izin veriyorum. (Lütfen formu imzaladıktan sonra çocuğunuzla okula geri gönderiniz*).

…./…../……

Sayın Katılımcımız

Katılacağınız bu çalışma, "**Tasarım Beceri Atölye Uygulamalarının Değerlendirilmesi ve Atölyelerin Geliştirilmesine İlişkin Öğretmen ve Öğrenci Görüşleri**" adıyla, Pelin PEHLİVAN tarafından 10.01.2022-24.01.2022 tarihleri arasında yapılacak bir araştırma uygulamasıdır.

Araştırmanın Hedefi: Bu araştırma ile Tasarım Beceri Atölye uygulamalarına ilişkin bilgiler derlenip, atölyelerin gelişmesine katkı sağlanması hedeflenmektedir. Elde edilen verilerin, atölyelerin verimliliğine ve sürekliliğine katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Araştırmanın Nedeni: O Bilimsel araştırma O Tez çalışması

Araştırmanın Yapılacağı Yer(ler): Düzce ilinde Tasarım Beceri Atölyesi bulunan ilkokul, ortaokul ve liseler

Araştırma Uygulaması: O Anket O Görüşme
O Gözlem O……..

Araştırma T.C. Milli Eğitim Bakanlığı'nın ve okul/kurum yönetiminin izni ile gerçekleşmektedir. Araştırma uygulamasına katılım tamamıyla gönüllülük esasına dayalı olmaktadır. Çalışmada sizden kimlik belirleyici hiçbir bilgi istenmemektedir. Cevaplar tamamıyla gizli tutulacak ve sadece araştırmacılar tarafından değerlendirilecektir. Veriler

sadece araştırmada kullanılacak ve üçüncü kişilerle paylaşılmayacaktır.

Uygulamalar, kişisel rahatsızlık verecek sorular ve durumlar içermemektedir. Ancak, katılım sırasında sorulardan ya da herhangi başka bir nedenden rahatsız hissederseniz cevaplama işini yarıda bırakabilirsiniz.

Katılımı onaylamadan önce sormak istediğiniz herhangi bir konu varsa sormaktan çekinmeyiniz. Çalışma bittikten sonra bizlere telefon veya e-posta ile ulaşarak soru sorabilir, sonuçlar hakkında bilgi isteyebilirsiniz. Saygılarımızla,

Araştırmacı : Pelin PEHLİVAN
İletişim Bilgileri :

Yukarıda bilgileri bulunan araştırmaya katılmayı kabul ediyorum.

…./…../……

İsim-Soyisim İmza:
Katılımcı Adı-Soyadı :
Telefon Numarası :

Yarı-Yapılandırılmış Öğretmen Görüşme Formu

GİRİŞ	Benimle görüşme yapmayı kabul ettiğiniz için teşekkür ederim. Adım Pelin PEHLİVAN. Düzce Üniversitesin Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim programları ve Öğretim bölümünde yüksek lisans öğrencisiyim. Bu araştırma ile Tasarım Beceri Atölye uygulamalarının değerlendirilmesi ve atölyelerin geliştirilmesine ilişkin bilgileri derleyip, atölyelerin gelişmesine katkı sağlamayı hedeflenmektedir. Elde edilen verilerin, atölyelerin verimliliğine ve sürekliliğine katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Bir araştırmacı olarak sizinle Tasarım Beceri Atölyeleri hakkında konuşmak istiyorum. Bugünkü görüşmeden edindiğim bilgiler, Tasarım Beceri Atölyelerinin mevcut durumunu öğrenmemde ve atölyelerin iyileştirilmesinde bize katkı sağlayacaktır. Yanıtlarınız gizli tutulacaktır. Yazdığımız herhangi bir raporda isminiz ya da sizi tanımlayacak diğer bilgiler yer almayacaktır. Çalışmamız tamamlandıktan ve sonuçlar yayınlandıktan sonra aldığımız notlar ve ses kayıtları imha edilecektir. Çalışmamız hakkında herhangi bir sorunuz var mı?
1.KONU	Konu-1: Mevcut durum 1-Tasarım Beceri Atölyelerinde yaptığınız etkinliklerden bahsedebilir misiniz? 2-Atölye alanında kullanılmayan veya az kullanılan atölyeler nelerdir? a. Bu atölyelerin neden daha az kullanıldığına dair görüşlerinizi açıklar mısınız? 3- TBA'larda yaptığınız faaliyetlerin türkçe, matematik, hayat bilgisi ve fen bilgisi gibi temel derslere ne gibi bir etkisi olduğundan bahsedebilir misiniz? 4- TBA'ların öğrencilerin eğitim-öğretim sürecine getirdiği değişikliklerden bahsedebilir misiniz? a. TBA'lar öğrencilerin okulda geçirdiği sürece nasıl farklılıklar getirdi? 5- Atölyelerde kullandığınız mevcut bir öğretim programı var mı? a. Varsa bu programdan bahsedebilir misiniz? / Yoksa uygulamalarınızı seçerken nasıl bir yol izlediğinizden bahsedebilir misiniz?

	b. Atölyelerde daha etkili sonuçlara ulaşmak için ne gibi desteklere ihtiyaç vardır? 6- TBA'larda düzenlenecek etkinlikleri planlarken ne tür kaynaklardan yaralanıyorsunuz? • TBA'larda verimliliği artırmak için neler yapılabilir? • TBA oluşturulması, geliştirilmesi ve etkinliklerin öğrenme öğretme sürecine etkileri hakkında herhangi bir eğitime katıldınız mı/ İhtiyaç duydunuz mu? o (Evet ise) Eğitimin etkilerin/kapsamı/içeriği hakkında bilgi verir misiniz? o (Hayır ise) Etkililik/kapsam/içerik bakımından nasıl bir eğitim almak isterdiniz? 7-Atölyelerin verimliliğinde öğretmenin yeri hakkında ne düşünüyorsunuz? 8-Öğrencilerin atölyelerde teknolojiye erişimi hakkında bilgi verir misiniz? a. Öğrencilerin atölyelerde bulunan diğer malzemelere erişiminden bahsedebilir misiniz?
2.KONU	Konu-2: Avantajları 1-TBA'ların olanaklarından bahsedebilir misiniz? a. Bu olanaklar öğrencilerin ihtiyaçlarını nasıl karşılıyor? 2- TBA'ların eğitim-öğretim sürecine sağladığı faydalardan bahsedebilir misiniz? 3- TBA'ların öğrencilerin günlük hayatına sağladığı kazanımlardan bahsedebilir misiniz?
3.KONU	Konu-3: Dezavantajları 1-Atölyelerin kullanımı süresince karşılaştığınız sorunlar nelerdir? a. Sizce bu sorunların çözümü için neler yapılabilir? 2-Bu atölyelerde gereksiz veya öğrenmeyi engelleyici olduğunu düşündüğünüz durumlar nelerdir?
4.KONU	Konu-4: Geliştirilmesi için öneriler 1-Atölyelerin olanakları nasıl geliştirilebilir? 2- Öğretmenlerin bilgi ve beceri olarak ne tür desteklere ihtiyacı olabilir?

	3-Atölyelerde uygulanacak bir öğretim programı hazırlayacak olsaydık ne gibi içerikleri kapsamasını isterdiniz? 4-Sizden mükemmel TBA tasarlamanızı isteseydik nasıl bir atölyeye benzerdi?
SON DÜŞÜNCELER	Benim sormak istediğim tüm sorular bunlardı. 1- Son olarak Tasarım Beceri Atölyeleri hakkında bizimle paylaşmak istediğiniz düşünceleriniz var mı? Zaman ayırdığınız için teşekkür ederim. Etkinliğe katılımıza teşekkür olarak sizin adınıza 1 paket mama sokak hayvanları ile paylaşılacaktır.

7.3. EK 3: TUTUM ÖÇLEĞİ

Sevgili Öğrenci;

Bu araştırma ile Tasarım Beceri Atölye uygulamalarının değerlendirilmesi ve atölyelerin geliştirilmesine ilişkin bilgileri derleyip, atölyelerin gelişmesine katkı sağlamayı hedeflenmekteyiz. Sizin görüşlerine dayalı olarak Elde edilen verilerin, atölyelerin verimliliğine ve sürekliliğine katkı sağlayacağını düşünmekteyiz. **Yanıtlarınız gizli tutulacaktır. Yazdığımız herhangi bir raporda isminiz ya da sizi tanımlayacak diğer bilgiler yer almayacaktır. Tüm soruları, içtenlikle ve eksiksiz olarak yanıtlamanız çalışmamız için büyük önem taşımaktadır.**

Katkılarınız için teşekkür ederim.

Pelin Pehlivan

Yüksek lisans Öğrencisi

Kişisel bilgilere ilişkin sorular

Öğrencinin;

Cinsiyeti: ( ) Kadın ( ) Erkek

Sınıfı: ( )

Yaşı: ( )

Anne Eğitim Düzeyi ( )Okuryazar değil ( ) İlkokul ( ) Ortaokul ( ) Lise ( ) Üniversite ( ) Yüksek Lisans

Baba Eğitim Düzeyi ( ) okuryazar değil ( ) İlkokul ( ) Ortaokul ( ) Lise ( ) Üniversite ( ) Yüksek Lisans

Ailenin Aylık Gelir Düzeyi : ( ) 0-5000 TL ( ) 5000-10000 ( ) 10000 ve üzeri

Herhangi bir spor kursuna katıldınız mı / katılıyor musunuz? Cevabınız evet ise hangi branş olduğunu boş bırakılan yere yazınız.

( ) Hayır ( ) Evet …….

Herhangi bir resim kursuna katıldınız mı / katılıyor musunuz?

( ) Hayır ( ) Evet

Herhangi bir müzik kursuna katıldınız mı / katılıyor musunuz? Cevabınız evet ise hangi branş olduğunu boş bırakılan yere yazınız.

( ) Hayır ( ) Evet ……..

Akıllı telefon, tablet, bilgisayar veya oyun konsolu kullanarak oyun oynuyor musunuz?

( ) Hayır ( ) Evet

Cevabınız evet ise;

Günlük ( ) 0-30 dk ( ) 30- 60 dk ( ) 60 dk ve üzeri

Kitap okuyor musunuz?

( ) Hayır ( ) Evet

Cevabınız evet ise;

Günlük ( ) 0-30 dk ( ) 30- 60 dk ( ) 60 dk ve üzeri

TASARIM BECERİ ATÖLYE UYGULAMALARINA İLİŞKİN ÖĞRENCİ TUTUM ÖLÇEĞİ

	SORULAR	Tamamen Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Tamamen Katılıyorum
1	Tasarım beceri atölyesinde çalışmamız olan günlerde okula daha istekli geliyorum.					
2	Tasarım beceri atölyeleri zamanımı daha verimli kullanmayı öğrenmemi sağlıyor.					
3	Tasarım beceri atölyeleri okula olan ilgimi arttırdı.					
4	Tasarım beceri atölyelerinde çalışmak kendimi daha mutlu hissetmemi sağlıyor.					
5	Tasarım beceri atölyelerinde katıldığım etkinlikler arkadaşlarım ile olan ilişkilerimi olumlu yönde etkiledi.					
6	Tasarım beceri atölyelerinde çalışmak benim için yorucu bir çalışma süreci oluyor.					
7	Tasarım beceri atölyelerinde katıldığım çalışmalar günlük hayatımı kolaylaştırdı.					
8	Tasarım beceri atölye uygulamaları ilgimi çekmiyor.					
9	Tasarım beceri atölyesinde yaptığım çalışmalar yeteneklerimi keşfetmeme yardımcı oldu.					
10	Tasarım beceri atölyelerinde yıl boyunca en az bir ürün ortaya çıkarabiliyorum.					
11	Tasarım beceri atölyelerinde bulunan eğitim malzemelerine/eşyalarına rahatlıkla erişebiliyorum.					
12	Tasarım beceri atölyelerinde katıldığım etkinlikler kendime güvenmemi sağladı.					
13	Tasarım beceri atölyeleri okulumda aktif olarak kullanılıyor.					
14	Tasarım beceri atölyelerinde çalışma yaparken kendimi rahat hissediyorum.					

15	Tasarım beceri atölyelerinde yapılan çalışmaların gereksiz olduğunu düşünüyorum.					
16	Tasarım beceri atölyelerinde çalışmanın eğlenceli olduğunu düşünüyorum.					
17	Okulumda daha çok çeşitte Tasarım beceri atölyesi olmasını isterim.					
18	Tasarım beceri atölyelerini sevmemde öğretmenimin etkisi vardır.					
19	Tasarım beceri atölyelerinde yapılan etkinlikler Türkçe, matematik, Fen bilgisi ve sosyal bilgiler derslerindeki konuları öğrenmemde yardımcı oluyor.					
20	Tasarım beceri atölyelerinde çalışmak beni stresli hissettiriyor.					
21	Tasarım beceri atölyelerindeki malzemeleri dikkatli/özenli kullanırım.					
22	Tasarım beceri atölyelerindeki etkinlik saatlerinin daha fazla olmasını isterim.					
23	Tasarım beceri atölyelerinde çalışırken kendimi özgür hissediyorum.					
24	Tasarım beceri atölye çalışmaları için ayrılan süreyi yeterli buluyorum.					
25	Tasarım beceri atölye çalışmalarının devam etmesini isterim.					
26	Tasarım beceri atölyelerinde katıldığım çalışmalar sosyal ilişkilerime fayda sağladı.					
27	Tasarım beceri atölye çalışmalarında sıkılıyorum.					
28	Tasarım beceri atölyelerinde edindiğim tecrübeleri günlük hayatımda kullanabilirim.					
29	Tasarım beceri atölyelerinde etkinliklerimiz için ihtiyacımızı karşılayacak malzemeler yok.					
30	Tasarım beceri atölyelerinde çalışmak beni heyecanlandırıyor.					
31	Tasarım beceri atölyelerinde yapılan çalışmalar yeni bilgiler öğrenmemi sağladı.					
32	Tasarım beceri atölyelerinde yapılan etkinlikleri anlamak ve uygulamak kolaydı.					

ÖZGEÇMİŞ

KİŞİSEL BİLGİLER

Adı Soyadı : Pelin PEHLİVAN

Yabancı Dili : İngilizce – Portekizce – İşaret Dili

ÖĞRENİM DURUMU

Derece	Alan	Okul/Üniversite	Mezuniyet Yılı
Yüksek Lisans	Eğitim Programları ve Öğretimi	Düzce Üniversitesi	2023
Lisans	Sosyal Bilgiler Öğretmenliği	Marmara Üniversitesi	2014
Lise	Sözel	Düzce Anadolu Öğretmen Lisesi	2009